

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

Inhoudsopgave

1.1 Formatie, kennisniveau en voldoen aan wettelijke randvoorwaarden Monumentenzorg en Archeologie	3
2.1 Programma Stadsontwikkeling	8
3.1 Herijking Onderwijshuisvesting	11
4.1 Stationsgebied	14
4.2 Uitbreiding Bibob	16
5.1 Klimaatadaptatie	19
6.1 Warmtenet	23
6.2 Verlengen/voortzetten Woningisolatieprogramma	25
7.1 Beleidsontwikkeling Economische zaken	27
7.2 Beleidsuitvoering bedrijventerreinen	29
7.3 Beleidsuitvoering retail	31
8.1 Ombouw van 50 km/u naar 30 km/u	33
8.2 Wijkaanpak	34
8.3 Verkeersveiligheid gedragsmaatregelen	35
8.4 Verkeersveiligheid infrastructurale maatregelen	36
8.5 Openbaar vervoer	37
8.6 Beleid toegankelijkheid	39
8.7 Beleid lopen	40
8.8 Verbeteren fietsinfrastructuur en -netwerk	41
8.9 STOMP Principe	42
8.10 VRI naar iVRI	43
8.11 Uitbreiding fietsparkeervoorzieningen	44
8.12 Handhaving op rechtvaardig gebruik fietsparkeervoorziening	46
8.13 Invoering parkeerregulering nieuwe gebieden (investering in nieuwe parkeerautomaten en aanschaf bebording)	48
8.14 Vervangen bestaande parkeerautomaten	50
8.15 Concessie laadpalen	51
8.16 Fiets, fietsparkeren en veiligheid	52
8.17 Herinrichting Herenstraat/Willemstraat (i.c.m. project Herinrichting vrijkomend openbaar gebied voormalige tunnel Haagweg)	54
8.18 Herinrichting vrijkomend openbaar gebied voormalige tunnel Haagweg (i.c.m. project Herinrichting Herenstraat/Willemstraat)	56
9.1 Programma Integrale dienstverlening Sociaal domein	57
9.2 Buurtgezinnen	59

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

9.3 Collectieve scootmobielstallingen	61
10.1 Integrale, meerjarige inzet op de bestrijding van armoedeproblematiek.....	64
10.2 Aanbesteding gratis OV voor AOW'ers met Ooievaarspas.....	65
10.3 Huisvesting Sociaal Domein.....	66
10.4 Jaarcontributie Ooievaarsregeling.....	68
10.5 Jongeren helpen met schulden en Grip op Bewind.....	70
10.6 Voortzetten van EWA Haaglanden 2024- 2028	72
11.1 – 11.7 Programma Niet-GREX projecten RijswijkBuiten.....	74
12.1 Opknappen Teddy Scholtenpark en voorplein Huis van de stad	82
12.5 Project herinrichting terrein kinderboerderij het Akkertje	84
12.6 Toekomstbestendig maken van de 5 georganiseerde speeltuinen in Rijswijk	86
12.8 Omvormen speelveld Van Rijnstraat in Rijswijk Buiten	88
13.1 Verduurzaming De Schilp	89
13.2 Verduurzaming De Schouwburg	90
13.3 Pro Memorie - Verduurzaming overig maatschappelijk vastgoed	92
13.4 Realisatie tweede kunstgrasveld Sportpark Vredenburg	93
13.5 Nieuwe Sporthal Rijswijk Buiten.....	94
13.6 Sloop Marimbahal	95
13.7 Bouw nieuwe sportzaal Marimbahallocatie	97
14 Team Gebiedsontwikkeling en Team Ruimte	98
14.1 - 14.4 Binnenstedelijke gebiedsontwikkeling Stadsas	100
14.6 Renovatie en verkoop De Voorde	102
14.7 Omgevingsplan	104
14.8 Woonvisie (gemeentelijk volkshuisvestingsprogramma)	106
14.9 Herstructurering woonwagenlocatie de Strijp	108
15.1 Doorontwikkeling en implementatie participatie (beleid)	110

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

1.1 Formatie, kennisniveau en voldoen aan wettelijke randvoorwaarden Monumentenzorg en Archeologie

Wettelijke verplichting niet begroot A 1.1	
Portefeuillehouder	Mark Wit
Categorie	Formatie, kennisniveau en voldoen aan wettelijke randvoorwaarden
Wettelijke taak	Monumentenzorg en Archeologie
Context – wettelijk kader	<p>Monumentenzorg en Archeologie is een wettelijke taak van gemeenten.</p> <p>Behoud van cultureel erfgoed is een gemeentelijke kerntaak die verbonden is met tal van andere beleidsvelden, zoals ruimtelijke ordening, economie, toerisme en cultuur.</p> <p>In het erfgoedbeleid bepaalt de gemeente de ambities op het gebied van erfgoed en welke acties daarbij horen.</p> <p>Op de uitvoering van deze kerntaak wordt toezicht gehouden door de Erfgoedinspectie (Rijksniveau) en door de interbestuurlijk toezichthouder van de Provincie Zuid-Holland.</p> <p><i>Gebouwde monumenten</i></p> <p>Vanaf 2024 hanteert de interbestuurlijk toezichthouder van de Provincie Zuid-Holland de volgende criteria:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Beleid, onderzoek en uitvoering (heeft de gemeente beleid vastgesteld en is het gemeentelijke beleid actueel);2) Implementatie Omgevingswet (wordt erfgoed opgenomen in de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan en is een Commissie ingesteld? NB: dit laatste betrof het enige toetsingscriterium tot op heden, waar bovendien alle gemeenten positief op scoorden);3) Toezicht en handhaving (Is het behoud van erfgoed geprioriteerd in het handhavingsbeleid);4) Capaciteit bevoegd gezag (is er voldoende capaciteit beschikbaar, waarbij voor gebouwde monumenten wordt uitgegaan van: 0,5 fte bij 50 rijksmonumenten 1 fte bij meer dan 100 rijksmonumenten 2 fte bij meer dan 500 rijksmonumenten).

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

	<p>Indien de gemeente niet voldoet aan 2 van de 4 criteria zal eerst op ambtelijk niveau het gesprek worden aangegaan door de interbestuurlijk toezichthouder van de Provincie Zuid-Holland</p> <p>Op dit moment beschikt de gemeente over verouderd beleid. In 2024 worden zowel de Erfgoedverordening (voorheen Monumentenverordening 2008), als de Erfgoednota (vastgesteld 2013 en nog van voor de Erfgoedwet uit 2016) geactualiseerd. De planning voor de Erfgoedverordening is mei 2024 en voor de Erfgoednota september 2024.</p> <p>De Erfgoednota wordt in 2024 geactualiseerd vanwege de inwerkingtreding van de Erfgoedwet (2016) en de Omgevingswet (2024), waarin de verplichting is opgelegd dat de uitvoering van de kerntaak tot behoud van erfgoed opgenomen moet worden in de Omgevingsvisie en vervolgens in het Omgevingsplan. Met het actualiseren van de Erfgoedverordening en de Erfgoednota wordt voldaan aan het eerste criterium van het interbestuurlijk toezicht.</p> <p>Ook aan het tweede criterium wordt voldaan omdat Erfgoed wordt opgenomen in de Omgevingsvisie en vervolgens verder vertaald wordt in het Omgevingsplan. De Erfgoednota wordt opgesteld voor de periode 2024-2032, tot het moment dat het Omgevingsplan voor de hele gemeente wettelijk moet zijn vastgesteld. Ruimtelijk wordt Erfgoed hiermee geborgd.</p> <p>Met het actualiseren van het beleid is de gemeente er echter nog niet. Daarop zien criteria 3 en 4.</p> <p>Op dit moment is het behoud van erfgoed nog niet geprioriteerd in het handhavingsbeleid, voor zover dit betrekking heeft op gebouwde monumenten. Voor archeologie geldt dat het teamonderdeel archeologie de werkzaamheden goed in beeld heeft en waar nodig ingrijpt vanuit de bevoegdheden. In 2024 wordt de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie (voorheen VTH-beleid) opgesteld, waarmee het beleid Omgevingswetproof wordt gemaakt. Onderdeel van de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie is een risicoanalyse en prioriteringsvoorstel voor toezicht en handhaving. Het onderwerp (gebouwde) monumenten zal hierin worden opgenomen.</p> <p>Op dit moment beschikt de gemeente Rijswijk qua formatie over 4 senioren en 1 medior bouwtoezichthouder, waarvan 3 fte vast ingevuld zijn en voor 2 fte medewerkers worden gezocht. De toezichthouders hebben een breed pakket aan werkzaamheden en op dit moment ontbreekt de specialistische kennis m.b.t. gebouwde monumenten.</p> <p>In 2024 voldoen we niet aan criterium 3. Om te kunnen gaan voldoen wordt hierna budget gevraagd onder het kopje Financiële aanvraag.</p>
--	---

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

<p>Navraag bij zowel de Erfgoedinspectie (rijksniveau) als bij de interbestuurlijk toezichthouder van de Provincie Zuid-Holland leert dat met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2024 inhoudelijk beoordeeld zal worden of er voldoende capaciteit beschikbaar is om de beleidsmatige taken uit te voeren. Gesteld wordt: <i>Voldoende taakuitvoering valt of staat met voldoende deskundige handen aan het bed, die in redelijke verhouding staan tot de werklast, in dit geval het aantal monumenten in de gemeente.</i></p> <p><i>Als indicator hanteert de provincie het totaal aantal rijksmonumenten, gekoppeld aan het aantal fte's op het gebied van beleid. Dit betreft een stapsgewijze indicator, die leidt tot plaatsing op trede 2a van de IBT-ladder.</i></p> <p>Rijswijk heeft 101 rijksmonumenten en 57 gemeentelijke monumenten. Uitgaande van de indicator die de Provincie Zuid-Holland heeft opgesteld in criterium 4 zou Rijswijk minimaal 1 fte aan beleidsmatige capaciteit in de formatie voor (gebouwde) monumenten moeten hebben om het werk goed uit te kunnen voeren. Volgens de Erfgoedinspectie zit de huidige wetgeving niet zo in elkaar dat er een harde wettelijke ondergrens aan formatie te eisen is, maar vormt minder capaciteit voor taken die zien op het behoud van Erfgoed en met name op de beleidsmatige formatie, een indicator dat deze wettelijke taak niet naar behoren kan worden uitgevoerd.</p> <p>Op dit moment hebben we 16 uur per week aan beleidsmatige capaciteit voor Erfgoed. Vanuit deze rol wordt ook inhoudelijk advies gegeven op vragen m.b.t. monumenten.</p> <p>Uitgaande van de indicator van de Provincie 1 fte vanaf meer dan 100 rijksmonumenten in combinatie met het gegeven dat Rijswijk ook nog 57 gemeentelijke monumenten kent, kan geconcludeerd worden dat we de wettelijke taak van het behoud van Erfgoed niet goed uit kunnen voeren en dat medio 2025 een gesprek op ambtelijk niveau met de interbestuurlijk toezichthouder zal worden ingepland. We voldoen nl. niet aan criterium 4.</p> <p>Om te kunnen gaan voldoen wordt hierna budget gevraagd onder het kopje Financiële aanvraag.</p> <p><i>Archeologisch depot</i> De gemeente Rijswijk beschikt over een gemeentelijk archeologisch depot.</p> <p>In de Erfgoedwet is vastgelegd dat alle vondsten en documentatie langdurig behouden moeten worden en voor iedereen toegankelijk moeten blijven. De Erfgoedinspectie houdt hier toezicht op. Ze onderzoekt onder meer of elk depot voldoende en goede klimaatkamers heeft, of alle documentatie op orde gehouden wordt en of alles eenvoudig teruggevonden kan worden. Kwetsbare materialen, bijvoorbeeld houten voorwerpen uit de prehistorie, moeten regelmatig gecontroleerd worden op</p>

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

	<p>achteruitgang en soms moeten voorwerpen opnieuw behandeld worden om te voorkomen dat ze vergaan. Ook daarover worden depots door de Erfgoedinspectie bevestigd (2-jaarlijkse monitoring).</p> <p>Op dit moment voldoen we qua depot niet aan de eisen zoals hiervoor beschreven staan. Door de bijzondere archeologische waarde van het Rijswijkse grondgebied zijn de afgelopen jaren veel veldonderzoeken uitgevoerd. De werklocatie op de Werf en het depot staan vol met vondsten die gedaan zijn en waarvan de rapportages nog deels uitgewerkt moeten worden. Het gemeentelijk depot is vol en op dit moment wordt onderzocht of de constructie van het gebouw nog wel voldoet. Duidelijk is dat er budget nodig is om het depot uit te breiden en om het depot te laten voldoen aan de eisen die hieraan gesteld worden.</p> <p><i>Archiefwet</i> Zowel de Erfgoedinspectie als de Interbestuurlijk toezichthouder van de Provincie Zuid-Holland houden toezicht op de naleving van de Archiefwet.</p> <p>Op dit moment voldoet Rijswijk nog niet aan de verplichting om alle documentatie inzake erfgoed toegankelijk te hebben. De verantwoordelijkheid voor de naleving van de Archiefwet ligt bij Informatiebeheer. In de nog vast te stellen Erfgoednota is opgenomen dat deze wettelijke verplichting opgepakt zal gaan worden.</p>
<p>Actualiseren beleid, uitvoeren beleid en wettelijke taken</p>	<p>In 2024 worden zowel de Erfgoedverordening als de Erfgoednota geactualiseerd. Hiermee wordt aangesloten bij de Erfgoedwet en de Omgevingswet en wordt het beleidsmatige kader geactualiseerd waarmee aan de wettelijke taak van het behoud van Erfgoed kunnen voldoen.</p> <p>In de Erfgoednota zijn onderwerpen opgenomen die zien op het uitvoeren van de wettelijke taken, maar zijn ook ambities opgenomen.</p> <p>Om in de periode 2024-2032 de wettelijke taken en gefaseerd de bestuurlijke ambities uit te kunnen voeren is boven op de huidige formatie van 0,44 fte, extra capaciteit nodig. Uitgaande van de ondergrens die de interbestuurlijk toezichthouder benoemt betreft dit een uitbreiding met 0,66 fte tot in totaal 1 fte op de beleidsmatige functie.</p>
<p>Toezicht en handhaving behoud cultureel erfgoed</p>	<p>Om specialistische kennis te verkrijgen bij de toezichthouders, moet naast het prioriteren van het voorkomen van schade, zonder vergunning bouwen of het verstoren van gebouwde monumenten in het handavingskader, geïnvesteerd worden in vakspecialistische kennis.</p> <p>Boven het reguliere opleidingsbudget, die op dit moment vooral wordt ingezet op de inhoudelijke kennis van de Omgevingswet en</p>

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) is extra opleidingsbudget nodig om op vlieghoogte te komen.
Archeologisch depot	P.M. In afwachting van het onderzoek naar de constructie van het gebouw.
Ontsluiten/toegankelijk maken archief i.v.m. stukken Erfgoed	Dit is belegd bij Informatiebeheer en hiervoor is – voor zover nu bekend – budget aanwezig.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Het cultureel erfgoed van Rijswijk maakt de gemeente tot een plaats met een aantrekkelijk vestigingsklimaat, waar het aangenaam wonen, werken en verblijven is. De rijkdom aan erfgoed levert een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid van de stad.
Financiële aanvraag	Voor structurele uitbreiding beleidsmatige capaciteit met 24 uur per week, zijnde 0,66 fte: € 64.533 Ophogen opleidingsbudget voor Toezicht en Handhaving 2024: € 2.500 2025: € 2.500 Voldoen aan wettelijke eisen die aan gemeentelijk depot worden gesteld: P.M. in afwachting van onderzoek naar constructie gebouw.
De financiële consequenties indien budgetaanvraag niet wordt gehonoreerd	Indien de budgetaanvraag niet gehonoreerd wordt, kunnen we de wettelijke taken m.b.t. Monumentenzorg en Archeologie niet uitvoeren en wordt zeker niet toegekomen aan het gefaseerd uitvoeren van de bestuurlijke ambities zoals opgenomen in de Erfgoednota. Het gevolg zal zijn dat we vanuit het Provincie Zuid-Holland voor wat betreft de Monumentenzorg en vanuit de Erfgoedinspectie voor wat betreft het archeologisch depot bestuurlijk zullen worden aangesproken. Door het toepassen van de provinciale interventieladder kan uiteindelijk een in de plaats stelling volgen. Op dit moment zal eerst op ambtelijk niveau een gesprek worden ingepland, passende bij trede 2a op de interventieladder van de Provincie Zuid-Holland.
Programma	Sport, Cultuur en Recreatie
Team	Vergunningen, Archeologie en Monumentenzorg voor uitvoering wettelijke taken m.b.t. beleid, vergunningen en archeologie. Veiligheid, Inspectie en Handhaving voor toezicht en handhaving in het kader van behoud van erfgoed (gebouwde monumenten).

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

2.1 Programma Stadsontwikkeling

Niet begroot A2.1	
Portefeuillehouder	Armand van de Laar
Categorie	<p>Formatie / Structureel vanaf 1-1-2025 Benodigd: 1 FTE voor een programmamanager</p> <p>Uitgaven: uitvoeringsbudget voor het programma (n.t.b.)</p>
Wat is niet begroot	<p>Doorontwikkelen van het bestaande Programma Stadsontwikkeling tot een volwaardig programma, aangestuurd door een Programmamanager.</p> <p>Het programma heeft als doel: Borgen van een balans tussen de kwalitatieve en kwantitatieve groei van de stad door coördinatie van het uitvoeren, monitoren en bijstellen van het integraal beleid op de stadsontwikkeling.</p>
Context – wettelijk kader	<p>Rijswijk staat voor een grote opgave in het fysieke domein. Zeker tot aan 2040 komen er in Rijswijk en onze regio veel woningen bij. Ook wordt gezocht naar meer ruimte voor bedrijven, willen we de bereikbaarheid op peil houden, moeten we ons voorbereiden op klimaatverandering, willen we de biodiversiteit vergroten, moeten we van het gas af en moet het voorzieningenniveau op peil blijven. Het oppakken van deze opgaves is deels een eigen keuze, maar wordt ook (steeds meer) dwingend opgelegd door het rijk en de provincie.</p> <p>Tegelijkertijd is de ruimte schaars en worden gemeentes gekort in de algemene uitkering. Dit vraagt om scherpe keuzes. Niet alles kan tegelijkertijd. Gezien het grote aantal opgaves is integrale besluitvorming en coördinatie op de uitvoering nodig. Vanuit het Programma Stadsontwikkeling wordt die coördinatie vormgegeven.</p>
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	<p>Vanuit het programma worden de volgende taken uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het signaleren van knelpunten in de fysieke leefomgeving die ontstaan door de groei van de stad. Deze knelpunten agenderen en zorgen dat deze knelpunten daadwerkelijk worden opgepakt door het beleggen van taken bij projectleiders/teams, borgen en monitoren van de voortgang etc. - Vanuit het programma vindt de coördinatie plaats op de uitvoering van het uitvoeringsprogramma van de Omgevingsvisie en het samenbrengen van diverse sectorale uitvoeringsprogramma's en wordt aangestuurd op integrale besluitvorming over de benodigde investeringsbeslissingen, inzet van capaciteit en het behalen van de beleidsdoelen. Zorgen dat de uitvoeringsagenda daadwerkelijk uitgevoerd wordt door het beleggen van taken bij projectleiders/teams, borgen en

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

	<p>monitoren van de voortgang etc. Bijstellen van maatregelen n.a.v. monitoring.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Borgen dat uitvoering gegeven wordt aan regionale opgaves die in regionaal verband worden opgepakt en borgen dat de uitvoering ook daadwerkelijk belegd wordt binnen onze organisatie. Het gaat bijvoorbeeld om de uitvoeringsagenda van het NOVEX-gebied Zuidelijke Randstad en de aanpak van opgaven zoals geformuleerd door de Haagse regio of de aanpak van kritische succesfactoren zoals benoemd in de Regionale Realisatieagenda (RRA). - Beheersen van verplichte Omgevingsprogramma's. Adviseren over nieuw op te richten programma's. - Financiële uitwerking en beheersing: Concreet maken van benodigde investeringen, mede opstellen van de langetermijninvesteringen (LTIP) en lobbyen bij hogere overheden voor subsidiering al dan niet in samenwerking met andere gemeentes. - Monitoring: <ul style="list-style-type: none"> o Monitoring huidige staat van de stad (luchtkwaliteit, doorstroming verkeer, hittestress, groen etc.) o Monitoring van de programmering (woningbouw, economische programmering, voorzieningen, groen etc.) o Monitoring van de maatregelen (welke projecten/maatregelen zijn wanneer gepland en hoe staat het met de voortgang) - Communicatie: Zorgen voor continue informatie-uitwisseling over de integrale ontwikkeling van de stad, sectorale ontwikkelingen en gebiedsontwikkelingen. Afstemming met het sociale- en maatschappelijke domein.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	<p>We maken dit jaar binnen het NOVEX-gebied Zuidelijke Randstad afspraken over de gezamenlijke aanpak van ruimtelijke opgaves. Die worden vastgelegd in een uitvoeringsagenda en regionale investeringsagenda. Vanuit het Programma Stadsontwikkeling borgen we ons deel in de uitvoering ervan.</p> <p>Rijswijk heeft ook al financiële bijdragen gekregen aan onze stadsontwikkeling. Onderdeel daarvan is dat de uitvoering langjarig gemonitord moet worden. Dit kan geborgd worden in het Programma Stadsontwikkeling.</p>
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Ja. Het heeft betrekking op alle thema's binnen de fysieke leefomgeving. Er is ook een sterke relatie met het maatschappelijke en sociale domein. Het gaan dan voornamelijk over onderwerpen als het voorzieningenniveau en gezondheid.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Zeer kansrijk. We hebben de uitvoering van het programma volledig in eigen hand. Ook vraagt het slechts om beperkte formatie-uitbreiding. 1 FTE voor een Programmamanager. (vraag: ondersteuning vanuit huidige capaciteit?). De rest van het programmateam wordt bemenst met bestaande FTE's. Dit vraagt

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

	wel om afstemming met de jaarplannen en dus prioritering. Maar het is niet uitsluitend extra werk, het gaat ook om het beter organiseren en afstemmen van werk wat we al deden.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	<p>Het rijk maar ook de provincie en de MRDH steunen Rijswijk actief financieel bij haar verstedelijkingsopgave. De investeringen van het zijn gericht op het wegnemen van knelpunten in de verstedelijkingsopgave ten behoeve van onder meer woningbouw. Rijswijk was afgelopen jaren niet altijd bij machte om een concrete hulpvraag te formuleren.</p> <p>Doordat we duidelijker sturing geven aan welke projecten we op willen pakken en welke moeten blijven liggen door een gebrek aan geld/capaciteit kunnen we de hulpvraag richting andere overheden beter duiden en onderbouwen. Dit vergroot de kans op meer bijdragen.</p> <p>Er wordt een regionale investeringsagenda van het NOVEX-gebied Zuidelijke Randstad opgesteld die eind dit jaar/begin volgend jaar klaar moet zijn. Via deze investeringsagenda zal het rijk investeren in de opgaven binnen het NOVEX-gebied, maar dan moet Rijswijk natuurlijk wel de opgaves uit de uitvoeringsagenda voor het NOVEX-gebied gaan oppakken.</p>
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	De kosten voor het programmateam zelf moeten we als gemeente volledig zelf dragen. Het gaat om 1 FTE (mogelijk aangevuld met een ondersteuner). Ook zal er naar verwachting een uitvoeringsbudget nodig zijn (bijvoorbeeld voor het opzetten van een monitoringssysteem). De hoogte hiervan moet nog bepaald worden. Mogelijk kan veel uitgevoerd worden met bestaande ICT programma's.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	<p>Kans op minder bijdrages van andere overheden.</p> <p>Minder integrale sturing op projecten en daardoor een vergroot risico op kapitaalvernietiging.</p>
Programma	Wonen en Leven
Team	Staf

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

3.1 Herijking Onderwijshuisvesting

Ambitie	
Portefeuillehouder	Bentvelzen
Categorie	Uitgaven – investeringen - inkomsten
Wat is niet begroot	Herijking Onderwijshuisvesting
Context – wettelijk kader	Wet Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs en Expertise centra
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Ieder kind in de gemeente Rijswijk heeft het recht op onderwijshuisvesting. Hoe meer kinderen die naar school gaan, hoe meer ruimte er gecreëerd moet worden voor onderwijs. Voldoende onderwijshuisvesting voorzieningen in nieuwbouwwijken. Vanaf volgend jaar wordt gestart met de actualisatie van het IHP. In het IHP worden de projecten die nu gelden voor 5-10 jaar opgenomen en noodzakelijke investeringen voor onderwijshuisvesting, hier zal krediet voor vrijgemaakt moeten worden.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	De gemeente is vanuit haar zorgplicht verantwoordelijk voor het verzorgen en de bekostiging van voldoende onderwijshuisvesting in de gemeente. De gemeente heeft hierop een wettelijke verplichting.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Onderwijs, sport en kinderopvang, Sociaal Domein
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Vanuit de startende projecten 0-5 jaar vanuit het IHP staan de Melodie en de Piramide voor uitbreiding, zonder leerlingaantallen vanuit de wijk Plaspoelpolder, waardoor we op het krediet een tekort krijgen. De school in plaspoelpolder gaat niet gebouwd worden, maar de woningen en de daar uitvloeiende leerlingen moeten volgens wetgeving gehuisvest worden. Stel het krediet van nieuwbouwschool Plaspoelpolder komt te vervallen, dan komen we budgettair niet uit bij zowel de uitbreiding van de Piramide als de Melodie, omdat hier alleen rekening is gehouden met een aantal extra lokalen, zonder invloed van de Plaspoelpolder. We snappen dat er kritisch naar de investeringskredieten moet worden gekeken, maar vanwege de wettelijke plicht van onderwijshuisvesting zien wij binnen 0-5 jaar een tekort aan budget voor de lopende projecten in combinatie met de leerlingenprognoses in de wijk Plaspoelpolder. Hieruit vloeit de vraag: als we het krediet laten vallen, is er dan een mogelijkheid om binnen 0-5 jaar extra krediet beschikbaar te stellen voor zowel de uitbreiding van de melodie als de Piramide om de leerlingen op te vangen die niet in het IHP zijn meegenomen van de Plaspoelpolder? Naar verwachting zal de toestroom van leerlingen uit de plaspoelpolder net als de groei in de wijk leiden tot ruimtegebreken die door middel van bijvoorbeeld modulaire bouw kan worden opgevangen voor een bedrag van circa 8.000.000 (gerekend met 3300 per m2).

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Huuropbrengsten van eventueel sportverenigingen of kinderopvang
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Tijdelijke huisvesting Pasgeld. 4.400.000 Notaris juridische overdrachten eigendom scholen. 25.000 Plattegronden scholen actualiseren. 20.000 Nieuwbouw Steenvoordeschool 1.200.000 Huisvestingsprogramma aanvragen scholen ontvangen voor 2025 (wettelijke plicht): Uitkering rijk voor huisvestingsprogramma (algemene middelen). Kosten nu nog onbekend (wettelijke verordening, kosten worden eind dit jaar bekend) gemiddeld over 4 jaar: 675.539 Dit zijn posten die financiële dekking kunnen krijgen (niet opgenomen in IHP), als het krediet van Plaspoelpolder (deels) vrijvalt en dit krediet deels kunnen inzetten voor de hiervoor beschreven posten. Het risico van het vrijvallen staat benoemd bij de mate waarin het kansrijk wordt geacht en de financiële consequenties.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Risico: Er is geen financiële dekking als het krediet vervalt, maar de gemeente is vanuit haar zorgplicht verantwoordelijk voor onderwijshuisvesting. Er is een grote kans dat er extra geld moet worden vrijgegeven voor onderwijshuisvesting, binnen een termijn van 0-5 jaar, mocht het krediet van de plaspoelpolder komen te vervallen.
Programma	Onderwijs
Team	Vastgoed en Jeugd, Onderwijs en Sport

Voorlopige cijfers:							
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	
- = nadeel							
+ = voordeel							
Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028	2029	
De Melodie							-106.667
Vrijval incidentele kapitaallasten Melodie indien eerder opgenomen dan '27/'28.	12.472	54.044	53.732	53.420	53.108		
De Piramide							-106.667
Vrijval incidentele kapitaallasten Piramide indien eerder opgenomen dan '27/'28. Let op dubbeling LTIP		33.877	33.683	33.489			
Nieuwbouw Pasgeld incidentele vrijval	86.000	200.000	199.000	198.000	200.000		-
Tijdelijke huisvesting Pasgeld			-264.000	-264.000	-264.000		-264.000
Vrijval krediet Plaspoelpolder				257.222	255.752		250.000
Subtotaal	98.472	287.921	22.415	278.131	138.193		-227.333
Onderwijshuisvestingsprogramma (zoals onderwijsleerpakketten)		-165.614	-331.227	-496.841	-662.455		-828.068
Totaal onderwijshuisvesting	98.472	122.307	-308.812	-218.710	-524.261		-1.055.402

Van invloed kunnen zijn: afschrijftermijn, restwaarde, datum van gereedkomen investering, bundelen van investeringen.

De reeks onderwijshuisvestingsprogramma is een globale inschatting op basis van de afgelopen 4 jaar.

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

BLOK 3: AMBITIES

- Groenbeheerplan
- Toegang dienstverlening SD
- Stationsgebied
- Eventplaza
- Kleiweg
- Verduurzaming Vastgoedportefeuille
- Voorzieningenniveau
- Uitbreiding Bibob
- 2^e woonfonds
- Buitenruimte Huis van de Stad
- % sociale huur omhoog (?) RwB
- Leges eerlijker verdelen

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

4.1 Stationsgebied

Niet begroot A 4.1	
Portefeuillehouder	H. Sahin
Categorie	Uitgaven / Investering / Structureel / Incidenteel / Vanaf 2025
Wat is niet begroot	Waarborgen van veiligheid en leefbaarheid van de omwonenden, reizigers en ondernemers rondom het stationsgebied. Daarnaast ook het voorkomen van een toename van het aantal overlastmeldingen en incidenten voor zowel de korte als de lange termijn rondom het stationsgebied in Rijswijk.
Context – wettelijk kader	Artikel 151c Gemeentewet (Gw) en artikel 2:77 van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) Rijswijk 2024
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Landelijk maar ook in Rijswijk is er een verharding binnen de maatschappij gaande. Rijswijk is een groeiende gemeente die zich volop ontwikkelt. Hiermee ontstaan er ook in Rijswijk veiligheid en leefbaarheidsuitdagingen. Daarom is onze ambitie en tegelijk ook uitdaging het creëren en borgen van een veilige en leefbare omgeving, waardoor het een impuls geeft aan het kwaliteitsgevoel van leven en ook een vitaal en gelukkig leefklimaat met zich meebrengt.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Uitgangspunten zijn vastgelegd in door de gemeenteraad op 10 januari 2022 vastgestelde Veiligheidsbeleid en in het Handhavingsbeleid 2024 (op 22 maart 2023 vastgesteld).
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Met het behouden van permanente cameratoezicht rondom het stationsgebied, kunnen we de veiligheid, leefbaarheid en ondernemersklimaat beter borgen voor de lange termijn. De camera's waren primair aangeschaft om ze flexibel en tijdelijk door heel Rijswijk in te kunnen gaan zetten. De ambitie is om 3 extra camera's in de kadernota op te nemen, waarmee we straks, naast het stationsgebied, ook door heel Rijswijk flexibele camera's kunnen blijven inzetten. Hiermee kun je snel en slagvaardig reageren op veiligheidssituaties die ook verschillende beleidsterreinen kan raken. Naast veiligheid, creëer je ook een afname qua leefbaarheidsmeldingen en een borging van economische aangelegenheden (ondernemers die in Rijswijk blijven ondernemer).
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Naast het aanschaffen van 3 extra camera's is de ambitie om ook een zichtbare post (strategische werklocatie) in het station in te richten, waar onze handhavers en samenwerkingspartners zoals politie, NS, ProRail, HTM etc. fysiek bij elkaar kunnen komen. Dit pand, waar wij als gemeente eigenaar van zijn, is momenteel leegstaand. Onze ambitie is dat het straks fungeert als een werkruimte waar de samenwerkingspartners elkaar fysiek treffen

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

	om te overleggen, afstemming met elkaar hebben, inloopsprekuren organiseren etc.). Met de aanwezigheid van handhavers en overige samenwerkingspartners aldaar creëren we directe/preventieve zichtbaarheid en tevens slagvaardige en snelle interventies bij overlastsituaties en incidenten.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Het plaatsen van tijdelijke camera's heeft zorggedragen voor een afname qua overlastmeldingen en incidenten. Dit kan van tijdelijke aard zijn, daarom van belang dat we naast camera's ook fysiek een werkruinte ter plekke hebben. De combinatie camera's (digitale interventies) en fysieke handhavers en overige samenwerkingspartners (fysieke interventies), zorgt voor een lange borging van zowel het veiligheid als het leefbaarheidsgevoel voor eenieder aldaar.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	nvt
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Bij afzien ambitie treedt er een beperking qua flexibele inzet camera's op. Alternatief is per incident camera's te huren. Op de lange termijn camera's blijven huren is waarschijnlijk duurder dan zelf aanschaffen van camera's. Daarnaast zal er bij geen fysieke aanwezigheid van handhavers en samenwerkingspartners, directe interventies uitblijven. De pakkans is hierdoor veel kleiner, wat invloed zal blijven houden op het veiligheid en leefbaarheidsgevoel.
Programma	Openbare Orde en Veiligheid
Team	Veiligheid, Inspectie en Handhaving (VIH)

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

4.2 Uitbreiding Bibob

Niet begroot A 4.2	
Portefeuillehouder	1e : Burgemeester H. Sahin 2e : Wethouder W. van Damme
Categorie	Uitgaven / Inkomsten / Investering / Formatie Structureel / Incidenteel / Vanaf wanneer : 1 oktober 2024
Wat is niet begroot	Uitbreiding Bibob 1 FTE Bibob onderzoeker : 80.000,- Ondersteuningsbudget : 25.000,- Ophoging JZ-budget : 15.000,-
Context – wettelijk kader	Uitvoering Wet Bibob. Invulling van de adviezen van de Bestuurlijke Weerbaarheidsscan en de werkgroep Afstemming van het RIEC heeft geleid tot de actualisatie van het Bibob-beleid zodat nu de volledige reikwijdte van de wet in beleid en uitvoering kan worden benut. Concreet betekent het centraliseren van de Bibob-functie, met toevoeging van één medewerker, en het verbreden naar thema's als vastgoed en zorg(fraude). Ten behoeve van het doen van onderzoek zal de noodzakelijke basisbezetting en het benodigde budget gerealiseerd moeten worden door de kosten te betrekken bij de Kadernota 2025, zoals aangegeven en besloten in het GMT van 14 februari, onder voorbehoud van bestuurlijke accordering.
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering – vitalisering	Ja. De Wet Bibob is een (preventief) bestuursrechtelijk instrument en is bedoeld om de eigen integriteit te beschermen door te voorkomen dat de overheid ongewild criminele activiteiten faciliteert. Dit verbetert het goede ondernemings- en vestigingsklimaat en leidt tot betrouwbaardere uitgaven van subsidies en aanbestedingen.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Ja. Invulling van de adviezen van de Bestuurlijke Weerbaarheidsscan en de werkgroep Afstemming District E van het RIEC.

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Ja. Beoogt de integriteit van het bestuur te beschermen door te voorkomen dat ze ongewild criminele activiteiten faciliteert door bijvoorbeeld (voor alle beleidsterreinen) vergunningen en beschikkingen, overheidsopdrachten (aanbestedingen) of subsidies te verstrekken of vastgoedtransacties aan te gaan.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	De uitvoering van de ambitie wordt zeer kansrijk geacht. (De ambitie bestaat uit het uitvoeren van het geactualiseerde Bibob-beleid)
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	De opbrengsten van de inzet van het Bibob-instrument zijn lastig te kwantificeren. Het is geen wet/instrument dat bedoeld is om kosten en/of opbrengsten te reguleren, maar bedoeld is ter bescherming van het bestuur. Tegelijk is de verwachting dat het goed en consequent inzetten van de Wet Bibob bijdraagt aan een veiliger leef- en vestigingsklimaat en dat met name op het gebied van inkoop en aanbesteding in het Sociaal Domein de uitgaven minder fraudegevoelig besteed zullen worden.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Er zijn geen directe bijdragen van anderen. Wel is er ondersteuning (om niet) van het RIEC.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Indien van de ambitie wordt afgezien heeft dat negatieve consequenties op het leef- en vestigingsklimaat alsmede de fraudegevoeligheid in de bestedingen in het Sociaal Domein.
Programma	Openbare Orde en Veiligheid
Team	MO\Staf

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

BLOK 3: AMBITIES

- Groenbeheerplan
- Toegang dienstverlening SD
- Stationsgebied
- Eventplaza
- Kleiweg
- Verduurzaming Vastgoedportefeuille
- Voorzieningenniveau
- Uitbreiding Bibob
- 2^e woonfonds
- Buitenruimte Huis van de Stad
- % sociale huur omhoog (?) RwB
- Leges eerlijker verdelen

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

5.1 Klimaatadaptatie

Niet begroot A 5.1	
Portefeuillehouder	Mark Wit
Categorie	Uitgaven – investeringen – inkomsten (voorkomen van schade)
Wat is niet begroot	<p>In lijn met het Nationaal Deltaprogramma hebben wij ons, net als andere medeoverheden, gecommitteerd aan de landelijke ambitie om vanaf 2020 klimaatadaptief te handelen. Ons doel is om tegen 2050 stedelijk gebieden klimaatbestendig, water- en hitte robuust ingericht en beheerd te hebben.</p> <p>In onze strategie RAAK (Rijswijkse Adaptatiestrategie en Aanpak voor Klimaatverandering) hebben we de 7 ambities van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie opgenomen en deze gaan we uitvoeren. Deze ambities betreffen voornamelijk onderzoeken om klimaatrisico's in beeld te brengen, bewustwording te vergroten en lokale crisisplannen op te stellen op te kunnen handelen bij calamiteit. In RAAK zijn (nog) geen uitvoeringsmaatregelen begroot om te investeren in klimaatbestendig Rijswijk. Deze ambitie hebben we wel voor de periode 2025-2026, om onze meerjarenbegroting te bepalen.</p>
Context – wettelijk kader	<p>Als gemeente hebben we te maken diverse wetten en regels met betrekking tot klimaatadaptatie. Dit omvat onder andere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Deltawet 2. Waterwet en Wet milieubeheer (Wm) 3. Omgevingswet 4. Nationale Adaptatie Strategie (NAS) 5. Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) 6. Convenant Klimaatadaptief Bouwen van Provincie Zuid-Holland
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering – vitalisering	<p>Ja. In onze omgevingsvisie Rijswijk 2050 zijn ambities geformuleerd in lijn met de bovenstaande klimaatadaptatiedoelen: <i>“In 2050 een klimaatneutrale, aardgasvrije en klimaatadaptieve stad. We streven ernaar om meer innovaties in te zetten om de effecten van klimaatverandering te temperen door ons aan te passen aan de gevolgen ervan. Alle nieuwbouw realiseren we klimaatneutraal.”</i></p>
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	<p>Ja, zie toelichting:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waterveiligheid en wateroverlast zijn intussen wettelijk verankerd, (Deltawet, Waterwet etc.) zie hierboven. • Voor de spelregels betreffende thema's, zoals droogte, hitte en biodiversiteit, ontbreekt nog wettelijke borging. • Er zijn belangrijke afspraken gemaakt met medeoverheden door het Rijk, i.e. uitvoeringsprogramma NAS en het DPRA. • Tot slot is er provinciaal het 'Convenant Klimaatadaptief Bouwen Zuid-Holland' voor nieuw-/verbouw projecten. <p>Concreet zijn er landelijk 2 belangrijke afspraken met gemeenten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klimaatadaptatie wordt standaard meegenomen bij nieuwe ontwikkelingen, met behulp van de Landelijke Maatlat vanaf 2024, nog voor het wettelijk verplicht is.

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

	<p>2. Gemeenten identificeren knelpunten door klimaatverandering en stellen een lange termijn uitvoeringsagenda op met investeringskosten voor adaptatiemaatregelen tegen 2027.</p> <p>Op provincie niveau is in 2018 door onze gemeente het convenant ondertekend, samen met lokale partners. In het convenant staan afspraken over klimaatadaptief bouwen, waaronder een programma van eisen, procesleidraad en witboek met technische en economische opties.</p> <p>Gemeentelijk hebben we in 2023 onze RAAK strategie door de gemeenteraad vastgesteld. Belangrijkste ambitie is om te voldoen aan de landelijke afspraken en bij alle nieuw- en verbouwprojecten in de openbare ruimte te voldoen aan het provinciaal convenant. Deze ambities worden ook opgenomen in de Omgevingsvisie 2050.</p>
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	<p>Ja, zie toelichting</p> <p>Als leefomgeving niet klimaatadaptief wordt ingericht dan zijn er risico's voor veiligheid en gezondheid van onze inwoners, schade aan gebouwen, infrastructuur en schade aan de natuur en biodiversiteit. Bij alle nieuw-/verbouwprojecten wordt onderzocht hoe we het project zo klimaatadaptief mogelijk kunnen doen (integraal werken). We kijken daarbij ook naar meekoppelkansen (werk met werk mogelijk maken), bijvoorbeeld bij de aanleg van warmteleidingen, om de straten klimaatadaptief terug te leggen, maar ook bij aardgasvrij isoleren van gebouwen, waar extra isolatie i.c.m. zonwering juist gunstig kan zijn om tijdens de zomer hittegolven te weren, en ook onderzoeken we hoe natuurvriendelijk isoleren kan bijdragen aan biodiversiteit.</p>
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	<p>Ja, kansrijk. Rijswijk staat hier zeker niet alleen in, er zijn regionaal en (inter)nationaal veel praktijkvoorbeelden om gebruik van te maken.</p>
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	<p>Om de vraag te beantwoorden of de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is), moeten de kosten worden afgewogen tegen de baten. Ook moeten we de totale kosten en baten berekenen over de periode van 2024 tot aan 2050.</p> <p>KANTTEKENING: DIT IS EEN EERSTE AANZET VAN EEN MKBA. DE UITWERKING VOLGT – ZOALS AANGEKONDIGD IN RAADSBSLUIT “RAAK” - IN 2025. VOOR HET MEERJAREN-PERSPECTIEF VAN DE KADERNOTA DRAGEN WE DIT ONDERWERP IN HOOFDLIJNEN AL AAN.</p> <p>Kosten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Initieel investering: €106 miljoen 2. Jaarlijkse beheerskosten: €4.5 miljoen per jaar <p>De investering van particulieren wordt niet als directe kosten beschouwd, maar we kunnen de indirecte investering van €72 miljoen meenemen als een extra kostenpost tot 2050.</p>

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

	<p>Totale kosten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Initieel investering: €106 miljoen • Jaarlijkse beheerskosten: €4.5 miljoen/jaar * 26 jaar (van 2024 tot 2050) = €117 miljoen • Indirecte investering particulieren: €72 miljoen <p>Totale kosten over periode 2024-2050: €106 miljoen + €117 miljoen + €72 miljoen = €295 miljoen</p> <p>Baten: De te voorkomen schadekosten zijn vastgesteld op €360 miljoen tot 2050. Omdat we al in 2024 zijn, moeten we alleen de baten vanaf dit jaar tot 2050 meerekenen.</p> <p>Totale baten vanaf 2024 tot 2050: €360 miljoen</p> <p>Kosten-batenberekening: Totale kosten: €295 miljoen Totale baten: €360 miljoen</p> <p>Nettobaten: Totale baten - Totale kosten = €360 miljoen - €295 miljoen = €65 miljoen (of €2,5 miljoen per jaar, tot aan 2050).</p> <p>De eerste aanzet van een voorlopige kosten-batenanalyse laat zien dat het bevorderen van klimaatadaptatie in het stedelijk gebied van de gemeente Rijswijk financieel gezien gunstig is, door het beperken van klimaatschade, met een netto voordeel van €65 miljoen tot 2050. Hierbij zijn nog niet alle maatschappelijke voordelen inbegrepen. Groenvoorzieningen dragen bij aan een gezondere leefomgeving en biodiversiteit. Investerings in waterrobuuste hemelwateropvang hebben andere indirecte voordelen, zoals lagere zuiveringskosten voor het Hoogheemraadschap. Het is daarom essentieel om een gedetailleerde kosten-batenanalyse uit te voeren om te bepalen of onze Rijswijkse klimaatbestendige ambitie financieel verantwoord is. In het kader van het raadsbesluit RAAK is afgesproken dat deze analyse zal plaatsvinden tussen 2025 en 2026. Deze analyse moet alle directe en indirecte kosten en voordelen omvatten om een nauwkeurig beeld te krijgen van de financiële rendabiliteit.</p>
<p>De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk</p>	<p>Vanaf 1 januari 2021 konden gemeenten, provincies en waterschappen gebruik maken van de landelijke Impulsregeling Klimaatadaptatie. Vanuit Rijswijk zijn de projecten Lindelaan, Rembrandtkade en Verrijn Stuartlaan aangemeld. Zo heeft ook onze gemeente financiële ondersteuning vanuit het Rijk gekregen voor klimaatadaptatieve maatregelen.</p> <p>Naast het Rijk, draagt ook Provincie Zuid-Holland en heeft in totaal € 1 miljoen subsidie beschikbaar gesteld om klimaatmaatregelen te versnellen bij aan klimaatadaptatie. De meest kansrijke subsidie voor onze gemeente is Subsidie Groen voor openbare ruimte (bv. bij integrale projecten). Deze kansen worden door de afdeling Stadsbeheer verkend.</p>

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

	<p>Ook het hoogheemraadschap van Delfland draagt financieel bij. Zo zal onze gemeente vanaf 2024 vergoeding krijgen voor de activiteiten op ons klimaatplein.</p> <p>Andere kosten brengen we samen met lokale partners en medeoverheden lokale klimaatschade's in kaart en voeren samen ook risico's dialogen om de totale opgave goed te bepalen. Zo hebben we in het kader van prestatieafspraken met lokale woningcorporaties een bestuurlijke samenwerking aangejaagd op het gebied van klimaatadaptatie en biodiversiteit. In deze samenwerking brengen we de benodigde klimaatkosten en opgave voor corporaties in kaart om klimaatadaptief en waterrobuust te bouwen en dat doen we ook samen met het Hoogheemraadschap.</p> <p>Tot slot dragen ook onze inwoners en ondernemers financieel bij aan klimaatbestendigheid en waterrobuustheid. Particulieren worden vanuit lokale initiatieven zoals Operatie Steenbreek ook aangemoedigd om maatregelen te nemen om klimaatadaptief te zijn, wat naar schatting een indirecte financiële bijdrage van ruim €72 miljoen betekent tot 2050.</p>
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	<p>Klimaatschade is naast persoonlijk leed, uit te drukken in inschattingen over financiële schade in de stad.</p> <p>De meest recente analyse van klimaatschade in Rijswijk omvat tot nu toe drie thema's: hitte, droogte en wateroverlast. Het is beoordeeld met de "Klimaatschadeschatter" tool van het Nationaal Kennis- en innovatieprogramma Water en Klimaat (NKWK). Deze tool biedt een ruwe schatting van toekomstige schadekosten bij gebrek aan klimaatadaptatie maatregelen, waardoor naast menselijk leed ook financiële gevolgen duidelijk worden. Het geeft per inwoner van onze gemeente een grove schatting van kosten voor verschillende soorten schade, zoals extra ziekenhuisopnames door hitte en schade aan panden door wateroverlast en droogte. De geschatte totale klimaatschade voor gemeente Rijswijk bedraagt 360 miljoen euro tot 2050, voornamelijk veroorzaakt door droogte, gevolgd door wateroverlast en hitte.</p>
Programma	Wonen en Leven
Team	Energie & Klimaat

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

6.1 Warmtenet

Niet begroot A 6.1	
Portefeuillehouder	Mark Wit en Armand van der Laar
Categorie	Uitgaven – investeringen - inkomsten
Wat is niet begroot	<p>Intensivering warmtetransitie</p> <p>Tot 2030 moeten we rekening houden met financiële effecten van het warmtenet in Rijswijk. Er is nog veel onzeker en we verwachten eind 2024 een Samenwerkingsovereenkomst tussen de partijen HVC, Rijswijk, Vidomes en Rijswijk Wonen af te sluiten voor de volgende fase van het ontwikkelen van een warmtenet. Vooral nog zijn de globale verwachtingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gemeentelijk aandeel in de bijdragen aan de onderzoeken, de voorbereiding, het (ruimtelijke) proces en de inpassing van het warmtenet en het warmteoverdrachtstation, gebeurt in samenwerking met de (potentiële) warmteleverancier HVC, circa 100.000 per jaar (2025-2027). - Extra inpassingswensen voor een warmteoverdrachtstation zijn nog niet eerder geraamd, maar te denken is aan 1 miljoen eenmalig in 2028. - Risicoafdekking van de betaalbaarheid van de aansluitingen. Ondanks nieuwe regelgeving en financieringsinstrumenten vanuit het Rijk zal het zo kunnen zijn dat aanvullende financieringsvormen (leningen garantstellingen) voor bepaalde doelgroepen nodig zijn om iedereen mee te kunnen laten doen. Te denken is aan 1 miljoen 2028-2040. - Deelneming in een mogelijk op te richten publiek warmtebedrijf, samen met HVC en Energie Beheer Nederland (EBN), voor de uitrol van warmtenetten. Te denken is aan 1 miljoen 2030.
Context – wettelijk kader	Wet gemeentelijke instrumenten warmtevoorziening, Wet collectieve warmte, Gaswet, Omgevingswet
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Ja. Transitievisie warmte, Klimaatakkoord, Omgevingsvisie, groei van de stad.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Ja.

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Ja.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Als het wettelijk kader (dit jaar door besluitvorming in Tweede Kamer en Eerste Kamer) in werking is, dan kunnen gemeenten gemakkelijker uitvoering geven aan de warmtetransitie. Anders gaan wij niet grootschalig aan de slag.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	De warmtetransitie is de uitvoering van afspraken die gemaakt zijn en verdienen zich op zich zelf niet direct terug. Wel zal de warmtetransitie zorgdragen voor een beter woon- en leefklimaat in Rijswijk op de langere termijn.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Warmtenetten worden grotendeels gefinancierd door andere publieke partijen. Financiering vanuit gemeente gaat om het proces te faciliteren, aanvullende activiteiten, en om speciale doelgroepen (iedereen kan meedoen) te hulp te schieten.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Het zal lastiger worden om iedereen mee te laten doen en om de inpassingsvereisten voor de WOS mogelijk te maken en daarmee het draagvlak voor de warmtetransitie vorm te geven.
Programma	Wonen en Leven
Team	Energie & Klimaat

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

6.2 Verlengen/voortzetten Woningisolatieprogramma

Niet begroot 6.2	
Portefeuillehouder	Mark Wit
Categorie	Uitgaven – inkomsten
Wat is niet begroot	Verlengen/voortzetten Woningisolatieprogramma na 2026 (tot 2030)
Context – wettelijk kader	<p>Uit de klimaatwet en het klimaatakkoord komt voort dat de gemeente de regierol heeft om bij te dragen aan het realiseren van de doelstellingen voor CO2 reductie. Een van de middelen het verduurzamen van de gebouwde omgeving. Gemeenten hebben vanuit de Rijksoverheid de opdracht gekregen om woningeigenaren met een woning in het goedkope woonsegment en een slecht energielabel te ondersteunen bij het isoleren van de woning en hiervoor een lokale aanpak op isolatie uit te werken.</p> <p>De aanpak wordt voor de gemeente en de doelgroepen financieel gesteund door specifieke uitkeringen van het Rijk, die met regelmaat verlengd, opgehoogd of gewijzigd worden of aangevuld worden met nieuwe regelingen. Om meer lokaal de continuïteit in de aanpak van de isolatie problematiek te kunnen blijven garanderen is een lokaal subsidie perspectief in de vorm van het Woningisolatieprogramma zeer aan te bevelen. Daarom deze ambitie.</p>
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Ja. Het draagt bij aan verandering en een vitale stad, analoog uit bijvoorbeeld de concept Omgevingsvisie: <i>In 2050 een klimaatneutrale, aardgasvrije en klimaatadaptieve stad.</i>
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Ja. Het huidige programma loopt tot 2027. De gemeenteraad heeft het doel om inwoners te ondersteunen met tijd, geld en mensen, zodat de energietransitie (onderdeel besparen door isoleren) sneller en beter kan gaan. En om dan de klimaatdoelen te halen.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Ja. Leefbare woningen, lagere lasten voor inwoners, minder energiearmoede, meer brede welvaart.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Zeer kansrijk. Bij het Rijk zijn SPUKS om te combineren met de lokale subsidie inzet, beschikbaar voor inwoners.

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Betere isolatie is lagere energierekening, hoewel dit bij de inwoners terecht komt, hebben zij in theorie meer te besteden voor de lokale economie.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	De gemeente (en het Rijk via SPUKs) draagt subsidie bij, dit is een deel van de investeringen van de inwoners particulier en in VvE verband die ze zelf doen. Het is een stimulans voor het grotere geheel.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Geen specifieke gevolgen op dit terrein.
Programma	Wonen en Leven
Team	Energie & Klimaat

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

7.1 Beleidsontwikkeling Economische zaken

Niet begroot A 7.1	
Portefeuillehouder	Werner van Damme
Categorie	Uitgaven structureel ophogen met € 25K
Wat is niet begroot	Beleidsontwikkeling economische aangelegenheden op actuele thema's, zoals circulariteit en stadsverzorgende economie.
Context – wettelijk kader	
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	<p>De waarde van bedrijventerreinen en voldoende voorzieningen zijn essentieel voor de groei van de stad. Bedrijventerreinen dragen voor een belangrijk deel bij aan de werkgelegenheid van de stad en daarmee ook aan de ambitie om een werkstad te zijn. Voorzieningen (retail en horeca) dragen bij aan een (be)leefbare stad voor haar inwoners en bezoekers.</p> <p>Het hebben, houden en ontwikkelen van visie, strategie, kaders en beleidsregels dragen bij aan het verbeteren van het ondernemers- en vestigingsklimaat in de staat.</p>
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	<p>Naast het bestaande beleid, dat in 2023 is vastgesteld, dient er nog beleid te worden ontwikkeld ten aanzien van o.a. circulariteit.</p> <p>Ook binnen bestaande en toekomstige gebiedsontwikkelingen is het opnemen van economische uitgangspunten relevant om voldoende economische activiteiten, zoals stadsverzorgende economie en voorzieningen, te waarborgen.</p>
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Energie & Klimaat, Ruimtelijke Ontwikkelingen, Gebiedsontwikkeling, Mobiliteit en Parkeren, Stadsbeheer.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Beleidsontwikkeling vraagt om goed onderzoek en inzet van personeel om e.e.a. nader uit te werken.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Niet investeren in economie leidt veelal tot achteruitgang. Door te blijven investeren in de economische ontwikkeling wordt bijgedragen aan een sterker ondernemers- en vestigingsklimaat en daarmee banen voor inwoners.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Wanneer het huidige budget behouden blijft voor beleidsontwikkeling, kan doorontwikkelen van het beleid door blijven gaan. Wel dienen er keuze te worden gemaakt in prioriteit.
Programma	Economische aangelegenheden
Team	Economische zaken

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

BLOK 3: AMBITIES

- Groenbeheerplan
- Toegang dienstverlening SD
- Stationsgebied
- Eventplaza
- Kleiweg
- Verduurzaming Vastgoedportefeuille
- Voorzieningenniveau
- Uitbreiding Bibob
- 2^e woonfonds
- Buitenruimte Huis van de Stad
- % sociale huur omhoog (?) RwB
- Leges eerlijker verdelen

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

7.2 Beleidsuitvoering bedrijventerreinen

Niet begroot A 7.2	
Portefeuillehouder	Werner van Damme
Categorie	Uitgaven salarissen ophogen met € 100K ten behoeve van extra formatie ruimte voor accountmanagement
Wat is niet begroot	Beleidsuitvoering bedrijventerreinen verder verstevigen in lijn met strategie toekomstbestendige werklocaties, investeringsagenda IPP en het woon-werkakkoord.
Context – wettelijk kader	
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering – vitalisering	<p>Bedrijventerreinen zijn van essentieel belang voor steden als het gaat om het bieden van werkgelegenheid. Echter de ruimte hiervoor is zeer beperkt en wordt daarbij ook nog eens bedreigd door de sterke behoefte aan woningbouw ontwikkelingen. Voor leegstaand vastgoed wordt door eigenaren geopteerd om te transformeren naar woningen.</p> <p>Om voldoende ruimte voor werken op bedrijventerreinen te behouden dient er te worden geïnvesteerd in de kwaliteit van onze verouderde bedrijventerreinen.</p>
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	<p>De nodige investeringen in de openbare ruimte op bedrijventerreinen worden niet gedaan vanuit EZ, maar juist vanuit Stadsbeheer en ORD.</p> <p>Vanuit EZ wordt ingezet op het aantrekken van nieuwe werkgelegenheid en het behouden van werkgelegenheid. Hiervoor dienen kansen te worden gecreëerd als het gaat om beter benutten van de ruimte en het juiste bedrijf op de juiste plek. Dit is een intensief proces omdat per pand/eigenaar moet worden bekeken wat de partij wil en op welke wijze er ruimte is om beter te benutten. Dit vraagt om kavelpaspoorten en interne afstemming. EZ kan hierin het voortouw nemen met extra capaciteit.</p>
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	E&K, Stadsbeheer, ORD, MEP, Ruimte
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Vanuit het woon-werkakkoord en een inventarisatie van TwynstraGudde is gebleken, dat er momenteel te weinig formatie is om de uitdagingen m.b.t. bedrijventerreinen structureel aan te pakken. Een extra fte op accountmanagement is een mooi begin.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Het verhogen van het budget laat zich niet direct vertalen in een financieel rendement. De effecten zullen met name merkbaar zijn op het behouden van werkgelegenheid en het verbeteren van het ondernemersklimaat.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Er zijn geen financiële consequenties als er geen extra fte bijkomt. De uitvoering van het beleid zal moeten worden geprioriteerd en gespreid over een langere termijn.
Programma	Economische aangelegenheden
Team	Economische zaken

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

7.3 Beleidsuitvoering retail

Niet begroot A 7.3	
Portefeuillehouder	Werner van Damme
Categorie	Uitgaven structureel ophogen met € 30K – € 120K
Wat is niet begroot	Beleidsuitvoering retail verder uitbreiden met verstevigen van inzet winkelcentrummanagement en budget voor evenementen.
Context – wettelijk kader	
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	<p>Met de groei van de stad is het van belang om het voorzieningen op niveau te houden. Dat houdt niet alleen in dat er minimale leegstand is, maar ook dat er kwalitatief aanbod is voor huidige en nieuwe inwoners.</p> <p>Winkelgebieden fungeren daarbij als ontmoetingsplekken voor inwoners en het is daarom van belang om onze winkelgebieden vitaal te houden. Dit vraagt om blijvende inzet op de beleidsuitvoering ten behoeve van retail.</p>
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	<p>In 2023 is het retail- en horecabeleid vastgesteld. In dit beleid is per winkelgebied een toekomstvisie bepaald. Voor de twee hoofdcentra (Bogaard en Oud Rijswijk) is dat vooral inblijven zetten zoals nu wordt gedaan. Dit houdt dus in dat het winkelcentrummanagement van belang is. Het huidige budget (41K) op acquisitie en promotie voor retail is in feite al te beperkt om de bijdragen te leveren. Vanuit Oud Rijswijk ligt daarbij het verzoek om de bijdrage te verhogen, gezien toegenomen kosten en de gewenste extra inzet van winkelcentrummanagement. De huidige bijdrage is in 2019 vastgesteld. Daarnaast wordt er jaarlijks bijgedragen aan de organisatie van het Dickensfestival.</p> <p>Voor de buurtwinkelcentra is momenteel geen enkele vorm van organisatie. Om deze gebieden ook te versterken is organisatie van belang. Om dit te organiseren, passend in de lijn met de economische visie 2030, is het wenselijk om een extra centrummanager aan te stellen voor de buurtwinkelcentra om hen te organiseren.</p> <p>Om de geformuleerde ambities in het retail- en horecabeleid te behalen is de gewenste ophoging van het budget als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Winkelcentrummanagement Oud Rijswijk van € 20K naar maximaal € 55k, inclusief evenementen. - Winkelcentrummanagement Bogaard stadscentrum van € 35K naar € 55K, inclusief evenementen. - Winkelcentrummanagement voor buurtwinkelcentra opzetten € 50K.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	
De mate waarin de uitvoering van de ambitie	Winkelcentrummanagement wordt al vele jaren ingezet voor Oud Rijswijk en Bogaard Stadscentrum. De winkelcentrummanager fungeert als verbinder tussen de ondernemers en de gemeente. Dit

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

(en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	<p>werkt voor beide kanten goed. Zowel ondernemers als gemeente is positief over deze samenwerking, doordat er een vast aanspreekpunt is met betrekking tot zaken die spelen in het winkelcentrum. Tevens is er ook direct een goede vorm van organisatie.</p> <p>Opschalen is daarmee een kansrijke optie om de winkelgebieden verder te versterken en inwoners vitale winkelcentra aan te bieden.</p>
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Het verhogen van het budget laat zich niet direct vertalen in een financieel rendement. De effecten zullen met name merkbaar zijn op sociaal-maatschappelijk gebied, zoals prettig verblijfplaatsen en goede voorzieningen voor inwoners.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	<p>Winkelcentrummanagement, in de huidige vorm wordt betaald door gemeente en winkeliers. Voor Bogaard stadscentrum dragen de eigenaren ook bij.</p> <p>Een verhoging van de bijdrage voor winkeliers wordt als niet kansrijk gezien, aangezien zij te maken hebben met beperkte marges en hoge kosten.</p> <p>Een kansrijke subsidie is de subsidieregeling planvorming detailhandel Zuid-Holland van de provincie.</p>
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	<p>De gevraagd ophoging is ingeschat op minimaal €30k per jaar voor het blijven bekostigen van de huidige afspraken. De maximale ophoging is om het hoogste ambitieniveau te kunnen gaan behalen, in lijn met het retail- en horecabeleid.</p> <p>Het achterwege blijven van extra budget vraagt om het maken van keuzes ten aanzien van de inzet van winkelcentrummanagement en incidentele bijdrage voor evenementen, zoals het Dickensfestival.</p>
Programma	Economische aangelegenheden
Team	Economische zaken

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

8.1 Ombouw van 50 km/u naar 30 km/u

Niet begroot 8.1	
Portefeuillehouder	Armand van de Laar
Categorie	Investing (kosteninschatting op basis van lijst projecten)
Wat is niet begroot	Verkeersveiligheid, mobiliteit: verbeteren verkeersveiligheid, diverse wegen aanpassen van 50 km/u naar 30 km/u. Investing van
Context – wettelijk kader	Gemeentelijke verantwoordelijkheid voor veilige openbare ruimte/wegen.
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Rijswijk is in ontwikkeling. Er komen meer mensen in de stad wonen en het verkeer wordt drukker. Daarnaast gaan en kunnen we steeds sneller met onze voertuigen én worden deze steeds groter. De mobiliteitsstrategie is hiervoor uitgewerkt: “Het vinden van een nieuw evenwicht tussen bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid in een stad die groeit”.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Draagt bij aan verkeersveiligheid, minder geluid, betere luchtkwaliteit. Leefbaardere stad.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Stedelijke ontwikkeling, milieu, bereikbaarheid van Rijswijk, woningbouw.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Uitvoering is realistisch, verdeeld over groot aantal jaren (op basis van planning mobiliteitsstrategie)
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Is investering in openbare ruimte. Terugverdienen in maatschappelijke baten (minder overlast, minder ongevallen). Vergroten welzijn inwoners Rijswijk
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Waar mogelijk wordt dit gecombineerd met andere in de openbare ruimte uit te voeren projecten (ondergrondse infrastructuur, onderhoud, gebiedsontwikkelingen): integrale projecten. Verwacht een mogelijke subsidie (50%) vanuit de MRDH.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Minder investering nodig.
Programma	Verkeer en Vervoer
Team	Mobiliteit en Parkeren

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

8.2 Wijkaanpak

Niet begroot 8.2	
Portefeuillehouder	Armand van de Laar
Categorie	<i>Exploitatie en investering</i> Exploitatie: 100.000 per wijk, 3 wijken per jaar: 300.000 per jaar. 11 wijken: 2024: 300.000, 2025: 300.000, 2026: 300.000, 2027: 200.000 Investerings: kleinschalig aan passen infrastructuur voor voetgangers, fietsers en verkeersveiligheid. (150.000 investering per wijk, drie wijken per jaar, 50% subsidie: 75.000/wijk/jaar. 11 wijken: 2024: 225.000, 2025: 225.000, 2026: 225.000, 2027: 150.000. (Kapitaallasten circa 15.000 voor de komende 20 jaar)
Wat is niet begroot	Het vergroten van het aandeel van mensen die zich te voet, met de fiets, openbaar vervoer en deelvoertuigen verplaatsen
Context – wettelijk kader	Mobiliteitsstrategie
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Rijswijk is in ontwikkeling. Er komen meer mensen in de stad wonen en het verkeer wordt drukker. Daarnaast gaan en kunnen we steeds sneller met onze voertuigen én worden deze steeds groter. De mobiliteitsstrategie is hiervoor uitgewerkt: “Het vinden van een nieuw evenwicht tussen bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid in een stad die groeit”.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Draagt bij aan verkeersveiligheid, minder geluid, betere luchtkwaliteit. Leefbaardere stad.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Stedelijke ontwikkeling, milieu, bereikbaarheid van Rijswijk, woningbouw. Terugdringen vervoersarmoede, vergroten kansen van inwoners.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Uitvoering is realistisch, 12 wijken in 4 jaar, ongeveer 3 wijken per jaar.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Is investering in openbare ruimte. Terugverdienen in maatschappelijke baten (minder overlast, minder ongevallen). Vergroten welzijn en mobiliteit van inwoners Rijswijk
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Verwacht een mogelijke subsidie (50%) vanuit de MRDH op de infrastructurele investeringen.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Niet uitvoeren vergroot het risico dat de doorstroming en daarmee de bereikbaarheid van Rijswijk problematisch wordt.
Programma	Verkeer en Vervoer
Team	Mobiliteit en Parkeren

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

8.3 Verkeersveiligheid gedragsmaatregelen

Niet begroot 8.3	
Portefeuillehouder	Armand van de Laar
Categorie	<i>Exploitatie uitgaven, structureel geschat op €100.000</i>
Wat is niet begroot	Verkeersveiligheid gedragsmaatregelen. Afnemen aantal ongevallen Rijswijk
Context – wettelijk kader	Gemeentelijke verantwoordelijkheid voor veilige openbare ruimte/wegen.
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	We constateren dat het aantal ongevallen in Rijswijk blijft toenemen. Vooral het aantal ongevallen met fietsers, bromfietzers en jongeren neemt de afgelopen jaren fors toe. Gedrag in het verkeer is hier (mede) de oorzaak van. Zo wordt er op een aantal plekken flink te hard gereden of worden andere verkeersregels overtreden. We willen dat iedereen die deelneemt aan het Rijswijkse verkeer veilig op zijn of haar bestemming komt.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	In januari 2020 is het Actieplan Verkeersveiligheid opgesteld. Met onder andere gedragsmaatregelen willen we ervoor zorgen dat het aantal ongevallen in Rijswijk afneemt. Daarnaast is Rijswijk onderdeel van de MRDH. Er zijn regionaal afspraken gemaakt om de verkeersveiligheid te verbeteren en het aantal ongevallen te laten afnemen. Gemeentes binnen MRDH hanteren een lokale uitvoeringsagenda om zich in te zetten voor de verkeersveiligheid. Samen met de regio delen we ervaringen in gezamenlijke programma's over verkeersveiligheid.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Er ligt een focus op snelheidsovertredingen, aandacht voor andere verkeersdeelnemers en veiligheid van fietsers en bromfietzers. Aandacht voor deze opgaves dragen niet alleen bij aan de verkeersveiligheid, maar ook de leefbaarheid in de stad.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Met het programma gedrag bereiken we verschillende doelgroepen: fietsers, bromfietzers, automobilisten, jongeren, ouderen). Dit doen we met campagnes, cursussen, educatie en interventies. Dit gaat verder dan enkel informeren. We laten Rijswijkers ervaren wat de consequenties zijn, zetten ze aan het denken en gaan het gesprek aan op straat.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	x
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Gemeente Rijswijk ontvangt voor bijna alle projecten van het gedragsprogramma 50% subsidie van de MRDH.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	
Programma	Verkeer en Vervoer
Team	Mobiliteit en Parkeren

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

8.4 Verkeersveiligheid infrastructurele maatregelen

Niet begroot 8.4	
Portefeuillehouder	Armand van de Laar
Categorie	<i>Investering: 1.000.000 voor 2025/2026 2025: 500.000; 2026: 500.000</i>
Wat is niet begroot	Afnemen aantal ongevallen en verbeteren kwaliteit/comfort Lijst kleine projecten met infrastructurele maatregelen die niet een gehele herinrichting van een straat betreffen maar zich focussen op het oplossen van een verkeersveiligheidsprobleem op verschillende locaties (ligt een voorstel voor met benoemde projecten).
Context – wettelijk kader	Gemeentelijke verantwoordelijkheid voor veilige openbare ruimte/wegen. CROW-richtlijnen
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Rijswijk is in ontwikkeling. Er komen meer mensen in de stad wonen en het verkeer wordt drukker. Daarnaast gaan en kunnen we steeds sneller met onze voertuigen én worden deze steeds groter. Deze ontwikkelingen zijn van invloed op de verkeersveiligheid in Rijswijk. We constateren dat het aantal ongevallen in Rijswijk blijft toenemen. Met infrastructurele maatregelen op korte en langere termijn lossen we onveilige situaties en locaties met hoge concentratie ongevallen op. We verbeteren de kwaliteit en het comfort voor fietsers en richten straten in die bestendig zijn voor de toekomst.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	De gemeente Rijswijk is verantwoordelijk voor een veilige weginrichting. Samen met de MRDH, politie, bewoners, scholen, bedrijven en verenigingen werken we aan een veilig en prettiger Rijswijk.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Er ligt een focus op snelheidsovertredingen en veiligheid van fietsers en bromfietzers. Aandacht voor deze opgaves dragen niet alleen bij aan de verkeersveiligheid, maar ook de leefbaarheid in de stad.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Rijswijk in continue in ontwikkeling. Soms blijkt een verkeerssituatie na verloop van tijd niet meer passend bij huidig gebruik of is iets aan vervanging toe. Het programma zet in op locaties waar die ruimte voor verbetering is en een verschil kan maken voor de verkeersveiligheid en gebruikskwaliteit.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	x
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Gemeente Rijswijk ontvangt voor bijna alle infrastructurele maatregelen 50% subsidie van de MRDH. Voor enkele projecten wordt zelfs 90% subsidie beschikbaar gesteld door het Rijk en de MRDH.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Ongevallenaantal stijgt met gezondheidszorgen als gevolg.
Programma	Verkeer en Vervoer
Team	Mobiliteit en Parkeren

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

8.5 Openbaar vervoer

Niet begroot 8.5	
Portefeuillehouder	Armand van de Laar
Categorie	<i>Exploitatie:</i> 2025: 80.000, 2026: 80.000, 2027: 80.000, 2028: 80.000 <i>Investering:</i> 2025: 50.000, 2026: 50.000, 2027: 50.000, 2028: 50.000.
Wat is niet begroot	Verbeteren Openbaar vervoer <ul style="list-style-type: none"> - Onderzoek naar juiste locaties ov-haltes met HTM naar aanleiding van extra woningbouw. En investering in aanpassing ov-haltes. Kosten onderzoek (exploitatie): 50.000. Investering in aanpassing haltes: 400.000, met 50% subsidie: netto 200.000 over 4 jaar: 2025: 50.000, 2026: 50.000, 2027: 50.000, 2028: 50.000. - OV Next 50/30: HTM is initiatiefnemer van het onderzoek naar de consequenties voor het OV bij snelheidsreducering (van 50 naar 30 km per uur) waar verschillende gemeenten in het kernteam zitten, waaronder Rijswijk. Verwachte eindtijd van dit onderzoek is oktober 2024; eventuele financiële verplichtingen, zijn meegenomen in de “ombouw wegen van 50 naar 30 km/u”. - Tangentverbinding door Rijswijk als onderdeel van de preverkenning Zuidwestcorridor. Zo wordt het opgenomen in het eindrapport van de preverkenning Zuidwestlandcorridor. Dit idee dient nog verder onderzocht te worden (in ieder geval een vervolg op de preverkenning, maar wij zouden dit natuurlijk als gemeente ook zelf alvast (misschien gedeeltelijk) kunnen doen. Verwachting dat Rijswijk hier de komende jaren onderzoek naar zal doen: 30.000 per jaar voor 4 jaar: 2025: 30.000, 2026: 30.000, 2027: 30.000, 2028: 30.000.
Context – wettelijk kader	Mobiliteitsstrategie
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Rijswijk is in ontwikkeling. Er komen meer mensen in de stad wonen en het verkeer wordt drukker. Daarnaast gaan en kunnen we steeds sneller met onze voertuigen én worden deze steeds groter. De mobiliteitsstrategie is hiervoor uitgewerkt: “Het vinden van een nieuw evenwicht tussen bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid in een stad die groeit”.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Draagt bij het verminderen van de verkeersdruk in Rijswijk, minder geluid, betere luchtkwaliteit. Leefbaardere stad.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Stedelijke ontwikkeling, milieu, bereikbaarheid van Rijswijk, woningbouw.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie	Zijn nog eerste onderzoeken. Haltes aanpassen is reëel, ombouw 50 naar 30 km/u ook.

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

(en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Is publieke investering. Terugverdienen in maatschappelijke baten (betere bereikbaarheid, minder overlast, minder ongevallen). Vergroten welzijn en leefbaarheid inwoners Rijswijk
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Subsidies MRDH, exploitatie ov door MRDH.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Vervallen onderzoekskosten en investeringen
Programma	Verkeer en Vervoer
Team	Mobiliteit en Parkeren

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

8.6 Beleid toegankelijkheid

Niet begroot 8.6	
Portefeuillehouder	Armand van de Laar
Categorie	<i>[exploitatie uitgaven of investering]</i>
Wat is niet begroot	Toegankelijk maken van Rijswijk voor mensen met een fysieke, visuele of mentale beperking, kinderen en ouderen. Tijdens de beleidscyclus de financiële inspanning in kaart te brengen. Nu nog niet in te schatten.
Context – wettelijk kader	CROW-richtlijnen, inclusie-agenda Sociaal Domein
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Gemeenten zijn vanuit het VN-verdrag Handicap verantwoordelijk voor een inclusieve samenleving. Het verbeteren van de fysieke toegankelijkheid bevordert inclusiviteit door het mogelijk te maken voor mensen met verschillende mobiliteitsbehoeften om deel te nemen aan het leven in Rijswijk. Dit kan resulteren in een groeiende gemeenschap van bewoners, ondernemers en bezoekers. Fysieke toegankelijkheid moedigt ook een actief en gezond leven aan voor alle bewoners. Toegankelijke parken, fietspaden en openbare voorzieningen bevorderen gemeenschapsactiviteiten. Dit versterkt de sociale cohesie en welzijn onder de bewoners.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	In de programmabegroting 2023-2026 staat dat Rijswijk zich wil inzetten voor een samenleving waarin iedereen mee kan doen en wil werken aan bewustwording over de thema's inclusie, toegankelijkheid en discriminatie. Draagt ook bij aan de brede welvaart.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Het opstellen van beleid voor toegankelijkheid draagt bij aan de inclusie-agenda van Sociaal Domein.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	De impact zal afhangen van de effectieve uitvoering, voldoende middelen en betrokkenheid van belanghebbenden. Kwetsbare doelgroepen moeten aan de voorkant al kunnen meepraten. De basis van toegankelijkheid moet in orde zijn, maar elke doelgroep heeft iets anders nodig. "Om gelijkwaardig mee te kunnen doen, is een ongelijkwaardige behandeling nodig".
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	-
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	De MRDH kan subsidies verstrekken van 50% die gericht zijn op fysieke toegankelijkheid.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	10% van de mensen met een beperking komt niet meer buiten. Wanneer er wordt afgezien van deze ambitie zal dit percentage stijgen, waardoor ook zorgkosten kunnen stijgen.
Programma	Verkeer en Vervoer
Team	Mobiliteit en Parkeren

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

8.7 Beleid lopen

Niet begroot 8.7	
Portefeuillehouder	Armand van de Laar
Categorie	[exploitatie uitgaven of investering]
Wat is niet begroot	Lopen in Rijswijk bevorderen als een veilige, toegankelijke en aantrekkelijke vorm van vervoer en recreatie. Tijdens de beleidscyclus de financiële inspanning in kaart te brengen. Nu nog niet in te schatten.
Context – wettelijk kader	CROW-richtlijnen
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	De ambitie om lopen te bevorderen als een veilige, toegankelijke en aantrekkelijke vorm van vervoer en recreatie zal een actieve levensstijl bevorderen. Dit draagt bij aan een groeiende stad van gezonde bewoners. Door het verbeteren van looproutes, trottoirs en oversteekplaatsen, verandert het mobiliteitspatroon ten gunste van lopen. Het bevordert ook sociale interactie door wandelroutes en parken als ontmoetingsplaatsen te creëren. Dit versterkt de sociale cohesie en welzijn onder de bewoners. Bovendien kan het de economische groei ondersteunen door het bevorderen van lokale handel en toerisme, wandelvriendelijke gebieden zijn vaak aantrekkelijk voor bezoekers.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	In de Mobiliteitsvisie staat beschreven dat Rijswijk lopen aantrekkelijker wil maken omdat mobiliteit een middel is en geen doel op zich. 'STOMP' wordt gebruikt als ordeningsprincipe om de mobiliteitstransitie in praktijk te brengen. Lopen (stappen) krijgt de meeste prioriteit bij het inrichten van de openbare ruimte.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Het opstellen van beleid voor lopen zal bijdragen aan de mobiliteitstransitie, bereikbaarheid en verkeersveiligheid.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	In de Mobiliteitsvisie wordt prioriteit gegeven aan actieve vormen van verplaatsen, hierin is een basis opgesteld voor het lopenbeleid. Door de vraag naar gezondere en duurzame vervoerswijze en samenwerkmogelijkheden wordt het kansrijk ingeschat.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	-
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Gemeente Rijswijk ontvangt voor bijna alle infrastructurele maatregelen 50% subsidie van de MRDH. Voor enkele projecten wordt zelfs 90% subsidie beschikbaar gesteld door het Rijk en de MRDH.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	-
Programma	Verkeer en Vervoer
Team	Mobiliteit en Parkeren

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

8.8 Verbeteren fietsinfrastructuur en -netwerk

Niet begroot 8.8	
Portefeuillehouder	Armand van de Laar
Categorie	1,0 miljoen euro investering per jaar (verwachtte kapitaallasten 55.000 voor 20 jaar). We hebben een aanloopfase van 2024-2026 om uiteindelijk structureel uit te komen op 1,0 miljoen euro investering per jaar.
Wat is niet begroot	Verbeteren kwaliteit fietspaden routes en kruispunten
Context – wettelijk kader	CROW-richtlijnen
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Rijswijk is in ontwikkeling. Er komen meer mensen in en rondom Rijswijk wonen waardoor er meer vervoersbewegingen worden gemaakt. De bereikbaarheid komt hierdoor onder druk te staan. Daarnaast gaan en kunnen we steeds sneller met onze voertuigen én worden deze steeds groter. We moeten anders nadenken over onze manier van vervoer. De fiets is een hele goede oplossing hiervoor. Fietsen neemt namelijk weinig ruimte in, is gezond, duurzaam, gezellig en snel. Om fietsen aantrekkelijk te maken en blijven houden is comfortabele infrastructuur, logische snelle fietsroutes en genoeg ruimte voor verschillende soorten fietsen nodig.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Deze ambitie komt voort uit het vastgestelde Fietsplan 2040 en de Mobiliteitsstrategie 2040. In het Fietsplan is de pijler opgenomen: fietsinfrastructuur en -netwerk: veilig, aantrekkelijk en snel fietsen.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Draagt bij aan de mobiliteitstransitie, duurzaamheidsdoelstellingen, bereikbaarheid en de verkeersveiligheid. Maar ook aan gezondheidsdoelstellingen (brede welvaart).
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Het comfortabel maken van fietspaden draagt bij aan het aantrekkelijker maken van fietsen.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	In cijfers verdient het zichzelf niet terug. Wel in gezondheids- en duurzaamheidsdoelstellingen.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Gemeente Rijswijk ontvangt voor bijna alle infrastructurele maatregelen zoals het asfalteren van fietspaden en verruimen van de opstelruimte op kruispunten 50% subsidie van de MRDH.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Raming is nu 1 miljoen per jaar om de doelen te behalen. - Ombuigingen: Om kapitaallasten op korte termijn te beperken kunnen een aantal van dit soort fietsinfrastructuur projecten worden uitgesteld.
Programma	Verkeer en Vervoer
Team	Mobiliteit en Parkeren

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

8.9 STOMP Principe

Ambitie	
Portefeuillehouder	Armand van de Laar
Categorie	<i>Exploitatie: 60.000 Euro (schatting) uit bestaande begroting. Eventuele investeringsinspanning is pas te definiëren na het onderzoek en de voorrangsregeling.</i>
Wat is niet begroot	STOMP als uitgangspunt bij gebiedsontwikkelingen Het betreft het uitwerken van de voorrangsregeling die uit STOMP voortkomt.
Context – wettelijk kader	Mobiliteitsprogramma 2040
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	In het mobiliteitsprogramma 2040 staat de ambitie omschreven om bij gebiedsontwikkelingen STOMP als uitgangspunt aan te houden. Dit betekent dat er bij de ontwikkelingen prioriteit wordt gegeven aan alternatieve vervoersmiddelen. Op deze manier houden we Rijswijk bereikbaar en de rijbanen vrij voor de automobilisten die hier echt van afhankelijk zijn. Het principe van STOMP wordt uitgewerkt in een concrete aanpak.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	In het kader van het STOMP principe worden bij grootschalige gebiedsontwikkelingen ook al infrastructurele aanpassingen gedaan. Om deze te bekostigen wordt ook vanuit de ontwikkelaars een investering gevraagd.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	STOMP draagt bij aan de mobiliteitstransitie en maakt de verstedelijking mogelijk (zoals omschreven in het mobiliteitsprogramma) en is ook als zodanig opgenomen bij de ontwikkelkaders/ masterplannen van de grote gebiedsontwikkelingen (Kesslerpark, Havenkwartier, Bogaard, Pasgeld, Te Werve, etc).
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Het is nu al opgenomen in de plannen voor gebiedsontwikkelingen. Voor de uitrol van meer Deelmobiliteit zie wel al dat de aanbieders zelf met aanbiedingen komen (vooralsnog voor deelauto's). De overige investeringen volgen uit de beleidsdoelstellingen uit de desbetreffende beleidsstukken (Fietsplan, Deelmobiliteitsbeleid, etc.)
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Waarschijnlijk is er met name een beleidsmatige aanpassing noodzakelijk die STOMP ontwikkelingen mogelijk maken. Echte grote investeringen zijn vooralsnog niet voorzien.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Het is van belang om Rijswijk leefbaar, veilig en toegankelijk te houden en het STOMP principe draagt hieraan bij.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Zijn vooral gebonden aan andere beleidsprojecten. De uitrol van STOMP zal verder weinig investeringen vragen.
Programma	Verkeer en Vervoer
Team	Mobiliteit en Parkeren

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

8.10 VRI naar iVRI

Niet begroot 8.10	
Portefeuillehouder	Armand van de Laar
Categorie	<i>Investering € 200.000 per jaar</i>
Wat is niet begroot	Verkeersregelinstallaties (VRI) hardware- softwarematig upgraden naar intelligente verkeersregelinstallaties (iVRI) zodat het verkeer met intelligente verkeersregelapplicaties efficiënter kan worden afgewikkeld.
Context – wettelijk kader	Verkeersveiligheid
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Verbeteren doorstroming voor alle verkeersdeelnemers. Software modules implementeren voor prioritering doelgroepen als fietsers, voetgangers en openbaar vervoer (in relatie tot STOMP) en daarbij ook de doorstroming van het autoverkeer zoveel mogelijk optimaliseren.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Rijswijk bereikbaar houden voor alle verkeersdeelnemers en economisch aantrekkelijk houden voor het bedrijfsleven.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Draagt bij aan de uitvoering en realisatie van de mobiliteitsstrategie en toepassing van STOMP.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Om de nut en noodzaak van de mobiliteitstransitie en STOMP te laten slagen, is het noodzakelijk dat er binnen het ontwerp van de verkeersregelapplicaties mogelijkheden worden geïmplementeerd om bepaalde doelgroepen te prioriteren.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Minder economische verliesuren voor alle verkeersdeelnemers
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Vanuit MRDH worden mogelijk nog subsidies verstrekt om regionaal software modules te ontwikkelen voor prioritering doelgroepen als bijvoorbeeld fietsers.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Van het totale VRI areaal van 42 (i)VRI's zouden naar schatting (nog) 30 (i)VRI's moeten worden aangepast. De kosten per (i)VRI bedragen € 25.000. In totaal € 750.000 verdeelt over 4 jaar circa 200.000 per jaar. (Kapitaallasten circa 40.000 voor de komende 20 jaar).
Programma	Verkeer en Vervoer
Team	Mobiliteit en Parkeren

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

8.11 Uitbreiding fietsparkeervoorzieningen

Niet begroot 8.11	
Portefeuillehouder	Armand van de Laar
Categorie	<i>Exploitatie uitgaven (structureel 12.000 voor fietsvlonder) en investering (300.000 verspreid over 5 tot 6 jaar, kapitaallasten nader te berekenen).</i>
Wat is niet begroot	<p>Toevoegen van 800 tot 1000 fietsparkeervoorzieningen in heel Rijswijk per 2030, waarbij focus ligt om met name grote hoeveelheden toe te voegen aan locaties waar veel fietsers samenkomen, zoals OV haltes/ stations en winkelgebieden.</p> <p>Daarbij worden ook meer opties aangeboden om vraag gestuurd fietsparkeervoorzieningen te realiseren. Hiervoor worden optie voor de fietsvlonder toegevoegd, om op de locaties van parkeerplaatsen vraag gestuurd fietsparkeervoorzieningen te realiseren.</p>
Context – wettelijk kader	Fietsparkeertellingen 2023
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Een rit met de fiets begint en eindigt met een fietsparkeervoorziening. Met de ambitie om het STOMP principe toe te passen en prioriteit te geven aan vervoersmiddelen die weinig ruimte in gebruik nemen, neemt ook de behoefte aan voldoende beschikbare fietsparkeervoorzieningen toe.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Deze ambitie komt voort uit het vastgestelde Fietsplan 2040 en de Mobiliteitsstrategie 2040. Hierbij is in het fietsplan de ambitie geuit fietsparkeervoorzieningen toe te voegen aan de openbare ruimte.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Fietsplan 2040 Horeca -en retailbeleid
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	De nut en noodzaak om fietsparkeervoorzieningen toe te voegen hangt voor een belangrijk deel ook af van de hoeveelheid ruimte die het handhaven op weesfietsen creëert. Voor het Bogaard stadscentrum en station Rijswijk wordt geadviseerd om de toevoegingen van capaciteit in het verlengde de daarbij horende projecten op te pakken. Voor de kleinere aantallen zien we voornamelijk bij OV haltes (veel) kansen fietsparkeervoorzieningen toe te voegen, om de mobiliteitsketen te faciliteren.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Voor het opruimen en/of schoonmaken van de openbare ruimte kan het realiseren van fietsnietjes mogelijk tot meer onderhoudskosten leiden.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Er is een ambitie om meer gras/ waterdoorlatende tegels te realiseren de vraag staat nu nog open of dit gecombineerd kan worden met de fietsvlonderproef. Om dit mogelijk te maken zal er vanuit de desbetreffende afdeling budget ter beschikking gesteld moeten worden en of dit mogelijk is moet nog besproken worden.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Voor de fietsvlonder worden de jaarlijkse exploitatie uitgaven ingeschat op €12.000 per jaar, uitgaande van 4 proefperiodes in

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

	<p>een jaar, waarbij er 3 uitdraaien op het daadwerkelijk verbreden van het trottoir en het plaatsen van fietsnietjes.</p> <p>Het realiseren van 800 -1000 fietsparkeervoorzieningen zal naar verwachting een investering vragen van rond de €300.000 in totaal voor de komende 5 à 6 jaar. De daadwerkelijk te realiseren fietsparkeervoorzieningen zal afhankelijk zijn van de restcapaciteit die beschikbaar is nadat we een grote schoonmaak hebben gehouden op weesfietsen. De verwachting is dat dit op zijn vroegst halverwege 2025 zal plaatsvinden. Met dit in het vooruitzicht zou mijn voorstel (qua investeringen) het volgende zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2025 gebruiken voor het opschonen van weesfietsen en daarna een nieuwe telling laten uitvoeren. Op basis van deze telling kunnen locaties worden bepaald waar fietsparkeervoorzieningen toegevoegd moeten worden. - Op basis van de tellingen in 2025 bepalen waar eenvoudig fietsparkeervoorzieningen gerealiseerd kunnen worden (laaghangend fruit) en de fietsparkeeropgave bij o.a. het Bogaardplein, Rijswijk en Herenstraat als onderdeel van het project op te pakken. Dit zal betekenen dat in 2026-2027 naar verwachting €50.000 - €100.000 noodzakelijk zal zijn voor het laaghangende fruit en de overige €200.000 als onderdeel van de daarbij horende projecten ingezet kan worden voor het uitbreiden van fietsparkeervoorzieningen.
Programma	Verkeer en Vervoer
Team	Mobiliteit en Parkeren

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

8.12 Handhaving op rechtvaardig gebruik fietsparkeervoorziening

Niet begroot 8.12	
Portefeuillehouder	Huri Sahin, Armand van de Laar, Werner van Damme, Larissa Bentvelzen
Categorie	<i>Exploitatie uitgaven (financiële inspanning nader te bepalen in afwachting van keuzes, en eventuele aanbesteding).</i>
Wat is niet begroot	Rechtvaardig gebruik van fietsparkeervoorziening en duurzame en maatschappelijk verantwoord handhaven
Context – wettelijk kader	APV artikel 5:12 Overlast van fietsen of bromfietsen Motie “Geef weesfietsen een tweede leven” CROW Richtlijnen
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Een rit met de fiets begint en eindigt met een fietsparkeervoorziening. Met de ambitie om het STOMP principe toe te passen en prioriteit te geven aan vervoersmiddelen die weinig ruimte in gebruik neemt ook de behoefte aan voldoende beschikbare fietsparkeervoorzieningen toe.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	In het fietsplan hebben we de ambities geuit efficiënter om te willen gaan met beschikbare fietsparkeervoorziening in de openbare ruimte (mede ook door de beperkte beschikbaarheid hiervan). Daarbij ook in 2021 een motie aangenomen, waarbij weesfietsen een tweede leven te geven bij mensen die re-integreren en ze op te laten knappen in sociale werkplekken. Daarbij hebben wij op basis van de APV nu de mogelijkheid te handhaven op weesfietsen en hier wordt sinds de wijzigingen in de APV ook naar gevraagd door bewoners.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	<ul style="list-style-type: none"> - Fietsplan 2040 - Horeca -en Retailbeleid - Motie: “Geef weesfietsen een tweede leven”
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Een groot deel hiervan wordt in afstemming met de diverse vakdisciplines uitgezocht in het komende jaar. Dit wordt in een projectplan vastgelegd. Op voorhand lijkt het overgrote deel van de ambities haalbaar (mits hiervoor voldoende middelen ter beschikking gesteld worden). De grootste uitdaging op voorhand is de aansluiting bij het fietsdepot Haaglanden, zij zitten qua opslag van fietsen aan hun maximum en hier zal vanuit Rijswijk dus ook nog een passende oplossing voor moeten komen. De Dude Goed (voormalige Martinifabriek) i.c.m. stichting Kei bieden hierbij ook deels een oplossing. De hoeveelheid opslagcapaciteit van weesfietsen zal afhankelijk zijn van de manier van handhaven. Dit wordt omschreven in het nog op te stellen projectplan.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	De handhaving op weesfietsen verdient zich voornamelijk terug in maatschappelijk en economische doelstellingen. De manieren waarop het handhaven op weesfietsen zich terugverdient zijn: <ul style="list-style-type: none"> - Schonere openbare ruimte - Meer ruimte voor bezoekers van winkelcentra (conform Horeca- en Retailbeleid). - Re-integratie van mensen met afstand tot arbeidsmarkt - Faciliteren van sociale werkvoorzieningen

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

	- Mogelijke besparingen op te realiseren fietsparkeervoorzieningen.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	<p>Vanuit Dude Goed (voormalige martinifabriek) kan capaciteit worden aangeboden voor het (fysiek) verwijderen van weesfietsen onder toezicht van een toezichthouder/ handhaving. Daarbij kunnen zij ook een rol spelen in de opslag en verwerking van weesfietsen en nemen hierbij kosten uit handen.</p> <p>Door aan te sluiten bij het fietsdepot Haaglanden wordt ons werk uit handen genomen, door aan te sluiten op hun beleid en applicaties voor de handhaving.</p>
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Naar verwachting zal de handhaving op weesfietsen wat handhavingscapaciteit vragen. De hoeveelheid fte die hieraan gekoppeld moet worden moet nog worden onderzocht. De kosten voor het verwerken van de weesfietsen zijn afhankelijk van het daadwerkelijk aantal fietsen wat verwijderd wordt.
Programma	Verkeer en Vervoer
Team	Mobiliteit en Parkeren

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

8.13 Invoering parkeerregulering nieuwe gebieden (investering in nieuwe parkeerautomaten en aanschaf bebording)

Niet begroot 8.13	
Portefeuillehouder	Armand van de Laar
Categorie	<i>exploitatie uitgaven én investering</i>
Wat is niet begroot	<p>Invoering parkeerregulering nieuwe gebieden (investering in nieuwe parkeerautomaten en aanschaf bebording). Financiële inspanning is afhankelijk van de grootte van het gebied waarin de regulering wordt ingevoerd.</p> <p>Invoering parkeerregulering is onlosmakelijk verbonden aan extra opbrengsten.</p> <p>Er kan ook worden besloten niet meer te werken met parkeerautomaten, maar slechts met parkeerapps. (Zie ombuiging 'Uitfaseren parkeerautomaten')</p>
Context – wettelijk kader	x
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Er vinden veelvuldig ontwikkelingen plaats waar de invoering van parkeerregulering wordt beoogd in relatie tot de beheersing van de te verdelen de openbare ruimte. Tevens hebben ontwikkelingen van buurgemeenten invloed op de invoering dan wel uitbreiding van de parkeerregulering in Rijswijk.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	x
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Beheersing verdeling openbare ruimte, raakvlakken met alle opgaves die een beroep doen op de openbare ruimte. Parkeerregulering draagt bij aan de uitvoering van de mobiliteitsstrategie.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Invoering danwel uitbreiding van parkeerregulering is kansrijk, het proces bestaat al.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Parkeerregulering verdient zichzelf over de jaren terug. Echter dient er een investering gedaan te worden in de aanschaf van nieuwe parkeerautomaten (circa 10.000-15.000 per stuk) en parkeerbebording (circa 100 per stuk).
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	x

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Geen investering in parkeerautomaten/bebording, is geen invoering dus geen verhoogde inkomsten vanuit de parkeerregulering.
Programma	Verkeer en Vervoer
Team	Mobiliteit en Parkeren

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

8.14 Vervangen bestaande parkeerautomaten

Niet begroot 8.14	
Portefeuillehouder	Armand van de Laar
Categorie	<i>Investering (exploitatie)</i>
Wat is niet begroot	Vervangen bestaande parkeerautomaten (circa 15.000 per stuk, 86 bestaande parkeerautomaten)
Context – wettelijk kader	x
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Regulier proces
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Parkeerautomaten zijn een schakel in de parkeerketen. De bestaande parkeerautomaten zijn echter op den duur aan vervanging toe. Hardware en software verouderd of wordt niet meer ondersteund door de beherende partij.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Parkeerregulering draagt bij aan de uitvoering van de mobiliteitsstrategie.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	x
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	De parkeerautomaten zijn onderdeel van een proces wat inkomsten genereert, waaronder de parkeerautomaten zelf.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	x
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Wanneer niet wordt geïnvesteerd in nieuwe parkeerautomaten zullen deze op den duur uitgefaseerd moeten worden. Zie ombuiging 'Uitfaseren parkeerautomaten'.
Programma	Verkeer en Vervoer
Team	Mobiliteit en Parkeren

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

8.15 Concessie laadpalen

Niet begroot 8.15	
Portefeuillehouder	Armand van de Laar
Categorie	<i>exploitatie</i>
Wat is niet begroot	Concessie laadpalen
Context – wettelijk kader	
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	
Programma	Verkeer en Vervoer
Team	Mobiliteit en Parkeren

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

8.16 Fiets, fietsparkeren en veiligheid

Niet begroot 8.16																				
Portefeuillehouder	Armand van de Laar																			
Categorie	Investering																			
Wat is niet begroot	<p>Team Mobiliteit en Parkeren streeft ernaar om een lange termijn investeringsprogramma op te stellen tot en met 2040. Zodoende kan er efficiënt en tijdig uitvoering gegeven worden aan het uitvoeringsprogramma van het Fietsplan en de Mobiliteitsstrategie.</p> <p>In het investeringsprogramma wordt rekening gehouden met een aanloopfase (planvorming, capaciteit, voorbereidingsfase).</p> <p>Concept investeringsprogramma.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Thema</th> <th>Gemiddelde investering per jaar 2025-2028</th> <th>Cumulatieve kapitaallasten 2025-2028</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Fiets</td> <td>1.000.000</td> <td>300.000</td> </tr> <tr> <td>Fietsparkeren</td> <td>55.000</td> <td>15.000</td> </tr> <tr> <td>Verkeersveiligheid</td> <td>Ntb</td> <td>Ntb</td> </tr> <tr> <td>50-30</td> <td>2.700.000</td> <td>455.000</td> </tr> <tr> <td>Wijkaanpak</td> <td>210.000</td> <td>37.000</td> </tr> </tbody> </table>		Thema	Gemiddelde investering per jaar 2025-2028	Cumulatieve kapitaallasten 2025-2028	Fiets	1.000.000	300.000	Fietsparkeren	55.000	15.000	Verkeersveiligheid	Ntb	Ntb	50-30	2.700.000	455.000	Wijkaanpak	210.000	37.000
Thema	Gemiddelde investering per jaar 2025-2028	Cumulatieve kapitaallasten 2025-2028																		
Fiets	1.000.000	300.000																		
Fietsparkeren	55.000	15.000																		
Verkeersveiligheid	Ntb	Ntb																		
50-30	2.700.000	455.000																		
Wijkaanpak	210.000	37.000																		
Context – wettelijk kader	Fietsplan, Mobiliteitsstrategie																			
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering – vitalisering	Rijswijk is in ontwikkeling. Er komen meer mensen in de stad wonen en het verkeer wordt drukker. Daarnaast gaan en kunnen we steeds sneller met onze voertuigen én worden deze steeds groter. De mobiliteitsstrategie is hiervoor uitgewerkt: “Het vinden van een nieuw evenwicht tussen bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid in een stad die groeit”.																			
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Draagt bij aan verkeersveiligheid, minder geluid, betere luchtkwaliteit. Leefbaardere stad.																			
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Stedelijke ontwikkeling, milieu, bereikbaarheid van Rijswijk, woningbouw.																			
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Kansrijk, op deze manier is helder wat er van de gemeentelijk organisatie verwacht wordt om (beleids-)doelen te bereiken.																			
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	x																			
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Er wordt voor vrijwel alle investeringen een subsidie van minimaal 50% verwacht.																			

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Onduidelijkheid en onzekerheid over de verwachtingen van de organisatie en middelen om uitvoering te geven aan de (beleids)doelen.
Programma	Verkeer en Vervoer
Team	Mobiliteit en Parkeren

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

8.17 Herinrichting Herenstraat/Willemstraat (i.c.m. project Herinrichting vrijkomend openbaar gebied voormalige tunnel Haagweg)

Niet begroot 8.17	
Portefeuillehouder	Armand van de Laar
Categorie	<i>Exploitatie uitgave</i>
Wat is niet begroot	Vervolg geven aan het participatietraject wat in 2022 is opgestart met als resultaat een schetsontwerp met mogelijkheden van de herinrichting in verschillende tijdvakken (korte termijn (0-5 jaar), middellange termijn (5-10 jaar) en lange termijn (>10 jaar). Raakvlak met EZ en Stadsbeheer.
Context – wettelijk kader	Dit participatietraject is gestart op basis van: <ul style="list-style-type: none"> - De motie van Motie D66 (5-11-2020) om éénrichtingsverkeer te onderzoeken en de Herenstraat toegankelijker, overzichtelijker en veiliger te maken. - Coalitieakkoord 2022-2026: meer verblijfskwaliteit winkelcentrum 'Oud Rijswijk'. - Het 'opwaarderen' Entree Oud Rijswijk (brief ondernemers Oud Rijswijk (20-05-2021)
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	De ambitie past bij de langjarige visie op de stad in de zin dat de herinrichting van de Herenstraat/Willemstraat bijdraagt aan een optimalisatie van de openbare ruimte in kwaliteit en functionaliteit. Door de herinrichting in verschillende tijdvakken in te delen ontstaat de mogelijkheid om de verandering in de openbare ruimte geleidelijk in te passen, zodat deze aansluit bij huidige en toekomstige behoefte vanuit mobiliteit en economisch oogpunt. Vanwege financiële onzekerheid is het ook denkbaar de investering uit te stellen.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	De ambitie geeft tenminste invulling aan het vervolg van het participatieproces wat in 2022 met de omgeving (bewoners en ondernemers) is opgestart.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	(verkeers-)veiligheid, mobiliteit, stedelijke ontwikkeling, kwaliteitsimpuls openbare ruimte. Samenwerking en raakvlak met Economische Zaken (Positionering Oud Rijswijk) en Stadsbeheer (herinrichting Herenstraat/Willemstraat)
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	De uitvoering van de ambitie is gekoppeld aan het project Bereikbaarheid CID-Binckhorst / Geestbrugweg e.o. t.b.v. de financiering van de herinrichting. Een zogenoemde projectbeslissing (startpunt voorbereiding realisatie) in dat project wordt verwacht in de eerste helft van 2026. De voorbereiding realisatie kan begin 2026 starten.

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

	<p>Er is een memo* opgesteld 'Integrale afweging vervolg Herenstraat/Willemstraat' waarin 3 scenario's uitgewerkt zijn die integraal zijn afgewogen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Scenario 1: Vervolg aanpak Herenstraat/Willemstraat inclusief aanvraag krediet t.b.v. voorjaarsnota (investering van €1,5 mln vanaf jaarschijf 2026) • Scenario 2: Vervolg aanpak Herenstraat/Willemstraat pauzeren en aanpassen aan planning CID-Binckhorst (investering van € 0,-) • Scenario 3: Scenario 2 + uitvoeren onderzoeken vooruitlopend op ontwerp CID-Binckhorst (investering van € 80.000,- vanaf jaarschijf 2024) <p>*memo di. 02.04.2024 in AMPO wethouder A. van de Laar</p> <p>Ook met project 'Herinrichting vrijkomend openbaar gebied voormalige tunnel Haagweg' is een koppeling.</p>
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	De realisatie van de ambitie vraagt een investering die zichzelf terugverdient op meerdere vlakken: (verkeers)veiligheid, verbeteren kwaliteit openbare ruimte, aantrekkelijkheid winkelcentrum Oud Rijswijk.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	<p>Aan de realisatie van de ambitie dragen de partners betrokken binnen het project Bereikbaarheid CID-Binckhorst/ Geestbrugweg e.o, indirect financieel bij. Herinrichting van de Geestbrugweg en de kruising met de Haagweg, herinrichting Herenstraat/ Willemstraat is onderdeel van dat project.</p> <p>De te realiseren maatregelen hebben ook een raakvlak met de beleidsvelden economie en openbare ruimte. Daarom zal EZ en Stadsbeheer gevraagd worden een financiële bijdrage te leveren.</p>
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	De geschatte maximale investeringskosten (onderzoek en realisatie) á € 1,5 miljoen zijn beschikbaar voor investeringen elders in de stad. Daarnaast blijven de jaarlijkse parkeerinkomsten op niveau, omdat het aantal parkeerplaatsen gelijk blijft.
Programma	Verkeer en Vervoer
Team	Mobiliteit en Parkeren

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

8.18 Herinrichting vrijkomend openbaar gebied voormalige tunnel Haagweg (i.c.m. project Herinrichting Herenstraat/Willemstraat)

Niet begroot 8.18	
Portefeuillehouder	Armand van de Laar
Categorie	Investing
Wat is niet begroot	Door afsluiting van de voetgangerstunnel onder de Haagweg is een gewenste kwaliteitsimpuls mogelijk op straatniveau.
Context – wettelijk kader	In de raadsvergadering van 30 maart 2021 is het onttrekkingsbesluit van de fiets-/voetgangerstunnel onder de Haagweg vastgesteld.
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	De ambitie past bij de langjarige visie op de stad in de zin dat sluiting van de tunnel onder de Haagweg een aantrekkelijkere entree van Oud Rijswijk mogelijk maakt. De drie entrees / uitgangen van de tunnel nemen nu veel ruimte in, met de sluiting is een kwaliteitsimpuls op straatniveau mogelijk. Tenslotte wordt een sociaal onveilige tunnel met deze ambitie onttrokken aan de openbaarheid.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	De ambitie geeft tenminste invulling aan huidige opgaves (uitvoeren onttrekkingsbesluit) en afspraken met derden (bewoners, ondernemers). De ambitie past naadloos in de beoogde herinrichting van de Geestbrugweg om deze verkeersveiliger te maken.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	(verkeers)veiligheid, mobiliteit, stedelijke ontwikkeling, kwaliteitsimpuls openbare ruimte
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	De uitvoering van de ambitie is gekoppeld aan het project Bereikbaarheid CID-Binckhorst/ Geestbrugweg e.o. Een zogenoemde projectbeslissing (startpunt voorbereiding realisatie) in dat project wordt verwacht in de eerste helft van 2026. De voorbereiding realisatie en het bepalen van de wijze van onttrekking / sluiting van de tunnel, kan begin 2026 starten. In principe kan dit los van besluitvorming over het project Bereikbaarheid CID-Binckhorst starten.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	De realisatie van de ambitie vraagt een investering die zichzelf terugverdient op meerdere vlakken: (verkeers)veiligheid, verbeteren kwaliteit openbare ruimte, aantrekkelijkere entree Oud Rijswijk.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Aan de realisatie van de ambitie dragen de partners betrokken binnen het project Bereikbaarheid CID-Binckhorst/ Geestbrugweg e.o. indirect financieel bij. Herinrichting van de Geestbrugweg en de kruising met de Haagweg is onderdeel van dat project.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Een structurele reservering voor beheer- en onderhoudskosten blijft nodig indien van de ambitie wordt afgezien.
Programma	Verkeer en Vervoer
Team	Mobiliteit en Parkeren

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

9.1 Programma Integrale dienstverlening Sociaal domein

Niet begroot 9.1	
Portefeuillehouder	Larissa Bentvelzen
Categorie	Uitgaven – investeringen - inkomsten
Wat is niet begroot	Programma Integrale dienstverlening Sociaal domein We werken in het sociaal domein met verschillende hardwerkende teams met eigen specialismes, aanmeldprocedures en 'toeleidingsprocessen'. Maar voor inwoners waar er meerdere problemen spelen of waarbij niet zo snel duidelijk is wat zij nodig hebben om hun problemen op te lossen kan onze dienstverlening beter. Zij kunnen het juiste preventieve aanbod niet vinden of vallen tussen wal en schip omdat zij specifiek maatwerk nodig hebben qua dienstverlening. Het is onze opdracht om de toegang voor die mensen beter te organiseren.
Context – wettelijk kader	De toegang tot het sociaal domein loopt sinds 2015 via de gemeenten, als gevolg van de decentralisaties van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet en de Participatiewet. Ook bieden we toegang tot schuldhulpverlening vanuit de wet gemeentelijke schuldhulpverlening (WGSH).
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Door de toegang integraal te organiseren dragen we bij aan beter zicht op de vraag naar eerstelijns aanbod (algemene voorzieningen) bij onze inwoners. Met dat inzicht kunnen we als sociaal domein flexibel aansluiten op de groei van de stad.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Ja. Met het programma kunnen we perfect aansluiten op landelijke verplichtingen zoals onze voorbereiding op de nieuwe wet WAMS, de hervormingsagenda van de jeugdwet en het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Ja. Het integraal werken draagt bij aan vrijwel alle beleidsthema's van het sociaal domein. Geen enkel thema staat op zichzelf. Leefgebieden van inwoners kunnen elkaar versterken of juist verzwakken. Denk aan opvoeding die moeilijker wordt als gevolg van stress door schulden. Als we het integraal werken in het sociaal domein kunnen verbeteren, dan draagt dit bij aan het bereiken van onze beleidsdoelen op allerlei beleidsterreinen. Van actieplan preventief jeugdbeleid tot integrale visie op armoedeproblematiek tot escalatie bij onveiligheid. Daarnaast draagt het programma ook bij aan betere publieke dienstverlening. Een belangrijke ambitie van de gemeente.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Kansrijk. Uit stakeholder-analyse blijkt grote behoefte en urgentie. Er is draagvlak bij college, partners in de stad, medewerkers en inwoners. Er is landelijk bovendien veel kennis en ondersteuning beschikbaar voor een verbetertraject (VNG en Movisie)

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	<p>We verwachten geld te kunnen besparen door meer effectiviteit en efficiëntie. Effectiviteit wordt hoger door een beter passend ondersteuningsplan en inzet van algemene voorzieningen (preventie) ipv individueel maatwerk (normaliseren). Meer efficiëntie bereiken we door minder wachttijden, minder inhuur van medewerkers, minder tijd besteed aan escalaties.</p> <p>Er zijn landelijk maar een aantal onderzoeken beschikbaar waaruit op basis van casusanalyse blijkt dat we met preventie kunnen besparen op jeugdhulp. Bijv. een landelijk onderzoek door Buurtgezinnen. Ook laat de evaluatie van de pilot Consulent in de school van het jeugdteam, d.d. september 2023, zien dat efficiëntie in de toegang zichzelf kan terugverdienen.</p> <p>Wat dit programma financieel en maatschappelijk exact oplevert kunnen we alleen onderzoeken met een maatschappelijke kosten-baten analyse. Zo'n analyse is kostbaar en daarvoor mist intern de capaciteit en deskundigheid om het zelf te doen.</p> <p>We kunnen wel achteraf evalueren aan de hand van verzamelde data voor een aantal indicatoren.</p>
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	<p>Sociale partners zijn bereid om eigen tijd te investeren in programma-organisatie en werkgroepen en dragen zo bij aan tot stand komen van verandering.</p> <p>We verkennen de mogelijkheden om gebruik te maken van regionale IZA-middelen voor het programma.</p>
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	<p>Zie ook kopje bij 'mate waarin innovatie zich terugverdient'.</p> <p>Tegelijk weten we dat het lastig is om zonder investering (frictiekosten) toch een structurele besparing of verandering te bewerkstelligen.</p> <p>We verwachten daarom een incidentele financiële consequentie van €200.000.</p>
Programma	Verbeteren integrale dienstverlening
Team	Beleid sociaal domein

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

9.2 Buurtgezinnen

Niet begroot 9.2	
Portefeuillehouder	Larissa Bentvelzen
Categorie	Uitgaven
Wat is niet begroot	Buurtgezinnen
Context – wettelijk kader	Preventief Jeugdbeleid
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	<p>Het past in de visie van de gemeente om te normaliseren en eigen kracht in te zetten voor onze inwoners. Buurtgezinnen werkt innovatief, flexibel en laagdrempelig én is gericht op het hele gezin. Kinderen die opgroeien die het even moeilijk hebben kunnen thuis, bij hun eigen ouders blijven opgroeien en wel zo kansrijk mogelijk. De primaire taak en verantwoordelijkheid van ouders blijft behouden.</p> <p>Buurtgezinnen staat als één van de interventies in het actieplan preventief jeugdbeleid. Voor de komende twee jaar streven we naar financiering van Buurtgezinnen nogmaals vanuit incidenteel aanvullende dekking vanuit Rijksmiddelen. Indien deze middelen niet haalbaar zijn dan is de wens om alsnog de eerder toegekende middelen van het Innovatiefonds in te mogen zetten voor 2024 en zo nodig voor 2025.</p>
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	<p>Tweejarig proeftuin Buurtgezinnen is een succesvolle innovatie gebleken die we graag structureel voortzetten binnen ons preventief jeugdbeleid. Buurtgezinnen staat voor versterking en ontlasting van gezinnen die niet op het eigen netwerk kunnen terugvallen.</p>
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	<p>Over borging van Buurtgezinnen als regulier aanbod binnen het preventief jeugdbeleid wordt nader besloten wanneer de resultaten van het actieplan preventief jeugdbeleid zijn opgeleverd.</p>
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	<p>Gezinnen worden zelfredzamer en veerkrachtiger en kan formele hulp worden voorkomen. Het stimuleert en biedt een vorm van vrijwilligerswerk binnen Rijswijk waar inwoners enthousiast over zijn (onlangs is de vrijwilligersprijs 2023 ontvangen). Er worden kwetsbare gezinnen bereikt waarmee inwonerparticipatie mogelijk wordt bij beleidsevaluatie en –ontwikkeling.</p>
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	<p>De kosten zijn € 52.000,00 per jaar. Hiermee worden 30 gezinnen geholpen. Wordt Buurtgezinnen niet ingezet als voor het voorkomen, afschalen en beëindigen van formele hulp, dan komen deze gezinnen terecht bij zwaardere hulpverlening. Per gezin kunnen de kosten dan afhankelijk van wat nodig is, oplopen van €4.000 - €50.000 (blijkt uit onderzoek door Hogeschool Ede, 2020).</p>
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	NVT

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	De gezinnen die nu begeleid worden door buurtgezinnen, zullen mogelijk gebruik gaan maken van andere, meer kostbare, voorzieningen.
Programma	Sociaal Domein
Team	Beleid Sociaal Domein

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

9.3 Collectieve scootmobielstallingen

Niet begroot 9.3	
Portefeuillehouder	Larissa Bentvelzen
Categorie	Uitgaven
Wat is niet begroot	<p>Collectieve scootmobielstallingen</p> <p>Het beschikbaar stellen van een jaarlijks budget van €67.000 per jaar gedurende drie jaar van 2024 t/m 2026, om de subsidieregeling collectieve vervoersvoorziening in werking te stellen. De regeling beschikt over een subsidieplafond op jaarbasis.</p> <p>Meer info is terug te vinden in;</p> <ul style="list-style-type: none"> -Collegevoorstel corsanummer 23.108809 -Toelichting collegevoorstel corsanummer 23.109379 -Subsidieregeling corsanummer 23.109529 -Evaluatie pilot stallingen scootmobielen corsanummer 23.022506
Context – wettelijk kader	<p>Wmo, wettelijke taak.</p> <p>De gemeente is verplicht om inwoners met een beperking te ‘compenseren’ als zij belemmeringen ervaren bij de zelfredzaamheid of participatie in de samenleving.</p> <p>Een scootmobiel kan een compensatie zijn voor iemand om weer deel te nemen aan de samenleving. Zo kan iemand bijvoorbeeld weer zelfstandig boodschappen doen of naar een activiteit in een buurtcentrum.</p> <p>Het stallen en opladen van scootmobielen in en om woongebouwen geeft een verhoogd risico op brand en mogelijke obstakels in de vluchtroute. De toename van het aantal gebruikers en dus het aantal scootmobielen zorgt ervoor dat elke gebouweigenaar met dit onderwerp te maken krijgt. Hierbij is een veilige stalling die past bij de wensen van de gebruikers vaak niet aanwezig.</p> <p>Een scootmobiel moet dus veilig gestald kunnen worden. Als er een tuin bij de woning is, is dat vaak geen/minder een probleem, maar in een appartementen/wooncomplexen veelal wel. De huidige oplossing is het plaatsen van individuele scootersafes, buiten het pand. De kosten hiervan zijn hoog, ongeveer €4.500 per stuk.</p> <p>In 2023 heeft de gemeente € 48.919 uitgegeven voor de individuele scootersafes vanuit het regulier Wmo-budget.</p> <p>Het creëren van collectieve scootmobielstallingen bij wooncomplexen, is een meer veilige, toegankelijke en mogelijk goedkopere oplossing voor dit probleem.</p>

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Het creëren van collectieve stallingen sluit aan bij de ambitie van de gemeente dat iedereen mee kan doen in de samenleving. Het biedt daarnaast een veilige en toegankelijke toegang tot een scootmobiel.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Onze nieuwe regeling houdt in dat corporaties en VVE's de helft van de kosten meefinancieren. Dit in tegenstelling tot wat zij bijdragen bij het plaatsen van een scootersafe waar maar een scootmobiel in geplaatst kan worden.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	De regeling is tot stand gekomen met interne collega's van team ruimte, team Vergunningen, team Veiligheid, Inspectie en Handhaving en de Welstandscommissie. Bij het in behandeling nemen van een aanvraag zal breed gekeken worden naar alle doelstellingen van de verschillende beleidsterreinen.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	De realisatie van een collectieve stalling draagt bij aan de oplossing van veilig en toegankelijk stallen en opladen van scootmobielen. Bovendien blijkt uit de evaluatie van de pilot dat dit een goedkopere oplossing is dan de verstrekking van individuele scootersafes.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Deze regeling is gebaseerd op cofinanciering met de corporaties. Het bespaart de gemeente kosten voor de aanschaf van dure individuele scootersafes voor de inwoners waar de gemeente zelf 100% voor verantwoordelijk is. Het onderhoud wordt de verantwoordelijkheid van de corporaties en VVE's die meedoen.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	De corporaties of andere partijen die een beroep op deze regeling willen doen, betalen de helft van de totale kosten en de gemeente de andere helft tot de max. bedragen en subsidieplafond zoals in de regeling is opgenomen.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Als deze regeling niet wordt ingezet, is de gemeente meer kosten kwijt voor het financieren van individuele scootersafes, De kosten voor de gemeente voor een stallingsplaats in een collectieve stalling bedraagt gemiddeld € 1.500,00. * Dit bedrag is berekend op basis van de subsidie die eerder zijn verstrekt aan de corporaties vanuit de pilots in 2018 en 2019. Een individuele scootersafe kost € 4.500,00 per stuk en zijn volledig voor rekening van de gemeente. De kosten voor een stallingsplaats in een collectieve stalling zijn laag, omdat de corporatie de helft meebetaalt.

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

Programma	Sociaal Domein

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

10.1 Integrale, meerjarige inzet op de bestrijding van armoedeproblematiek

Niet begroot 10.1	
Portefeuillehouder	G. Van Malsen
Categorie	Investeringen
Wat is niet begroot	Integrale, meerjarige inzet op de bestrijding van armoedeproblematiek in Rijswijk en het doorbreken van intergenerationele armoede. De middelen zullen bij raadsvoorstel in Q3 aan de raad worden gevraagd. Naar verwachting hebben maximaal €750.000 nodig. De hoogte van het bedrag is afhankelijk van het ambitieniveau van het college en de gemeenteraad.
Context – wettelijk kader	Niet wettelijk, wel fundamenteel voor het tegengaan van de groeiende armoede in Rijswijk.
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	De stad groeit. Met een gericht armoedebeleid zorgen we ervoor dat we gericht de inwoners die het nodig hebben ondersteunen. Door vanuit minimabeleid sportmogelijkheden aan te bieden houden we onze inwoners vitaal die daar zelf geen geld voor hebben.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	De ambitie geeft uitvoering aan het collegewerkprogramma waarin de integrale visie op armoede en schuldenpreventie is opgenomen.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Draagt bij aan versterken onderwijs, jeugdbeleid, gebiedsaanpak, armoedebeleid, werkbeleid en inkomensbeleid.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Afhankelijk van het scenario met maatregelen wat we gaan kiezen.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Niet direct. Indirect ga je het merken op de diverse gebieden die we hierboven hebben beschreven. Dit zit bijvoorbeeld in minder uitval op werk, minder mensen in uitkeringen, kansrijker opgroeien van kinderen met een lager risico dat zij later in armoede raken.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Verschillende subsidiepartners die we vanuit ons minimabeleid stimuleren worden medegefinancierd door fondsen of particulieren.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Geen extra middelen naar armoedebeleid. Voortzetting van huidig beleid.
Programma	N.v.t.
Team	Beleid Sociaal Domein

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

10.2 Aanbesteding gratis OV voor AOW'ers met Ooievaarspas

Niet begroot 10.2	
Portefeuillehouder	G. Van Malsen
Categorie	Uitgaven
Wat is niet begroot	Aanbesteding gratis OV voor AOW'ers met Ooievaarspas
Context – wettelijk kader	Momenteel loopt de pilot gratis OV voor ouderen met een Ooievaarspas. Deze loopt eind 2024 af. Na circa 9 maanden maken al 150 van de 350 ouderen, die tot de doelgroep behoren, gebruik van het gratis OV-product. Het wordt dus al goed gebruikt. Momenteel zijn we bezig met een communicatiecampagne en verwachten we dat het gebruik verder toeneemt. Indien we de pilot willen voortzetten, dienen we deze dienst aan te besteden vanaf januari 2025. Na de evaluatie in Q3 2024 moet een besluit worden genomen over de voortzetting. Voortzetting betekent dat we voor de periode 2025-2029 circa €120.000,- nodig hebben.
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Deze ambitie draagt bij aan de vitalisering van de stad, omdat we op deze manier ouderen met een laag inkomen de mogelijkheid bieden om gratis met het openbaar vervoer te reizen voor culturele, recreatieve en sportieve uitjes. Op deze manier blijven ouderen met een laag inkomen zoveel mogelijk participeren in de samenleving. Dit raagt bij aan hun vitaliteit op fysiek en mentaal gebied.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Momenteel loopt een contractuele pilot met de Haagse Tram Maatschappij (HTM). Met de HTM en de raad hebben we afgesproken dat indien de pilot slaagt, we het gratis OV-product structureel voortzetten.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Inzet op deze ambitie draagt bij aan opgaves en beleidsterreinen zoals armoede, ouderenbeleid, kansengelijkheid, eenzaamheid, gezondheid, sport, cultuur en toegankelijkheid.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	De uitvoering is momenteel al ingeregeld. Hier heeft de pilot voor gediend. Het is een kwestie van voorzetten en de middelen vrijmaken om deze uitvoering te kunnen realiseren.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Het inzetten op deze ambitie kan er op lange termijn voor zorgen dat we minder hoeven te investeren op ouderenbeleid, eenzaamheid, valpreventie, etcetera, omdat ouderen op deze manier in beweging blijven.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Het gratis OV-product is een samenwerking tussen de gemeente Rijswijk en de HTM. De gemeente bekostigt het product momenteel volledig.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	De financiële consequentie is dat we ongeveer €30.000 per jaar besparen.
Programma	N.v.t.
Team	Beleid Sociaal Domein, armoedebeleid

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

10.3 Huisvesting Sociaal Domein

Niet begroot 10.3	
Portefeuillehouder	L. Bentvelzen
Categorie	Uitgaven – investeringen - inkomsten
Wat is niet begroot	Het centraal huisvesten van de toegangsloketten van het Sociaal domein. Er zijn twee projectalternatieven uitgewerkt de kosten bedragen voor variant A € 456.000 per jaar en voor variant B € 488.000 per jaar.
Context – wettelijk kader	Niet wettelijk
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Een extern onderzoeksbureau heeft in opdracht van het college een MKBA opgesteld en opgeleverd met als opdracht centrale huisvesting van het sociaal domein. De projectgroep bestond uit deelnemers van ieder domein. Het resultaat van de MKBA is dat huisvesting van een integrale toegang van de loketten in het sociaal domein reëel en kansrijk is. In de komende periode wordt er een collegevoorstel aangeboden aan B en W.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Ja, dienstverlening vanuit 1 locatie draagt bij aan onze strategische doelstellingen. Denk aan groei van de stad, excellente dienstverlening.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Ja, denk hierbij ook aan beleid buiten het sociaal domein zoals het 5 sporen beleid. Daarbij is in het collegewerkprogramma integrale dienstverlening opgenomen.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Ja, Huisvesting op één locatie scoort op basis van de 'harde' (financiële) effecten weliswaar negatief ten opzicht van 'niks-doen'. Als breder gekeken wordt dan alleen de financiële kosten, maar ook de strategische doelstellingen en kwalitatieve voordelen, dan heeft het huisvesten van het sociaal domein op één locatie de voorkeur boven het nulalternatief.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Er is sprake van communicerende vaten. De dienstverlening inrichten vanuit 1 locatie zorgt ook voor betere samenwerking binnen het sociaal domein en werken uit de bedoeling. Dit kan kosten besparen op grond van de open-einde-regelingen, zoals jeugd en buig.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	De locatie betrekken met samenwerkingspartners behoort zeker tot de mogelijkheden. Dit dient echter nog wel verder verkend te worden.

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Indien het sociaal domein niet centraal wordt gehuisvest betekent dit een investering in de huidige locaties. De investeringskosten voor de van Vlietlaan bedragen € 2.601.633. De investeringskosten voor de Steenplaatstraat bedragen € 428.823.
Programma	Huisvesting
Team	Sociaal Domein

BLOK 3: AMBITIES

- Groenbeheerplan
- Toegang dienstverlening SD
- Stationsgebied
- Eventplaza
- Kleiweg
- Verduurzaming Vastgoedportefeuille
- Voorzieningenniveau
- Uitbreiding Bibob
- 2^e woonfonds
- Buitenruimte Huis van de Stad
- % sociale huur omhoog (?) RwB
- Leges eerlijker verdelen

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

10.4 Jaarcontributie Ooievaarsregeling

Niet begroot 10.4	
Portefeuillehouder	G. Van Malsen
Categorie	Uitgaven
Wat is niet begroot	De ambitie is om de vergoeding van jaarcontributies vanuit de Ooievaarsregeling te verhogen van €330,- per jaar naar €450,- is hoog nodig. Verschillende verenigingen hebben de afgelopen jaren als geklaagd bij bestuurders en ambtenaren. Het gaat hierbij om contributies op het terrein van sport, cultuur en recreatie. Na Den Haag heeft Leidschendam-Voorburg ook besloten om de vergoeding van de contributie voor vrijetijdsbestedingen te verhogen. Alleen Rijswijk blijft achter. Als we hier niet in meegaan bestaat het risico dat Rijswijkse minima, met name kinderen en jongeren, minder gaan participeren. Zo is de kans groot dat kinderen en jongeren uit minimagezinnen de rest van de contributie niet kunnen betalen waardoor zij de keuze maken om geen sport- of recreatiecontributie af te nemen en thuis te blijven. Het realiseren van deze ambitie gaat ons structureel maximaal €88.000 kosten.
Context – wettelijk kader	Niet wettelijk.
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Ja. De Rijswijkse bevolking en dus ook minimapopulatie neemt toe. Om ervoor te zorgen dat alle doelgroepen, met nadruk op de kwetsbare doelgroepen, maximaal meedoen op sociaal, economisch en cultureel niveau is het van belang dat we deze ambitie uitvoeren.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Ja, de Ooievaarspas een regionale minimaregeling waar Rijswijk bij is aangesloten. Wanneer Den Haag de verhoging van een vergoeding inzet en Rijswijk daar niet in meegaat, roept dit vragen op, met name bij inwoners die gebruik maken van deze regeling.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Draagt bij aan de opgaves en beleidsdoelstellingen van de terreinen armoede, schulden, inkomen, participatie, sport, cultuur en gezondheid.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Deze ambitie is direct en eenvoudig uitvoerbaar. Bovendien zal het direct leiden tot een grotere participatie van kinderen en jongeren uit minimagezinnen op het gebied van sport, cultuur en recreatie.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Door te investeren in deze ambitie kunnen we besparen op beleidsterreinen zoals participatie, eenzaamheid, veiligheid, sport, cultuur en gezondheid, omdat inwoners met een laag inkomen maximaal kunnen deelnemen aan sport, cultuur en recreatie in de stad. Bovendien investeren we in talenten van kinderen en jongeren. Dit kan op lange termijn leiden tot professionele carrières en dus duurzame uitstroom uit de armoede.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee	De Ooievaarspas is een samenwerking van de gemeente Den Haag, Rijswijk, Leidschendam-Voorburg en talloze verenigingen en organisaties in de stad op het gebied van cultuur, sport en recreatie. Naast de gemeentelijke bijdrage, dragen ook de

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

investeren in publiek belang van Rijswijk	voorzieningen zelf financieel bij aan de Ooievaarspas. De gemeenten zorgen ervoor dat ze een doelgroep binnenkrijgen die zij normaal niet zouden binnenkrijgen en daarom zijn zij bereid om een eigen bijdrage te leveren.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Dan houden we een bedrag van maximaal €88.000 per jaar over. Dit bedrag is ruim genomen. Niet alle kosten op het gebied van de Ooievaarspas zijn immers gekoppeld aan contributies.
Programma	N.v.t.
Team	Beleid Sociaal Domein

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

10.5 Jongeren helpen met schulden en Grip op Bewind

Portefeuillehouder	G. Van Malsen
Categorie	Uitgaven – investeringen - inkomsten
Wat is niet begroot	Jongeren helpen met schulden en Grip op Bewind
Context – wettelijk kader	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	<p>Voor het realiseren van de ambities binnen het Programma vernieuwing financiële dienstverlening zijn diverse budgetten in 2023 ingezet, waaronder Rijks gelden. Door inzet van deze gelden hebben we in 2023 minder gebruik hoeven maken van lokale middelen. Vanuit het innovatiefonds zijn in 2023 middelen toegekend aan een tweetal projecten binnen het programma ter hoogte van € 108.000.</p> <p>1. Jongeren Perspectieffonds (JPF)</p> <p>JPF heet in Rijswijk Prettig in de Plus (www.prettigindeplus.nl). De voorbereidingen voor het project zijn gestart in 2023 en na de zomer konden de eerste jongeren door de ketenpartners worden aangemeld. We hadden verwacht hier eerder mee te kunnen starten. We hebben vooral samen met de landelijke organisatie JPF een goede basis willen leggen voor deze nieuwe vorm van dienstverlening. De eerste jongeren zijn ingestroomd en zijn onderweg naar een hoopvoller perspectief zonder schulden. Voor de financiering van dit project in 2023 is er incidenteel aanvullende dekking vanuit Rijksmiddelen gevonden. Voor 2024 willen we deze aanpak en project voortzetten.</p> <p>Dat deze aanpak effectief is wijst uit de effecten monitor: JPF effectmeting 2021 (jongerenperspectieffonds.nl)</p> <p>2. Grip op bewind</p> <p>In 2023 is een aanvang gemaakt met het vormgeven van een plan om meer grip te krijgen op de instroom van inwoners die onder bewind gesteld worden. Deels door mogelijkheid financiering vanuit Rijksmiddelen en deels capaciteitsbeperkingen heeft dit project vertraging opgelopen. Inmiddels is een projectleider gestart en is een plan van aanpak vastgesteld. In het plan van aanpak onderzoeken we instrumenten om het huidige budgettaire beslag op de uitgaven Bijzondere Bijstand te beperken. Zoals actuele cijfers tonen is dit project van groot belang om meer grip te krijgen.</p> <p>Het hebben van schulden is vaak de oorzaak voor het hebben van meer problemen. Dit blijkt ook uit diverse onderzoeken:</p> <p>Diepe schulden trigger voor angst en depressie - Trimbos-instituut, Rapport Financiële problemen (2018) - Nibud</p> <p>Voor beide projecten geldt dat er diverse verplichtingen zijn aangegaan voor 2024. We verzoeken aan de raad om de middelen</p>

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

	die waren toegekend aan beide projecten beschikbaar te stellen voor 2024.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Beide ambities zijn opgenomen in de kadernota schulden Rijswijk 2022-2026. Ze dragen bij aan integraal werken en samenwerking in de keten met diverse partners.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Het JPF (jongeren perspectiefplan) is een traject voor jongeren wat gericht is op alle leefgebieden en het bieden van toekomstperspectief. Waarbij de jongeren een centrale contactpersoon heeft en dat is de trajectregisseur. Deze aanpak is nieuw voor de gemeente Rijswijk.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Wordt als zeer kansrijk ervaren gezien de signalen van collega's die jongeren met schuldenproblematiek signaleren zonder afloscapaciteit. De werkwijze is landelijk ontwikkeld en gemeenten worden hierin ondersteund bij implementatie. Het project is al actief bij verschillende gemeenten
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Voor het JPF is een effectenmonitor ontwikkeld inclusief MKBA tool en hierin kunnen we voor Rijswijk zien wat de kostenbesparing is. Voor het project Grip op Bewind kunnen we monitoren of er meer inwoners instromen onder bewind en of er uitstroom wordt gerealiseerd.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Voor het JPF zijn ook Rijksmiddelen aangevraagd middels een ESF-subsidie. Voor de inzet van beide projecten worden ook incidentele middelen ingezet
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Er zijn al verplichtingen aangegaan. Hier moet deels andere dekking voor worden gevonden.
Programma	Vernieuwing Financiële dienstverlening
Team	Beleid Sociaal Domein

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

10.6 Voortzetten van EWA Haaglanden 2024- 2028

Niet begroot 10.6	
Portefeuillehouder	L. Bentvelzen
Categorie	Uitgaven – investeringen - inkomsten
Wat is niet begroot	<p>Voortzetten van EWA Haaglanden 2024- 2028</p> <p>Vanuit EWA Haaglanden is inzicht gegeven over de gemeentelijke bijdrage per gemeente per inwoneraantal. Voor het overbruggingsjaar 2024- 2025 wordt de bijdrage van Rijswijk ongeveer op 6.635 euro geschat. Voor resterende periode wordt naar verwachting een bijdrage geschat van structureel 10.504 euro per jaar.</p>
Context – wettelijk kader	Niet wettelijk
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Het doel van de EWA is ervoor te zorgen dat kandidaten (MBO) vanuit de entreeopleiding, laaggeschoolde werknemers uit bedrijven, en mensen buiten het arbeidsproces, duurzaam aan de slag kunnen. Hiervoor is het nodig studenten beter en hoger op te leiden, de overgang van school naar werk te vergemakkelijken en op te leiden voor kansrijke sectoren op de regionale arbeidsmarkt. Deze doelstelling past bij de visie van de stad.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Deze samenwerkingsverband versterkt de ondersteuning op verschillende beleidsterrein zoals jeugdwerkloosheid, onderwijs en werk en inkomen.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Deze samenwerking en ondersteuning aan jongeren draagt bij aan het beleidsterrein Jeugdwerkloosheid en Jeugd. Daarnaast draagt het bij aan opgave Onderwijs.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Uit de evaluatie van de afgelopen vier jaar blijkt dat EWA Haaglanden voorziet in unieke behoefte voor de jongeren in Rijswijk.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Het is niet kwantificeerbaar wat er zou gebeuren als EWA Haaglanden niet voortgezet gaat worden. Het is een gegeven dat een X percentage van de studenten zonder EWA in de jeugdwerkloosheid terecht komen.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	<p>Het is een samenwerkingsverband tussen het ROC Mondriaan en Den Haag, Rijswijk, Westland en Delft. Ten opzichte van vier jaar geleden wordt naast de reguliere inzet van de partners ook cofinanciering gevraagd. Het gaat daarom om nieuw budget.</p> <p>Vanuit EWA Haaglanden is inzicht gegeven over de gemeentelijke bijdrage per gemeente per inwoneraantal. Voor het overbruggingsjaar 2024- 2025 wordt de bijdrage van Rijswijk ongeveer op 6.635 euro geschat. Voor resterende periode wordt naar verwachting een bijdrage geschat van structureel 10.504 euro per jaar.</p>

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Er is geen budget beschikbaar voor deze voortzetting van de samenwerking. In die zin is er geen financiële consequentie. Het is niet te kwantificeren hoeveel jongeren vanwege het afzien van EWA Haaglanden terecht komen in de jeugdwerkloosheid en daardoor een uitkering of een voorziening gaan aanvragen.
Programma	Jeugdwerkloosheid/ Onderwijs
Team	Beleid Sociaal Domein

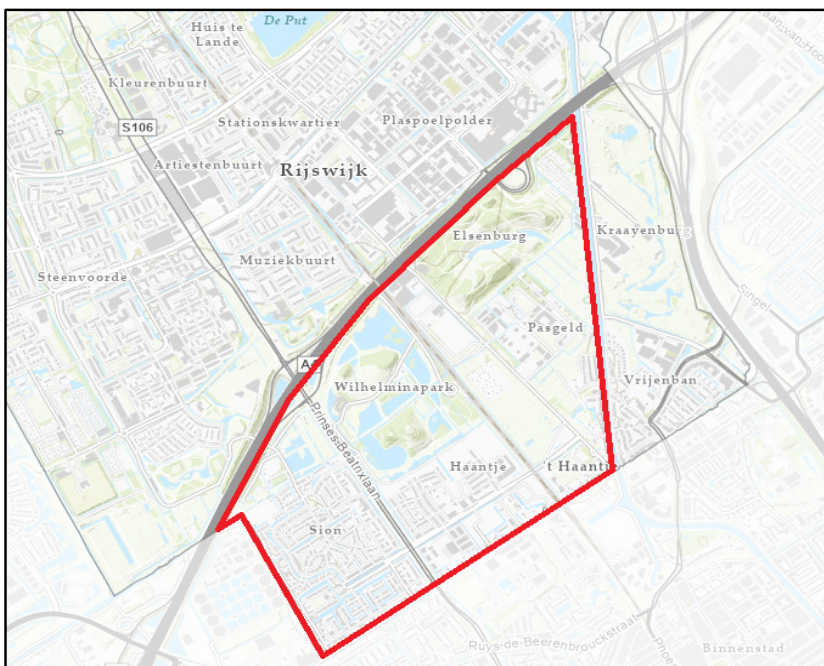
Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

11.1 – 11.7 Programma Niet-GREX projecten RijswijkBuiten

1. Aanleiding/probleem

De totale gebiedsontwikkeling Rijswijk-Zuid - thans RijswijkBuiten - bestaat uit:

- De Zwethzone;
- Het Wilhelminapark;
- Het Elsenerbos;
- Het TNO gebied/ de agrarische driehoek;
- Het gebied Pasgeld-Oost en
- Het grondexploitatiegebied Sion - 't Haantje.

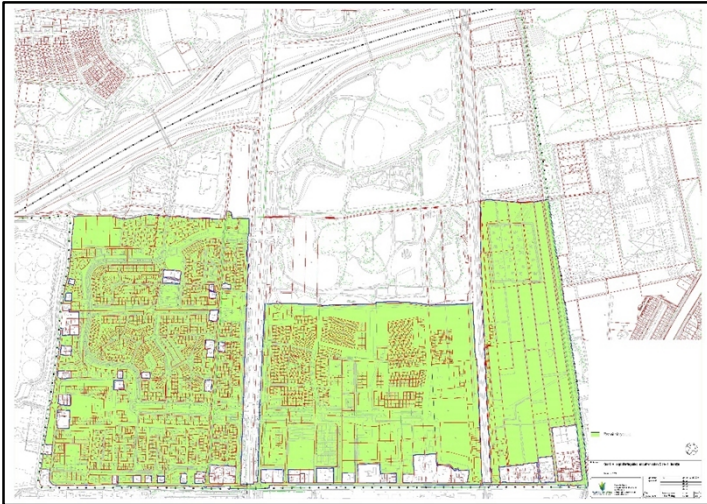

Het grondexploitatiegebied Sion - 't Haantje bestond voorheen voor een groot deel uit glastuinbouw (met name Sion), landbouw, drie volkstuincomplexen en verspreid liggende woningen. De gemeente Rijswijk transformeert dit gebied tot een moderne woonwijk, waar ook ruimte is voor bijhorende voorzieningen, zoals scholen, ruimte voor sport, een gezondheidscentrum en ruimte voor nieuwe bedrijven.

De grondexploitatie Sion - 't Haantje kent de volgende deelgebieden:

- Woongebied Sion;
- Woongebied Parkrijk;
- Bedrijventerrein 't Haantje/Pasgeld;
- Rijwoningen in deelgebied Sion en
- Woongebied Pasgeld-West.

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

Binnen het grondexploitatiegebied zijn middelen beschikbaar om uitvoering te geven aan projecten en werkzaamheden, welke zijn opgenomen in de GREX.

Voor de overige projecten die binnen de totale gebiedsontwikkeling RijswijkBuiten vallen, maar buiten het grondexploitatiegebied, zijn geen projectopdrachten vastgesteld en dus geen financiële dekking georganiseerd. Het gaat daarbij om o.a. de volgende projecten:

- Begeleiding woningbouwontwikkeling Pasgeld-Oost;
- Herinrichting Lange Kleiweg (30 km-sstraat);
- Groen-blaue hoofdstructuur;
- Station RijswijkBuiten;
- TNO-locatie;
- Bedrijventerrein Heulweg;
- Aanpak/herontwikkeling EventPlaza;
- Brug over de Beatrixlaan en de
- BMX-locatie.

Met betrekking tot veel van deze projecten zijn reeds voorbereidende manuren aan tijd besteed. Deze kosten zijn grotendeels vanuit de GREX betaald. Dit heeft een (onnodig) negatief effect op de GREX.

Het project- en procesmanagement zal door het programmabureau RijswijkBuiten worden gevoerd, omdat de projecten veelal raakvlakken hebben met de lopende GREX-projecten. Inzet van expertise van de vakafdelingen binnen de gemeente zal noodzakelijk zijn bij sommige van deze projecten. Hiervoor zal contact worden opgenomen met de betreffende teammanagers.

2. Projecten

Hieronder volgt een toelichting op de voornoemde projecten:

Begeleiding woningbouwontwikkeling Pasgeld-Oost

Op 5 juli 2022 heeft het college de Anterieure overeenkomst (AOK) met de eigenaren (Synchroon) van de gronden van Pasgeld Oost goedgekeurd. Het voormalige kassengebied Pasgeld Oost, wordt door Synchroon ontwikkeld. Er worden 102 eengezinswoningen ontwikkeld. In het voortraject hebben twee participatietrajecten plaatsgevonden. Te weten een voor het gehele gebied Pasgeld en een voor specifiek Pasgeld Oost.

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

Omdat de beoogde ontwikkeling niet past binnen het geldende bestemmingsplan, is een nieuw bestemmingsplan opgesteld: het voorontwerpbestemmingsplan "Pasgeld Oost". Hiervoor zijn diverse (milieu)planologische aspecten bekeken en onderzocht. Het voorontwerpbestemmingsplan "Pasgeld Oost" is op 22 december 2023 ter inzage gelegd voor een periode van zes weken ex artikel 2, lid 1 van de Inspraakverordening (tot 1 februari 2024). Gedurende de termijn van de terinzagelegging zijn 8 inspraakreacties cq. zienswijzen ingediend, die in maart 2024 zullen worden beantwoord. De verwachting is dat het bestemmingsplan in Q2-2024 aan de raad zal worden voorgelegd.

Omdat dit project een eigen ontwikkeling van een grondeigenaar betreft, wordt het (concept) bestemmingsplan door de ontwikkelaar opgesteld en het publiekrechtelijke traject door de gemeente begeleid, hetgeen inzet van het ambtelijke apparaat behoeft. In de AOK is afgesproken dat er geen gemeentelijk kostenverhaal zal plaatsvinden en dat er ook geen andere kosten in rekening worden gebracht bij de ontwikkelaar m.b.t. de medewerking aan de verdere ontwikkeling en realisering van het project anders dan in de AOK staat omschreven.

Planning:

- Behandeling van definitief bestemmingsplan in de raad:	Q2/Q3-2024
- Start bouw:	afhankelijk van ontheffing
ihkv de Wet
natuurbescherming

Financieel:

Plankosten tot heden:	ca. €50.000,--
Nog te verwachten plankosten:	ca. €50.000,--
TOTAAL:	ca. €100.000,-

Conclusie:

De begeleiding van het publiekrechtelijke proces m.b.t. Pasgeld-Oost moet worden uitgevoerd conform eerdere afspraken uit de AOK.

Herinrichting Lange Kleiweg (30 km-sstraat)

De Lange Kleiweg is een doorgaande auto- en fietsverbinding (50-km-asfaltstraat) tussen Rijswijk en Delft, waarop onder andere Sportpark Elsenburg, bedrijventerrein Heulweg, Event Plaza en TNO/BPRC worden ontsloten. Met de beoogde woningbouw in deelgebied Pasgeld zal het verkeer op de Lange Kleiweg toenemen. Van circa 4000MVE/etmaal nu naar 9000 MVE/etmaal in 2040 ter hoogte van Pasgeld /TNO (zonder maatregelen).

Om van Pasgeld en omliggend gebied een prettig, leefbaar woongebied te maken, welke goed is ontsloten en waarbij veiligheid op en rond de Lange Kleiweg geborgd is, is door SWECO onderzoek gedaan naar maatregelen die zorgen dat de auto niet dominant wordt en overlast wordt beperkt (autoluw maken).

Er zijn zes varianten van maatregelen op de Lange Kleiweg doorgerekend: referentievariant (autonome ontwikkeling zonder verkeersmaatregelen) en maatregelen, variërend van 15 km weg, 30 km weg tot het opknippen van de weg ter hoogte van Pasgeld en of Kesslerpark. Sweco adviseert om de Lange Kleiweg in te richten met een maximumsnelheid van 30 km/u. Een en ander conform de recente mobiliteitsstrategie van afdeling MEP. Het advies van Sweco wordt nu door BoschSlabbers uitgewerkt tot een schetsontwerp en is in april 2024 gereed.

Het proces om tot herinrichting van de Lange Kleiweg te komen staat met het opgeleverde schetsontwerp nog maar aan het begin van het traject. Samen met collega's van diverse afdelingen moeten ook de mogelijke koppelkansen nader worden onderzocht. Ook zal er afstemming zijn met de gemeente Delft als het gaat over de aansluiting van de Lange Kleiweg (Rijswijk) op de Wateringseweg (Delft), welke in de toekomst mogelijk een fietsstraat wordt.

Planning:

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

- Afronding SO Lange Kleiweg:	Q2-2024
- Toetsing technische haalbaarheid, meekoppelkansen:	Q3-2024
- Indicatie kosten:	Q3-2024
- Communicatie / participatie:	Q4-2024
- Uitwerking VO met planning en kostenraming	Q1-2025
- Communicatie / participatie	Q3-2025
- Definitieve besluitvorming over uitvoering + budget	Q3-2025
- Maken definitief ontwerp, subsidie aanvragen, bestek	2026/2027
- Gefaseerde uitvoering	vanaf 2027

Financieel:

Op 8 november 2022 is door de gemeenteraad een voorbereidingskrediet van €297.000,- voor dit project vastgesteld. Kosten tot heden bedragen ca. €21.000,-. De kosten voor de afronding van het SO zijn hierin nog niet meegenomen. Voor de uiteindelijke uitvoering van de werkzaamheden zal een nader collegevoorstel worden ingediend in 2025.

Conclusie:

De herinrichting van de Lange Kleiweg maakt geen onderdeel uit van de GREX RijswijkBuiten, maar is noodzakelijk voor een leefbaar woongebied. De huidige 50 km-straat zal worden afgewaardeerd naar een 30 km-straat conform de recente mobiliteitsstrategie van afdeling MEP. Vanaf 2027 dient rekening te worden gehouden met de uitvoering van de werkzaamheden, waarvoor budget moet worden gereserveerd.

Groen-blauwe hoofdstructuur

In de gemeenteraad is het raadsvoorstel RV-23-076 op 7 november 2023 m.b.t. het kredietvoorstel van €1,45 miljoen voor de inrichting van de bos- en parkloper in Pasgeld t.b.v. de meerjareninvesteringsprogramma vastgesteld.

Conclusie:

Kredietvoorstel is reeds vastgesteld. Hieraan zal uitvoering worden gegeven.

Station RijswijkBuiten

De 'Oude Lijn' tussen Leiden, Den Haag, Rotterdam en Dordrecht wordt de komende jaren namelijk flink onder de loep genomen. Eind 2022 is hiervoor de MIRT-Verkenning Oude Lijn gestart (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport). ProRail is aan de slag gegaan met één van de zes deelstudies: CitySprinter en Nieuwe Stations, waarbij zij onderzoekt hoe stap voor stap nieuwe stations kunnen worden geopend in de (nieuwe) woonwijken: Rijswijk Buiten, Schiedam Kethel, Rotterdam van Nelle en Dordrecht Leerpark.

Het nieuwe station RijswijkBuiten is een belangrijke en zeer gewenste OV-verbinding voor de wijk en omgeving, voor wonen en werken, en moet op een goede manier worden ingepast binnen de bestaande en toekomstige bebouwing. In de periode Q1-2023 tot Q3-2024 is/wordt het Programma van Eisen door betrokken partijen gezamenlijk vastgesteld en de haalbaarheid van diverse scenario's onderzocht. Afhankelijk van de uiteindelijke locatie van het station zijn er meekoppelkansen m.b.t. de interwijk fiets- en voetgangerstunnel tussen Parkrijk en Pasgeld-West, alsmede een ecologische verbinding ter hoogte van de parkloper.

Planning:

- Afronden impactanalyse / 1 ^e participatieronden	Q2-2024
- Besluit Nota Kansrijke Oplossingsrichtingen	Q4-2024
- Voorkeursbeslissing -> gaat komst station door	Q4-2025
- Uitwerking beslissing	2026-2030
- Realisatie	2030-2035

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

Financieel:

In de GREX RijswijkBuiten is geen rekening gehouden met de komst van station. Extra aanvullende voorzieningen en inrichting worden nader onderzocht. Voor een fiets- en voetgangerstunnel onder het spoor is een bedrag van 2,45 miljoen geraamd bestaande uit een voorbereidingskrediet van €0,3 mio uit 2019 en een uitvoeringskrediet van €2,15 mio uit 2020. De kosten van het station zijn voor rekening van IenW, de meekoppelkansen en aangrenzend openbaar gebied zijn voor rekening van de gemeente. Onderzocht dient te worden in welke mate MRDH kan bijdragen aan de interwijk-verbinding.

Vanuit de gemeente is er dus een budget vastgesteld van netto €2,45 mio.

Kosten tot heden:	€ 237.000,--
Resterend budget (vastgesteld):	€2.213.000,--
TOTAAL:	€2.450.000,--

Conclusie:

De komst van station RijswijkBuiten is noodzakelijk door de verstedelijking van Rijswijk (en Delft-Noord). Met de aanleg van een halteplaats krijgen de inwoners van RijswijkBuiten, maar ook de rest van de omgeving, waaronder de bewoners van Delft-Noord en de werknemers van de DSM-campus en de TNO-locatie, veel beter toegang tot openbaar vervoer.

TNO-locatie

Op 14 november 2023 heeft TNO beroep aangetekend bij de Raad van State met betrekking tot het bestemmingsplan Pasgeld-West. Tussen TNO en de gemeente Rijswijk is constructief overleg gevoerd om te bezien hoe tegemoet kan worden gekomen aan de zorgen van TNO over de inrichting van de Lange Kleiweg en een bestendige bedrijfsvoering van TNO na de ontwikkeling van het gebied. Dit heeft geresulteerd in een aantal afspraken en uitgangspunten voor het vervolg van het ontwerpproces, op stedenbouwkundig niveau en in een later, concreter stadium. TNO heeft aangegeven dat naar haar mening de zorgen zijn weggenomen en heeft het beroep op het bestemmingsplan ingetrokken. Daarnaast is tussen partijen afgesproken om een intentieovereenkomst (IOK) af te sluiten m.b.t. een mogelijk herontwikkeling van de TNO-locatie. Die afspraak voorziet in het opstellen van een nota van uitgangspunten (NvU) binnen 12 maanden na ondertekening van de IOK.

Planning:

- Opstellen IOK: Q1/Q2-2024
- Ondertekening IOK: juni 2024
- Uitvoering opstellen NvU: Q3-2024 -> Q2-2025
- Vaststellen NvU: Q3-2025

Financieel:

Partijen zullen de kosten voor het opstellen van een NvU 50/50 delen. Kosten voor bijvoorbeeld bodemonderzoeken op eigen terrein van de TNO-locatie zijn 100% voor rekening van TNO.

Kosten tot heden:	€0,--
Nog te verwachten kosten:	€100.000,--
TOTAAL:	€100.000,--

Conclusie:

Met het ontwikkelen van een visie voor de TNO-locatie als ruimtelijk zoekgebied, wordt voldaan aan afspraken die zijn opgenomen in het coalitieakkoord "Gezonde groei – Rijswijkse koers 2022-2026". Voor de uitvoering van de onderzoeken dient een bedrag van €100.000,-- te worden vastgesteld.

Bedrijventerrein Heulweg

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

Het bedrijventerrein Heulweg zal worden meegenomen in voornoemde visie cq. nota van uitgangspunten m.b.t. de TNO-locatie.

Aanpak/herontwikkeling EventPlaza

Zalencomplexcentrum Event Plaza is gelegen aan de Lange Kleiweg 86 te Rijswijk. De vijf zalen binnen de locatie kunnen worden gebruikt voor o.a. zakelijke bijeenkomsten, bruiloftsfeesten, schoolexamens, commerciële optredens en evenementen etc.

De gemeente Rijswijk is m.b.t. deze locatie bloot eigenaar van een tweetal percelen, RWK01-H-870 (9.690m²) en H-1000 (480m²), waarvan Event Plaza Beheer B.V. sinds 21 september 1981 resp. 28 juni 1996 de erfpachter is tot 1 april 2031. Event Plaza is volledig eigenaar van perceel RWK01-H-1008.

De percelen waarvan de gemeente eigenaar is zijn in erfpacht uitgegeven aan Event Plaza.

Overeengekomen is dat Event Plaza jaarlijks een erfpachtcanon verschuldigd is aan de gemeente in verband met het gebruik van de gemeentegronden. De gebouwen die op de percelen gebouwd zijn, zijn in eigendom van Event Plaza. Daarvoor is een recht van opstal gevestigd.

Het afgelopen jaren heeft de gemeente meerdere gesprekken gevoerd met Event Plaza over een betalingsachterstand m.b.t. de erfpachtcanon, incidenten, vergunningen (brandveiligheid etc.) en een mogelijke verwerving van grond en opstallen door de gemeente. De gemeente heeft een taxatie laten uitvoeren. Als de gemeente de opstallen van Event Plaza + de naastgelegen parkeerplaats per heden zouden willen verwerven dan kost de gemeente dat €5,5 mio (inclusief afkoop erfpachtrecht van heden tot einde erfpachtrecht).

Vooralsnog lijkt de eigenaar van Event Plaza niet van plan zijn erfpachtrecht met opstallen te willen opzeggen/verkoppen aan de gemeente.

Financieel:

Per 1 april 2031 loopt de termijn van het erfpachtrecht af. Als de gemeente het erfpachtrecht daarna niet wil verlengen, dan dient zij de waarde van de opstallen te vergoeden aan Event Plaza, welke waarde per heden is getaxeerd op €3,5 mio. De huidige waarde van het perceel waarvan Event Plaza volledig eigenaar is bedraagt €1,75 mio.

Conclusie:

Besloten is om adequaat te (blijven) handhaven op de vergunningen van Event Plaza en de erfpacht op te zeggen per 1 april 2031. Wel blijven we in gesprek met Event Plaza, mochten zij toch tot verkoop willen overgaan. De locatie zou mogelijk geschikt kunnen zijn voor meerdere beleidsdoeleinden binnen de gemeente, bijvoorbeeld als werklocatie voor de aanpassing van de spoorbrug als gevolg van de verbreding van de A4, opvanglocatie asielzoekers, alternatieve locatie gemeentewerf, sporthal etc.. Als de gemeente actief Event Plaza wil verwerven dan dient men rekening te houden met een financiering van minimaal €5,5 mio.

Brug over de Beatrixlaan

In maart 2022 is de raad met RIB 22.011519 geïnformeerd over de voetgangersbrug over de Prinses Beatrixlaan. De nut en noodzaak van een voetgangersbrug vanuit verkeersveiligheid en het actualiseren van de kostenraming zijn daarmee toen onder uw aandacht gebracht. Uit de uitgevoerde studie naar de nut en noodzaak van een voetgangersbrug over de Prinses Beatrixlaan blijkt dat dit, onder andere voor (schoolgaande) kinderen, een veiligere manier is om de Prinses Beatrixlaan over te steken. Verder zijn er met de realisatie van een voetgangersbrug maatschappelijke baten te verwachten op het vlak van:

- economie: realisatie van een voetgangersbrug kan een positief effect hebben op de waarde van woningen;
- gezondheid: het verminderen van een barrière kan tot meer voetgangersbewegingen leiden;
- toegankelijkheid: de toegankelijkheid van het Wilhelminapark wordt vergroot;
- sociale samenhang: een aantrekkelijke openbare ruimte leidt tot meer sociale contacten. Ook kan schoolgaande jeugd eerder zelfstandig (zonder begeleiding van ouders) naar school.

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

Bij de gerealiseerde school is de trap al opgenomen in het ontwerp en uitvoering. De trap is nu met hekken afgezet, hetgeen tot onveilige situaties kan leiden en de omgeving vraagt al langere tijd wanneer het voorplein en de brug wordt afgebouwd.

Planning:

- Opdracht IPV voor uitwerking VO/DO: Q3-2024
- Uitwerking VO/DO: Q3/Q4-2024
- Opstellen kostenraming: Q4-2024
- Indiening aanvraag omgevingsvergunning: Q1-2025
- Realisatie brug over de Beatrixlaan: start Q3-2025
- Oplevering: Q2-2026

Financieel:

Met het vaststellen van de begroting van 2022 heeft de raad een budget van €1,5 mio beschikbaar gesteld. Uit een geactualiseerde kostenraming in mei 2023 blijkt dat dit budget ontoereikend is. Om verder te kunnen met dit project is aanvullend budget nodig van ca. € 2,2 mio.

Tot op heden is er ca. €50.000,- uitgegeven aan ontwerpkosten voor de brug.

Conclusie:

De raad heeft in het verleden ingestemd met de komst van de brug over de Beatrixlaan. De bouwkosten zijn de afgelopen jaren behoorlijk gestegen. Om de brug te realiseren is het noodzakelijk dat er een aanvullende budget komt van €2,2 mio.

BMX-locatie

Tussen de van Rijnweg en het Oude Zwethpad bevindt zich de voormalig BMX-locatie waar Fiets Cross Club Rijswijk (FCCR) actief was. FCCR heeft een nieuwe locatie op het Elsenburger Sportpark. Daardoor is de BMX-locatie, vanaf nu locatie Oude Zwethpad, beschikbaar voor nieuwe ontwikkelingen.

In de motie "Investeren in de Rijswijkse jeugd" door de PvdA Rijswijk en Wij.Rijswijk, aangenomen op 9 november 2022, is de wens uitgesproken om de locatie Oude Zwethpad te ontwikkelen als ontmoetingsplek voor jongeren. Het gebied maakt ook onderdeel uit van de Vliet- en Zwethzone en is er dus ook potentie tot groen- of waterontwikkelingen. Binnen de gemeente is tevens een projectopdracht Voorzieningenniveau uitgezet; mogelijk dat daar ook initiatieven vandaan kunnen komen.

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

Planning:

- Afronding projectopdracht Voorzieningenniveau; Q2-2024
- Opstarten participatietraject: Q3-2024
- Voorstel naar college Q4-2024

Financieel:

De kosten voor het participatietraject en voorstel aan het college bedragen ca. €100.000,--.

Conclusie:

Voorgesteld wordt om de resultaten van de projectopdracht Voorzieningenniveau voorlopig af te wachten, waarna een participatietraject met de buurt kan worden ingezet. Daaropvolgend zal een voorstel aan het college worden aangeboden. Voor de uitvoering van het participatietraject en het voorstel voor het college dient een bedrag te worden vastgesteld van €100.000,--.

3. Doel

De doelen van deze notitie t.b.v. de Kadernota zijn o.a.:

1. Bestuurlijk bekendheid geven dat voornoemde projecten binnen gebiedsontwikkeling RijswijkBuiten, maar dat deze buiten de scope van de grondexploitatie Sion – 't Haantje vallen;
2. Bepalen van de bestuurlijk gewenste projecten;
3. Prioriteiten stellen m.b.t. de planning en ingeschatte financiële gevolgen;
4. Financiële dekking organiseren voor de voorbereiding en uitvoering van de projecten;
5. Organiseren van uitvoerend personeel.

4. Afbakening

De voornoemde projecten hebben diverse doelen die in de basis gericht zijn op gebiedsontwikkeling RijswijkBuiten. Echter, sommige projecten hebben verbinding met andere lopende projecten binnen de gemeente. Deze opgaven doen in de basis geen uitspraken over lopende projecten. De in deze notitie genoemde resultaten concentreren zich dan ook in eerste instantie op RijswijkBuiten.

De tijdshorizon van genoemde projecten is vooralsnog gelijkgesteld aan de looptijd van de GREX Sion – 't Haantje. Het programma blijft echter alleen bestaan zolang het nog nodig is voor het behalen van de genoemde doelen.

5. Gevraagd besluit

Het verzoek is om de volgende budgetten vast te stellen:

1) Begeleiding woningbouwontwikkeling Pasgeld-Oost:	€100.000,-
2) Herinrichting Lange Kleiweg (30 km-straat):	€PM
3) Groen-blaauwe hoofdstructuur:	reeds vastgesteld
4) Station RijswijkBuiten:	reeds vastgesteld
5) TNO-locatie:	€100.000,--
6) Bedrijventerrein Heulweg:	zie TNO.
7) Aanpak/herontwikkeling EventPlaza;	€5.500.000,--
8) Brug over de Beatrixlaan:	€2.200.000,--
9) BMX-locatie:	€100.000,--

Totaal: €8.800.000,-- exclusief de uitvoering van de herinrichting van de Lange Kleiweg.

Commentaar [IvdD1]: Wel of niet hiervoor al een bedrag voor opnemen????

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

12.1 Opknappen Teddy Scholtenpark en voorplein Huis van de stad

Niet begroot 12.1	
Portefeuillehouder	Mark wit
Categorie	Uitgaven
Wat is niet begroot	Opknappen Teddy Scholtenpark en voorplein Huis van de stad
Context – wettelijk kader	Geen
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Het Huis van de stad fungeert sinds november 2023 als stadhuis van de gemeente Rijswijk en enkele andere instellingen. "Binnen" is het een uitnodigende, fijne omgeving geworden. De buitenruimte wordt echter gekarakteriseerd door achterstallig onderhoud, inferieure verlichting en opgelopen schade door het vele bouwverkeer. Door ook de buitenruimte een kwaliteitsimpuls te geven vindt een betere aansluiting plaats bij de langjarige visie omtrent ons stadhuis en ook op de landgoederenzone.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	De ambitie versterkt de opgave die we inzake de renovatie het Huis van de stad op ons hebben genomen.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Betrokken beleidsterreinen zijn: Wegen, groen, openbare verlichting, parkeren. Daarnaast ook diverse sociale beleidsterreinen die aan een bezoek aan het Huis van de stad of een van de overige "bewoners" van dit pand verbonden zijn.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Zeer kansrijk.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Dit is een ambitie met een hoge "social return" en die recht doet aan het Huis van de stad zelf.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Niet.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Er worden drie scenario's uitgewerkt: <ol style="list-style-type: none"> 1. Een minimaal scenario waarbij alleen de beeldkwaliteit weer op niveau B/C wordt gebracht; 2. Een uitgebreidere opknopbeurt waarbij meer aandacht wordt geschonken aan te gebruiken materialen en ook de aanlichting van het gebouw wordt opgepakt; 3. Een volledige herinrichting van vooral het teddy Scholtenpark waarbij ook de vijver wordt gerepareerd. <p>Alleen scenario 2 is op dit moment redelijk uitgewerkt en begroot op ca. € 330.000,= (investering). Scenario 3 wordt grof ingeschat op € 600.000 (afhankelijk van ambitieniveau)</p> <p>Kapitaallasten bepalen voor scenario 2 en 3 (Mark)</p>

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

Programma	Wonen en leven
Team	Stadsbeheer

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

12.5 Project herinrichting terrein kinderboerderij het Akkertje

Niet begroot A 12.5	
Portefeuillehouder	Mark Wit (vervanger Larissa Bentvelzen tijdens zwangerschapsverlof)
Categorie	Uitgaven
Wat is niet begroot	Project herinrichting terrein kinderboerderij het Akkertje
Context – wettelijk kader	Wet Dieren, Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen (WAS).
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	<p>Het project kent 4 ambitieniveaus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Geen herinrichting: Kinderboerderij moet sluiten. 2. Wettelijke plicht: Enkel de schuilstallen vervangen en speeltoestellen verwijderen. 3. Noodzakelijke vervanging: De schuilstallen, speeltoestellen en beschoeiing vervangen. 4. Wenselijke herinrichting: Vervanging van schuilstallen, speeltoestellen, hekwerken en beschoeiing. Aanleg van nieuwe zitplekken, groenvoorzieningen, wadi's en wandelpaden. <p>Ambitieniveau 4 is uitgewerkt in een Voorlopig Ontwerp (VO) zie bijlage.</p>
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Versterking van project Fase 1 Landgoederenzone waar kinderboerderij het Akkertje aan grenst. 2. Middin heeft na een aanbesteding in 2022 de opdracht gegund gekregen om vanaf 2023 het beheer van de kinderboerderij op zich te nemen. Onderdeel van de gunning is de afspraak om gezamenlijk de ambities voor de toekomst uit te werken waaronder deze herinrichting van het terrein.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Betrokken beleidsterreinen zijn: Dierenwelzijn, Speelbeleid, Groenbeheer, Klimaatadaptatie, Watergangen en oevers. Vanwege de doelgroep van Middin is ook Sociaal Domein aangehaakt voor toegankelijkheid, inclusie en maatschappelijk participatie.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Het VO is na verwerking van gemaakte opmerkingen goedgekeurd door team Plantoetsing. Het VO heeft breed maatschappelijk draagvlak getuige 280 handtekeningen van bezoekers. Er is tevens voldoende politiek draagvlak.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Het terrein van de kinderboerderij wordt met deze herinrichting: <ul style="list-style-type: none"> • toekomstbestendig voor de komende 15-20 jaar; • met een betere beleving voor mens en dier; • voldoet weer aan de wettelijke eisen.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Middin kan fondsen, sponsors en donateurs werven voor cofinanciering.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Zie bijlage voor nadere uitwerking van de vier ambitieniveaus.
Programma	Wonen en leven
Team	Stadsbeheer

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

12.6 Toekomstbestendig maken van de 5 georganiseerde speeltuinen in Rijswijk

Niet begroot A 12.6			
Portefeuillehouder	Mark Wit		
Categorie	Uitgaven		
Wat is niet begroot	Toekomstbestendig maken van de 5 georganiseerde speeltuinen in Rijswijk		
Context – wettelijk kader	Nota Speelbeleid. Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen (WAS)		
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Toekomstbestendig maken van de 5 georganiseerde speeltuinen in Rijswijk (Buvelio, de Eekhoorn, Inter Amicos, Rozenstraat en Penninglaan).		
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Uitwerking van een aparte nota Speeltuinbeleid is één van de opgaves in de Nota Speelbeleid 2021-2026. De nota Speeltuinbeleid wordt in nauwe samenwerking en samenspraak met de beheerorganisaties van de 5 speeltuinen opgesteld en gaat na vaststelling (raad 18 juni) vanaf 1-1-2025 van kracht.		
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Onderdeel van het speeltuinbeleid is het opstellen van een gebruikersovereenkomst per speeltuin. Betrokken beleidsterreinen zijn Speelbeleid, vastgoed, groenbeheer, grondzaken, klimaatadaptatie en het Sociaal domein vanwege de activiteiten subsidie en stimuleren van inclusief spelen.		
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Zeer kansrijk door de hoge mate van participatie vanuit de speeltuinen zelf en van de collega's uit de verschillende beleidsterreinen. Daarbij is jaarlijks slechts € 22.000,- extra financiële bijdrage (= exploitatie) nodig om de speeltuinen toekomstbestendig te maken.		
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	We behouden voldoende georganiseerde speeltuinen in Rijswijk die een veilige speelplek vormen voor kinderen t/m 12 jaar. Dit als alternatief voor openbare speelplekken waar sommige kinderen zich niet veilig voelen. Spelen (= bewegen) zorgt voor een gezonde en sociale generatie dat zich op latere leeftijd terugverdient.		
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Inzet van vrijwilligers/medewerkers van de beheerorganisaties tijdens de openingstijden en activiteiten voor de kinderen en inzet voor (kleinschalig) onderhoud en beheer van de speeltoestellen, valondergronden, gebouwen, terrein en hekwerken.		
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Speeltuin	Huidig financiële bijdrage	Voorstel Speeltuinbeleid
	Buvelio	€ 7.000,-	€ 12.500,-
	De Eekhoorn	€ 6.000,-	€ 18.000,-
	Inter Amicos	€ 8.000,-	€ 12.500,-
	Penninglaan	€ 18.000,-	€ 18.000,-
	Rozenstraat	€ 18.000,-	€ 18.000,-
	Totaal	€ 57.000,-	€ 79.000,-

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

	Als we afzien van de ambitie dan kan de overname van speeltuin de Eekhoorn door Welzijn Rijswijk niet doorgaan en krijgen Buvelio en Inter Amicos geen extra bijdrage voor uitbetaling van vrijwilligersvergoedingen.
Programma	Wonen en leven
Team	Stadsbeheer

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

12.8 Omvormen speelveld Van Rijnstraat in Rijswijk Buiten

Niet begroot 12.8	
Portefeuillehouder	Mark wit
Categorie	Uitgaven
Wat is niet begroot	Omvormen speelveld Van Rijnstraat in Rijswijk Buiten.
Context – wettelijk kader	Deze locatie voldoet nu niet aan beeldkwaliteit B en omwonenden maken melding.
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Deze locatie is bestemd als een speelvoorziening voor de kinderen, maar in de huidige situatie ziet het er onverzorgd uit. Een nieuw inrichtingsplan zorgt ervoor dat het terrein voldoet aan de eisen van een speelveld. Locatie is nu niet te onderhouden en zal omgevormd moeten worden om deze functie als speelveld te kunnen behouden. Veel kinderen maken gebruik van het speelveld, ook tijdens de speelpauses van de naastgelegen school.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Bij de ontwikkeling van Rijswijk Buiten is dit gebiedje ingericht als speel- en verblijfslocatie. Daar voldoet het op dit moment niet aan, omdat het speelveld bij regenachtig weer een modderpoel wordt. Het voldoet niet aan de uitstraling die de bewoners in de omgeving mogen verwachten.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Ja, versterken spelen en recreatie in de openbare ruimte. Speelbeleid, groenbeheer en klimaatadaptatie.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Zeer kansrijk.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Dit is gedeeltelijk het geval. Na omvorming zal het gebied beter kunnen worden onderhouden en daarmee gaan de exploitatiekosten omlaag.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Nee, dit wordt betaald uit onderhoudsbudget.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	€ 40.000 (investering) – kapitaallasten € 4.400 Dit zijn de geschatte kosten voor de omvorming, op dit moment is er nog geen concreet inrichtingsplan gemaakt. Niet omvormen zal leiden tot relatief hoge onderhoudskosten omdat het veld periodiek moet worden opgelapt.
Programma	Wonen en leven
Team	Onderhoud Ruimtelijk Domein

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

13.1 Verduurzaming De Schilp

Niet begroot 13.1	
Portefeuillehouder	Bentvelzen/ De Wit
Categorie	Uitgaven – investeringen - inkomsten
Wat is niet begroot	Verduurzaming De Schilp
Context – wettelijk kader	
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	In de landelijke gemeentelijke sectorale routekaart voor maatschappelijk vastgoed is geformuleerd dat gemeenten in 2030 een CO2-reductie van 49% procent moeten hebben gerealiseerd en in 2050 van 95%.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Bij de exploitant leeft de verwachting dat de verduurzaming aanstaande is. Bij de gebruikers leeft de verwachting dat er aanpassingen aan het gebouw worden gedaan die het gebruik beter maken.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Energie en Klimaat, Maatschappelijk Vastgoed, Sport en Bewegen.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Kansrijk. Het pand is een grootgebruiker op het gebied van CO2-uitstoot en draagt dus ook flink bij aan de CO2-reductie bij verduurzaming.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	De totaalinvestering voor de verduurzaming van de Schilp is geraamd op 12 miljoen euro. Hiervan wordt 2,5 miljoen euro bijgedragen door het Rijk in het kader van de DUMAVA-regeling. De 9,5 miljoen gemeentelijke bijdrage dient bekostigd te worden uit: <ul style="list-style-type: none"> - Gereserveerde MJOP-middelen voor de geplande verduurzamingsmaatregelen van de Schilp. Dit is becijferd op 2,7 miljoen. - Bijdrage door kapitalisatie van de verlaagde exploitatielasten van de Schilp door bijv. lagere energielasten. (Businesscase) Het is op dit moment nog onduidelijk of de businesscase sluitend zal zijn. De verwachting is dat dit voor eind maart duidelijk is.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Het Rijk heeft 2,5 miljoen euro aan bijdrage toegezegd voor deze verduurzaming.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	De Rijksmiddelen zullen moeten worden teruggestort. Het is de vraag of de DUMAVA-regeling blijft bestaan, dus of de aanvraag op een later nogmaals kan worden gedaan. De gemeente bespaart eventueel de kosten die er zouden zijn als de businesscase niet sluitend te maken is.
Programma	Sport, Cultuur en Recreatie
Team	Vastgoed

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

13.2 Verduurzaming De Schouwborg

Niet begroot 13.2	
Portefeuillehouder	Bentvelzen/ De Wit
Categorie	Uitgaven – investeringen - inkomsten
Wat is niet begroot	Verduurzaming De Schouwborg
Context – wettelijk kader	
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	In de landelijke gemeentelijke sectorale routekaart voor maatschappelijk vastgoed is geformuleerd dat gemeenten in 2030 een CO2-reductie van 49% procent moeten hebben gerealiseerd en in 2050 van 95%.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Bij de exploitant leeft de verwachting dat de verduurzaming aanstaande is.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Energie en Klimaat, Maatschappelijk Vastgoed, Kunst&Cultuur
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Kansrijk. Het pand is een grootgebruiker op het gebied van CO2-uitstoot en draagt dus ook flink bij aan de CO2-reductie van het maatschappelijk vastgoed bij verduurzaming.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	De totaalinvestering voor de verduurzaming van de De Rijswijkse Schouwborg is geraamd op 5 miljoen euro. Hiervan wordt 1,5 mln. euro aangevraagd bij het Rijk in het kader van de DUMAVA-regeling. De 3,5 mln. gemeentelijke bijdrage dient bekostigd te worden uit: <ul style="list-style-type: none"> - Gereserveerde MJOP-middelen voor de geplande verduurzamingsmaatregelen van de Rijswijkse Schouwborg. Dit is becijferd op 810.000 - Bijdrage door verlaagde exploitatielasten van de Rijswijkse Schouwborg door bijv. lagere energielasten. (Businesscase) Het is op dit moment nog onduidelijk of de businesscase sluitend zal zijn. De verwachting is dat dit voor eind mei duidelijk is.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	DUMAVA-regeling van het rijk, 1,5 mln. wordt aangevraagd.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Het is onduidelijk of de DUMAVA-regeling blijft bestaan. Eventueel toegekende middelen (max 1,5 mln.) zullen moeten worden teruggestort aan het Rijk. De gemeente hoeft eventueel het niet sluitende deel van de businesscase niet voor eigen rekening te nemen. Het regulier onderhoud zal wel gewoon uitgevoerd moeten worden.
Programma	Sport, Cultuur en Recreatie
Team	Vastgoed

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

13.3 Pro Memorie - Verduurzaming overig maatschappelijk vastgoed

Niet begroot 13.3	
Portefeuillehouder	Bentvelzen/De Wit
Categorie	Uitgaven – investeringen - inkomsten
Wat is niet begroot	Pro Memorie - Verduurzaming overig maatschappelijk vastgoed
Context – wettelijk kader	
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	In de landelijke gemeentelijke sectorale routekaart voor maatschappelijk vastgoed is geformuleerd dat gemeenten in 2030 een CO2-reductie van 49% procent moeten hebben gerealiseerd en in 2050 van 95%.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	De vastgoed strategie van de totale portefeuille is gepland om in Q4 2024 vast te stellen. Binnen de totale portefeuille (79 stuks) is van 16 panden reeds een duurzaamheidsrapportage met bijbehorende begroting gemaakt en de gymzalen zijn begroot vanuit het IHP (26 mln.). Het is de ambitie om de periode 2026-2029 reeds met 4 gymzalen aan te vangen, welke vanuit het IHP worden begroot op 5,5 mln.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Draagt bij aan het verduurzamen van de totale vastgoedportefeuille en het voldoen aan de klimaatwet met het doel van klimaatneutraliteit in 2050.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	De vastgoed strategie zal worden onderbouwd met businesscases waarin meerdere varianten mogelijk zijn.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	<ul style="list-style-type: none"> - Subsidies - Gereserveerde MJOP-middelen - Bijdrage verlaagde exploitatielasten
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	<ul style="list-style-type: none"> - Daar waar mogelijk zal gebruik gemaakt worden van subsidies om bij te dragen. Nieuwe subsidies of wijzigingen binnen bestaande subsidies kunnen leidend zijn in de prioritering/volgorde van de resterende opgave. - De toekomstige verkoop van vastgoed uit de huidige portefeuille
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Indien in de periode 2026-2029 van de ambitie wordt afgezien zal er in een later stadium meer tempo gemaakt moeten worden om aan de klimaatneutraliteit in 2050 te voldoen. Meer tempo en indexatie zullen kostenverhogend werken.
Programma	Sport, Cultuur en Recreatie, Sociaal Domein
Team	Vastgoed en Jeugd, Onderwijs en Sport, Sociaal Domein

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

13.4 Realisatie tweede kunstgrasveld Sportpark Vredenburg

Niet begroot 13.4	
Portefeuillehouder	Bentvelzen/Wit
Categorie	Uitgaven – investeringen - inkomsten
Wat is niet begroot	Realisatie tweede kunstgrasveld Sportpark Vredenburg
Context – wettelijk kader	
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Met de groei van de stad groeit de behoefte aan veldcapaciteit op Sportpark Vredenburg. Er is geen ruimte voor velduitbreiding. Door de ombouw van een natuurgrasveld naar kunstgras kan het veld intensiever bespeeld worden en daarmee wordt de capaciteit met circa een factor 3 verhoogd. Bovendien kent een kunstgrasveld de eigenschap dat het bijna nooit wordt afgekeurd. Alleen bij sneeuw of extreme vorst is zo'n veld tijdelijk niet bespeelbaar.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Vanuit het sportbeleid is de doelstelling om verenigingen optimaal te faciliteren, zodat inwoners in verenigingsverband kunnen sporten en bewegen. Door de groei van de vereniging en de beperkingen die natuurgras kent (veel regen is afkeur) is de komst van een tweede kunstgrasveld zeer gewenst. Een capaciteitsberekening op basis van een tool van de KNVB onderbouwd dit.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Sport en bewegen, Volksgezondheid, Welzijn, Sociale cohesie.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Er is fysiek de ruimte om het kunstgrasveld in 2025 te realiseren. Ook kunnen wij deze meenemen in de heroverwegingen in het investeren in de sportvelden in de breedte van ons aanbod.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Financieel beperkt (de extra huurinkomsten die hiermee gemoeid zijn, zijn verre van kostendekkend). Maatschappelijk groot, het leidt tot tevreden sporters en gebruikers van het veld.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	De vereniging beperkt via de verhuur.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	De investering van realiseren van het kunstgrasveld is € 900,000, -. Dit bedrag zou niet extra opgenomen hoeven te worden als deze investering niet gedaan wordt. Er is wel een toplaag vervanging voorzien in 2031 van het natuurgras voor € 100.000,-. Die dan wel moet worden gedaan. Een herijking op het sportonderdeel van het MJIP zou opleveren dat we € 350.000,- aan kredieten kunnen laten vrijvallen.
Programma	Sport, Cultuur en Recreatie
Team	Vastgoed en Jeugd, Onderwijs en Sport

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

13.5 Nieuwe Sporthal Rijswijk Buiten

Niet begroot 13.5	
Portefeuillehouder	Bentvelzen/De Wit
Categorie	Uitgaven – investeringen - inkomsten
Wat is niet begroot	Nieuwe Sporthal Rijswijk Buiten
Context – wettelijk kader	
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Vanuit het behoefteonderzoek van de binnensport in 2018 is een theoretisch tekort aan 5 sportzalen geprognoseerd tot 2035. In 2026 moet de sportzaal Steenvoorzaal worden opgeleverd. In 2027/2028 de zaal op de Marimabhallocatie en 2028/29 de zaal in pasgeld. Het is wenselijk het behoefteonderzoek in de komende 2 jaren te hernieuwen om te bepalen wanneer de noodzaak voor de hal ontstaat. De hal dient dan te worden gebouwd op eigen grond om de investeringskosten te beperken.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Sport, Volksgezondheid, Welzijn
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Er zijn 4 locaties op het oog, maar aan elk van de locaties kleven in meer of mindere mate nadelen. Goed locatieonderzoek is essentieel om de kansrijkheid vast te stellen.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	
Programma	Sport, Cultuur en Recreatie
Team	Vastgoed en Jeugd, Onderwijs en Sport

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

13.6 Sloop Marimbahal

Niet begroot 13.6	
Portefeuillehouder	Bentvelzen
Categorie	Uitgaven – investeringen - inkomsten
Wat is niet begroot	Sloop Marimbahal
Context – wettelijk kader	De Marimbahal is als binnensportlocatie in 2021 leeg komen te staan i.v.m. de oplevering van de Altis. Het pand wordt minimaal onderhouden, de onderhoudsbudgetten zijn teruggebracht naar het minimale niveau.
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Dit houdt relatie met de herontwikkeling van de locatie binnen “De kleine gebiedsontwikkeling Waldhoornplein e.o.”. Deze locatie is in beeld voor de realisatie van een nieuwe sportzaal, maatschappelijk gezondheidsvoorzieningen én het toevoegen van sociale woningbouw. In afwachting van de herontwikkeling draagt de sloop ook bij aan het voorkomen van leegstaande gebouwen met de benodigde veiligheidsproblematiek én leefbaarheidsvraagstukken, omdat de hal op een prominente zichtlocatie in de Muziekbuur staat.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Zie hiervoor de kleine gebiedsontwikkeling Waldhoornplein en omgeving.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Wonen, Sport en Sociaal Domein
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Kansrijk. Bedrag is geraamd op basis van een advies/begroting Planning gunstige slooperperiode indien de omgevingsvergunning is verkregen: <ul style="list-style-type: none"> • Bebouwing kan half okt 2024 ongeschikt worden gemaakt voordat deze wordt gesloopt. • Start sloopwerkzaamheden nov 2024
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	De vraag staat uit of deze kosten onderdeel kunnen zijn van een toekomstige GREX Waldhoornplein e.o. los daarvan komt er een ontwikkellocatie vrij als het pand gesloopt is, dit zou terug moeten komen in de verkoopwaarde van de grond.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Zie hiervoor de kleine gebiedsontwikkeling Waldhoornplein en omgeving.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Een besparing van de sloopkosten die nu zijn begroot op ongeveer € 330.000,-. Het afzien van de ambitie zou betekenen dat de beheerskosten echter weer zullen oplopen en deze zijn niet opgenomen in de exploitatie van de gemeente. Afzien van de ambitie ook zou betekenen dat er meer financiële consequenties volgen omdat de hal niet meer bruikbaar is doordat het niet meer aan de functionele en duurzaamheids-eisen voldoet. Om de hal

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

	weer bruikbaar te maken zal de gemeente nog zo'n € 6.1 miljoen moeten investeren.
Programma	
Team	Vastgoed

BLOK 3: AMBITIES

- Groenbeheerplan
- Toegang dienstverlening SD
- Stationsgebied
- Eventplaza
- Kleiweg
- Verduurzaming Vastgoedportefeuille
- Voorzieningenniveau
- Uitbreiding Bibob
- 2^e woonfonds
- Buitenruimte Huis van de Stad
- % sociale huur omhoog (?) RwB
- Leges eerlijker verdelen

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

13.7 Bouw nieuwe sportzaal Marimbahallocatie

Niet begroot 13.7	
Portefeuillehouder	Bentvelzen/Wit
Categorie	Uitgaven – investeringen - inkomsten
Wat is niet begroot	Bouw nieuwe sportzaal Marimbahallocatie
Context – wettelijk kader	
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	De raad heeft in januari 2024 krediet beschikbaar gesteld om scenario 3 verder uit te werken. In dit scenario is een sportzaal opgenomen op de locatie van de Marimbahal. De sportzaal voorziet in een behoefte die blijkt uit het onderzoek naar de behoefte van de binnensportaccommodaties én de praktijk van de sportverenigingen die nu elders in de regio trainen.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Vanuit het sportbeleid is de doelstelling om verenigingen optimaal te faciliteren, zodat inwoners in verenigingsverband kunnen sporten.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Sport, Volksgezondheid, Welzijn
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	De financiën buiten beschouwing gelaten is het kansrijk om de sportzaal te bouwen. Zeker als ook blijkt dat bewegingsonderwijs op deze locatie geboden moet worden voor de GSR en de Akker.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Beperkt (de extra huurinkomsten die hiermee gemoeid zijn, zijn verre van kostendekkend)
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	De vereniging en beperkt via de verhuur. En de vergoeding voor klokuren van het bewegingsonderwijs.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Op dit moment zijn er geen middelen in de begroting opgenomen voor de bouw van de sportzaal. Voor de bouw van de sportzaal mag wel rekening gehouden worden met een totaal investering van 6 miljoen euro.
Programma	Sport, Cultuur en Recreatie
Team	Vastgoed en Jeugd, Onderwijs en Sport

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

14 Team Gebiedsontwikkeling en Team Ruimte

Algemeen

Binnen het Team Gebiedsontwikkeling (hierna GO) houden we ons bezig met het project-, proces- en omgevingsmanagement van de binnenstedelijke gebiedsontwikkelingen in de stadsas van Rijswijk. Deze Stadsas betreft de vier gebiedsontwikkelingen Bogaard stadscentrum, Kessler Park, Te Werve Oost en het Havenkwartier.

Vanuit Team Ruimte (hierna Ruimte) wordt ook project- en procesmanagement gevoerd van een aantal 'losse' gebieds- en locatieontwikkelingen. Deze vallen dus buiten het gebied van RijswijkBuiten en de Stadsas.

Daarnaast worden vanuit Ruimte diverse beleidsstukken opgesteld, binnen de beleidsvelden Ruimtelijke Ordening & stedenbouw, milieu, groenbeleid, volkshuisvesting en grondzaken.

1 Project- procesmanagement

De gemeente Rijswijk zet actief in op woningbouw met de ambitie om voor alle doelgroepen passende huisvesting aan te bieden en bijbehorende voorzieningen. Hierbij is de betaalbaarheid een belangrijke doelstelling, mede door de inzet op sociale woningbouw. Binnen de Stadsas wordt gewerkt aan de voorbereiding en realisatie van woningbouw en voorzieningen. Dit door kantoortransformatie alsook sloop –nieuwbouw te plegen. Dit binnen de vastgestelde ontwikkelkaders/masterplan. De ambitie van de gemeente Rijswijk is om hier komend jaar op in te zetten en te focussen op alle reeds lopende projecten (van definitie t/m realisatiefase).

Hierbij zijn de volgende uitgangspunten van belang:

1. Met de grondeigenaren en ontwikkelende partijen zijn reeds afspraken gemaakt, welke juridisch zijn vastgelegd in intentieovereenkomsten en/of anterieure overeenkomsten;
2. Ontwikkelende partijen dragen hiermee bij aan de noodzakelijke aanpassingen van de openbare ruimte;
3. Inzet van medewerkers wordt primair gedekt uit de bijdrage van de ontwikkelende partijen;
4. Gemeente Rijswijk heeft meerdere subsidies vanuit het Rijk verleend gekregen om de gebiedsontwikkelingen te ondersteunen. Voortgang van de projecten is nodig om deze gelden te kunnen verantwoorden en definitief te maken
5. Kosten gaan voor de baten uit. Hierdoor dient wel rekening gehouden te worden met voorbereidingskosten;
6. Met de voortgang transformeren we leegstaande kantoren en gebouwen en wordt de woningbouwproductie op gang gehouden.

De ambitie is om van Rijswijk een stedelijke groen en bereikbare woon- en leefomgeving te maken en te zorgen dat mensen hier kunnen en willen wonen. Dit door voor alle woonbehoefte een betaalbaar aanbod en voorzieningen te bieden. Hieronder treffen jullie de verdeling van onze ambities.

Mogelijk kan gebruik gemaakt worden van aanvullende subsidies (boven de reeds verkregen subsidies). Hierbij moet het dan om subsidies gaan zonder co-financiering. Te verkennen valt een aanvraag voor:

- PZH Vliegende brigade
- PZH Subsidieregeling Wonen
- Rijk Subsidieregeling Flexwonen

1.a Binnenstedelijke gebiedsontwikkeling - Stadsas

A 14.1 Bogaard stadscentrum

- Projecten die reeds in uitvoering zijn

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

- ING-blok (omgevingsvergunning)
- HBG-blok (omgevingsvergunning en start sloop)
- Prinsenpassage (BOPA)

A 14.2 Kessler Park

- Projecten die reeds in uitvoering zijn
- Campus at the park (omgevingsvergunning)
- Broodfabriek (IOK, afhankelijk van bestuurlijk resultaat over WWA)
- Start voorbereiding aanpassing kruispunt Volmerlaan/Kesslerpark/Treubstraat (voorfinanciering GO, latere dekking MIP van MenP)

A 14.3 Havenkwartier

- Projecten die reeds in uitvoering zijn
- Waterman (omgevingsvergunning)
- Sijthoff (allonge AOK en omgevingsvergunning)
- Fase 2 – addendum op ontwikkelkader (geen verdere uitvoering)

A 14.4 Te Werve Oost

- Omgevingsvergunning
- Sloop fase 1

1.b .‘Losse’ gebieds- en locatieontwikkelingen

Grondzaken

Verkoop en renovatie De Voorde

2 Beleidsproducten

Omgevingswet

Omgevingsplan

- 1) basisregeling opstellen - vaststelling naar verwachting mei 2025
- 2) uitrol vertaling bestemmingsplannen naar integrale Omgevingsplan spreiden tot 2032. Intern oppakken - scheelt kosten voor externe partijen.

Volkshuisvesting

Herstructurering WWC Strijp

Woonvisie

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

14.1 - 14.4 Binnenstedelijke gebiedsontwikkeling Stadsas

Ambitie	
Portefeuillehouder	A van de Laar
Categorie	Uitgaven
Ambitie	Uitvoering binnenstedelijke gebiedsontwikkelingen (Stadsas) zonder nieuwe gebieden of projecten op te pakken.
Context – wettelijk kader	Landelijke urgentie tot meer woningbouw en voorzieningen, verdichtingsopgave langs strategische lijnen (Oude Lijn)
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	<p>Ambities gesteld in het College-akkoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Bouwen van woningen passend bij de behoefte van voor de doelgroepen en binnen het gestelde % sociale woningbouw</i> - <i>Realisatie Te Werve Oost binnen de geformuleerde en vastgestelde uitgangspunten uit het vastgestelde Ontwikkelkader.</i> Hierbij wordt een voorstel toegevoegd voor een bijdrage vanuit Stadsbeheer voor de herinrichting Karel Doormanlaan (€1.4 mln) - <i>Rekening houdend met bereikbaarheid en leefbaarheid en groen.</i> Vanuit deze ambitie is het voorstel om de voorbereiding op de herinrichting van het kruispunt Volmerlaan/Kesslerpark/Treubstraat naar voren te halen. Dit kruispunt moet ook zonder de herontwikkeling van Kessler Park worden aangepast ter bevordering van de doorstroom. Hierdoor kunnen niet alle kosten voor de herinrichting worden verhaald op de ontwikkelaars in dit gebied. Hierdoor dient er in de begroting 2025-2035 rekening gehouden te worden in MIP met dekking van €1,3 mln boven op de bijdragen derden. <p>Gelet op het belang van deze aanpassing is het voorstel om dekking uit de gebiedsontwikkeling als voorschot voor het project van MenP. Dit omdat het voordelen oplevert qua bereikbaarheid en veiligheid ook tijdens de bouwfase in het Kessler Park.</p> <p>Vanuit RijswijkBuiten is budget aangevraagd voorbereidingskrediet voor de herinrichting van de Lange Kleiweg. Deze verbindingroute tussen RijswijkBuiten en het Kessler Park zal vanuit beide gebieden inzet nodig hebben.</p> <p>We zetten in op lopende projecten en visievorming binnen de ‘geactiveerde’ gebiedsontwikkelingen en de lopende projecten. Dit is inclusief de Broodfabriek, waar in het verleden afspraken zijn gemaakt over de start van het project. Dit heeft te maken met zowel gebrek aan capaciteit als ook benodigd (voorbereidings)krediet om nieuwe ontwikkelingen op te starten. De huidige ontwikkelingen dragen bij aan de korte en middellange ambities.</p> <p>Nieuwe ambities gaan pas na 5-10 jaar bijdrage aan de huidige ambities.</p>

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Ja, projecten bevinden zich in diverse fasen, waarbij gemeentelijke inzet nog nodig is. Door hier capaciteit en beschikbare middelen op in te zetten garanderen we de voortgang van de lopende projecten binnen gebiedsontwikkelingen. Hiermee bieden we dus ook meer zekerheid op het bouwen van woningen en voorzieningen.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Ja
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Zeer kansrijk, het betreft een bewuste keus om geen inzet en geld uit te geven.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Zeer kansrijk, het betreft een bewuste keus om geen inzet en geld uit te geven.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Vanuit het rijk en de provincie zijn er gelden beschikbaar voor de mobiliteitsopgaven overigens niet specifiek voor het bestaande station. Zij doen geen investeringen in de gebiedsontwikkeling. De gemeente loopt met de keuze om geen nieuwe gebiedsontwikkelingen en projecten te starten dus geen risico.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Positief omdat er geen voorbereidingskredieten en capaciteit nodig is.
Programma	Wonen en Leven
Team	Gebiedsontwikkeling

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

14.6 Renovatie en verkoop De Voorde

Ambitie	
Portefeuillehouder	A van de Laar en M Wit
Categorie	Investering / Incidenteel
Ambitie	Het restaureren van het casco van De Voorde en de Tuinmanswoning
Context – wettelijk kader	Het moeten voldoen aan onze instandhoudingsverplichting op grond van de erfgoedwet en de monumentenwet.
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Het uitvoeren van de restauratie, waarmee wij weer voldoen aan onze wettelijke instandhoudingsverplichting, versterkt het beeld dat de gemeente het onderhoud van haar eigendommen serieus neemt en draagt bij aan haar geloofwaardigheid bij het handhaven op de instandhoudingsplicht bij andere objecten. De gemeente is hiervoor het bevoegde gezag.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Tijdens de gesprekken over het Gebiedspaspoort en de beoogde verkoopprocedure van De Voorde, heeft de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed aangegeven dat het onderhoud op basis van de wind- en waterdichtregeling niet langer voldoende is voor instandhouding op lange termijn en dat het oppakken van het noodzakelijk onderhoud geen anderhalf tot twee jaar meer kan wachten. De RCE heeft daarom de gemeente verzocht om het onderhoud, van in ieder geval het casco, zo snel mogelijk op te pakken, zodat de gemeente weer voldoet aan haar wettelijke verplichtingen. Indien de gemeente de noodzakelijke restauratie niet uit zichzelf zal oppakken, zal de RCE (zoals zij al hebben aangegeven) via een aanschrijving de gemeente (laten) dwingen tot de uitvoering van de restauratie. De uitvoering van de restauratie is daarmee noodzakelijk en onoverkoombaar
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Draagt bij aan de instandhouding van cultureel erfgoed en ambities voor de Landgoederenzone.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Restauratie is noodzakelijk en onoverkoombaar.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	De totale investering voor de casco restauratie wordt geraamd op € 1.249.940,30 incl. BTW. Doelstelling is dat deze investering wordt terugverdiend met het verkrijgen van subsidies en de verkoop van De Voorde en de tuinmanswoning. De verkoopprocedure zal parallel aan de restauratie doorlopen.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Voor de uitvoering van de restauratiewerkzaamheden wordt geprobeerd om subsidies te verkrijgen. Er is al subsidieaanvraag ingediend bij de provincie Zuid-Holland in het kader van Projectsubsidie Restauratie Rijksmonument Zuid-Holland

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Als de restauratie niet wordt uitgevoerd, zullen De Voorde en de Tuinmanswoning nog verder in onderhoud achteruitgaan. De omvang van de restauratiewerkzaamheden zal daarmee groter en duurder worden. Tevens zal de RCE ons via een aanschrijving dwingen om de restauratie alsnog uit te voeren.
Programma	Wonen en Leven
Team	Ruimte

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

14.7 Omgevingsplan

Ambitie	
Portefeuillehouder	A van de Laar
Categorie	Uitgaven / Incidenteel
Ambitie	Voor 2032 een afgeronde transitie van een omgevingsplan van rechtswege naar een samenhangend omgevingsplan waarin zoveel als mogelijk regels over de fysieke leefomgeving zijn opgenomen.
Context – wettelijk kader	De Omgevingswet -die op 1 januari 2024 in werking is getreden- vereist dat de gemeente voor 2032 een omgevingsplan heeft dat aan de wettelijke vereisten voldoet.
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Ja, voorzien is dat bij de gebiedsgewijze uitrol de doelen en ambities van de omgevingsvisie in de juridische regels worden doorgevoerd.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Ja, de ambitie voorziet de uitvoering van onder andere het versterken van de groenstructuur in de Opperd, conform het coalitieakkoord, het beperken van de gebruiksmogelijkheden van de gronden van een volkstuinencomplex i.v.m. de aanwezige bodemvervuiling, het doorvoeren van beleidswijzigingen oa voor het horeca en retailbeleid, de omgevingsvisie, hemelwaterverordening, aanwijzen van interferentiegebieden bodemenergiesystemen, aanwijzen van evenementenlocatie(s) zoals enige jaren wettelijk is vereist, het aanwijzen van beperkingengebieden lokaal spoor. De omgevingswet vereist dat deze gebieden eerder dan 2032 worden opgenomen in het omgevingsplan.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Ja, nieuw vastgesteld beleid dat gevolgen heeft voor regels over de fysieke leefomgeving wordt doorgevoerd gedurende de transitie van het omgevingsplan van rechtswege naar een samenhangend omgevingsplan.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Zeer kansrijk indien de middelen en vrijgemaakte capaciteit beschikbaar blijven omdat de gemeente zelf de transitie van het omgevingsplan van rechtswege naar een samenhangend omgevingsplan dat aan alle wettelijke vereisten voldoet in handen heeft. Dat bespaart kosten voor de inhuur van externe bureaus. De kosten voor het opstellen van de basisregeling van het Omgevingsplan zijn reeds opgenomen in de begroting. Voor de gebiedsuitrol moeten nog financiële middelen geraamd worden in de begroting vanaf 2025. De exacte kosten zijn niet bekend. Ter indicatie: een bestemmingsplan actualiseren kostte € 20.000- € 25.000 per plan. Rijswijk kende eind 2023 zo'n 70 bestemmingsplannen, waarvan een deel omvangrijk, een deel kleiner van omvang. Nu is de verwachting dat er een kwantumvoordeel is, omdat je meerdere plannen gelijktijdig kan vertalen naar de nieuwe systematiek waarvoor de basisregeling is vastgesteld. De verwachting is dat de kosten tussen de € 480.000

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

	en de € 800.000 liggen. Nadat ervaring is opgedaan met de eerste gebiedsuitrol kunnen de kosten specifiekere geraamd worden
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	De ambitie verdient zich niet terug, maar zorgt er wel voor dat externe partijen minder kosten maken omdat zij bij het voorbereiden van het wijzigingen van het omgevingsplan van een basisregeling gebruik kunnen maken. Verder levert de ambitie op dat de regels (beter) digitaal ontsloten worden en daarmee inzichtelijker voor de burgers en bedrijven, en ook voor de gemeente zelf. Indirect verdient de ambitie zich hiermee –zeker op termijn - terug.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Niet
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Het omgevingsplan zal dan niet aan de wettelijke vereisten van de Omgevingswet voldoen. Ook worden dan ambities/doelen uit de Omgevingsvisie niet doorgevoerd of vastgesteld beleid zoals het horeca- en retailbeleid. De financiële gevolgen hiervan zijn niet goed in te schatten. Voor gebiedsontwikkelingen brengt dit extra kosten met zich mee voor partijen die voorbereidingen treffen om het omgevingsplan te wijzigen.
Programma	Wonen en Leven
Team	Ruimte

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

14.8 Woonvisie (gemeentelijk volkshuisvestingsprogramma)

Ambitie	
Portefeuillehouder	Gijs van Malsen
Categorie	Uitgaven / Incidenteel
Ambitie	In 2025 een gemeentelijk volkshuisvestingsprogramma vast te stellen en daarmee te voldoen aan de oproep van de gemeenteraad zoals verwoord in de motie “Visie op volkshuisvesting” (2023).
Context – wettelijk kader	<p>Op grond van artikel 42 Woningwet legt de gemeenteraad het volkshuisvestingsbeleid voor vijf kalenderjaren vast in de woonvisie. De woonvisie is een belangrijk document, aangezien de corporaties hun activiteiten dienen af te stemmen op het beleid zoals vastgelegd in de woonvisie.</p> <p>In maart 2024 is de Wet versterking regie volkshuisvesting naar de Tweede Kamer gestuurd. In dit wetsvoorstel wordt de woonvisie vervangen door het “gemeentelijk volkshuisvestingsprogramma”, in lijn met artikel 3.6, derde lid, Omgevingswet. In het gemeentelijke volkshuisvestingsprogramma dient de gemeente haar beleid op het gebied van o.a. (sociale) woningbouw, wonen en zorg en leefbaarheid.</p>
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering – vitalisering	Ja. Rijswijk groeit mede op basis van een omvangrijk woningbouwprogramma. Dit woningbouwprogramma heeft vorm gekregen door o.a. de ontwikkelkaders voor de verschillende gebiedsontwikkelingen in Rijswijk en door de eisen die voortkomen uit WBI-subsidies (50% betaalbaar). Het aandeel sociale huurwoningen in het totale woningbouwprogramma is echter beperkt. Een nieuw volkshuisvestingsprogramma moet beter dan voorheen richting geven aan het volkshuisvestelijke beleid en alle actuele opgaven op het gebied van wonen waarvoor de gemeente zich gesteld ziet.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Ja. Het huidige kabinet heeft de regie op de volkshuisvesting weer naar zich toegetrokken. Vanuit het Rijk zijn via de Provincie en de regio diverse ambities en opgaven geformuleerd, waar we als gemeenten aan dienen te voldoen. Hierbij valt te denken aan de in 2023 vastgestelde Regionale Realisatieagenda Wonen Haaglanden. In het gemeentelijk volkshuisvestingsprogramma dienen we deze ambities en opgaven lokaal uit te werken.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Vrijwel gelijktijdig wordt ook gewerkt aan een Omgevingsvisie voor Rijswijk. De omgevingsvisie kan echter niet in de plaats komen van de verouderde woonvisie. De woonvisie moet vervangen worden door een volkshuisvestingsprogramma, dat in lijn met de Omgevingswet, een (sectorale) uitwerking van de Omgevingsvisie in de vorm van een programma is.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Het beoogde volkshuisvestingsprogramma zal een breed aantal doelen verwoorden, maar voor wat betreft de ambitie op het gebied van sociale woningbouw, wordt een vergroting van het aandeel sociale huurwoningen op het totale

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

	woningbouwprogramma kansrijk geacht. Momenteel wordt met de corporaties aan de hand van 5 sporen gewerkt aan het vergroten van het aantal/aandeel sociale huurwoningen en dat laat zien dat er zeker potentie is voor het bereiken van de ambitie. Anderzijds zal het lastig zijn om het aandeel sociale huurwoningen (DAEB) op de gewenste 30% te houden. Zonder actueel beleid en de juiste sturing op woningbouwontwikkelingen zal sociale woningbouw echter nog verder onder druk komen te staan.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	De ambitie verdient zichzelf niet op directe wijze terug, maar een betere beschikbaarheid van sociale/betaalbare en passende/levensloopbestendige woningen draagt wel bij aan het beheersen van kosten in het sociaal domein, bijvoorbeeld op het gebied van WMO of maatschappelijke opvang.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Ontwikkende partijen en corporaties dragen niet bij aan het opstellen van het volkshuisvestingsprogramma. Meer sturing op woningbouwontwikkelingen, bijvoorbeeld door het afdwingen van een percentage sociale huur, brengt echter aanzienlijke kosten voor ontwikkelaars met zich mee, in de vorm van gedeelde kosten ten opzichte van dezelfde woningbouwontwikkeling zonder vereiste betaalbare woningbouwcategorieën.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Het is lastig inschatten wat de financiële consequenties zijn wanneer geen volkshuisvestingsprogramma wordt vastgesteld. De actualiteit en houdbaarheid van de huidige woonvisie is grotendeels achterhaald, waardoor aan de hand van de huidige woonvisie slechts beperkt gestuurd kan worden op woningbouwontwikkelingen.
Programma	Wonen en Leven
Team	Ruimte

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

14.9 Herstructurering woonwagenlocatie de Strijp

Ambitie	
Portefeuillehouder	Gijs van Malsen
Categorie	Uitgaven / Incidenteel
Ambitie	Het uitvoeren van een herstructurering (renovatie) van woonwagenlocatie de Strijp en het overdragen van de locatie aan Rijswijk Wonen
Context – wettelijk kader	De gemeente is tot op heden eigenaar en daarmee verhuurder van de standplaatsen en de woonwagens op de Strijp. Dat is niet tegen de wet, maar wel opmerkelijk omdat reeds sinds de jaren '90 het afstoten van het gemeentelijk woningbezit wordt verlangd. De Strijp is in feite zo ongeveer het laatste restant aan gemeentelijk woningbezit. Het maakt dat de gemeente als privaatrechtelijk rechtspersoon verantwoordelijk is voor de verhuurde woonwagens. Nu de woonwagens door ouderdom in slechte staat raken is de gemeente dus ook verantwoordelijk voor het uitwerken van een oplossing om de situatie van de huurders te verbeteren.
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering – vitalisering	Ja. Rijswijk wil een aantrekkelijke stad zijn, waar alle inwoners goed en betaalbaar kunnen wonen. Daartoe werkt de gemeente o.a. samen met de corporaties om een goede sociale huurvoorraad in Rijswijk te hebben. Daarbij moeten we ook oog hebben voor zogeheten aandachtsgroepen. Dat zijn de groepen die het meeste moeite hebben om aan geschikte huisvesting te komen. Woonwagenbewoners worden gezien als een aandachtsgroep, bijvoorbeeld in het kader van het Rijksprogramma “Een thuis voor iedereen”. Het kenmerkende aan deze aandachtsgroep is uiteraard hun kenmerkende woonvorm, door het in familieverband wonen in woonwagens. Op grond van een uitspraak door het EHRM dient de overheid zorg te dragen voor voldoende mogelijkheden voor woonwagenbewoners om huisvesting te vinden in de vorm van een standplaats en een woonwagen.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Ja. In november 2020 heeft het college een projectplan voor de overdracht van woonwagenlocatie de Strijp aan Rijswijk Wonen vastgesteld. Dit projectplan is in samenwerking met Rijswijk Wonen opgesteld. De kern van dit projectplan is de overdracht van de Strijp aan Rijswijk Wonen, waarbij de gemeente verantwoordelijk is voor de herstructurering van de locatie en Rijswijk Wonen verantwoordelijk is voor de investering in nieuwe woonwagens. Na vaststelling van het projectplan is de uitvoering vervolgens stil komen te liggen. In 2023 heeft het huidige college besloten tot een herstart van het projectplan. Momenteel wordt de herstructurering en de aanschaf van nieuwe woonwagens uitgewerkt door een gespecialiseerde projectleider. Hiervoor is een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	Nee. Deze investering kenmerkt zich niet door een 'brede' bijdrage aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen. Het gaat juist om een hele specifieke opgave. Er is een link te leggen met het beleid op het terrein van inclusie en het tegengaan van racisme en discriminatie, aangezien in de uitspraak van het EHRM is

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

	geoordeeld dat het niet aanbieden van reële huisvestingsmogelijkheden voor woonwagewoners leidt tot een ongeoorloofde uitsluiting op grond van ras.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Indien er voldoende budget is kan de ambitie, in casu de herstructurering, uitgevoerd worden. Rijswijk Wonen heeft zich gecommitteerd aan de aanschaf van nieuwe woonwagens en heeft deze investering reeds opgenomen in hun begroting/investeringsprogramma. Vanuit de gemeente dient er budget beschikbaar te worden gesteld voor het herstructureren en woonrijp maken van de locatie. De kosten hiervoor zijn nog niet geraamd; dit maakt onderdeel uit van het projectplan dat momenteel wordt geactualiseerd.
De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Het bezit en de verhuur van de standplaatsen en woonwagens past niet bij de kerntaken van de gemeente. Door de huidige staat van de woonwagens kunnen deze niet lang meer rendabel doorgeëxploiteerd worden. Bij de overdracht van de locatie aan Rijswijk Wonen heeft de gemeente ook een eenmalige opbrengst. De locatie zal wel voor een sociale grondprijs moeten worden overgedragen.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	Zoals vastgelegd in het projectplan zal Rijswijk Wonen na een overdracht van de locatie de investering in 9 à 10 nieuwe woonwagens doen. Deze investering bedraagt al snel 2 mln Euro.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Wanneer er geen herstructurering plaatsvindt, kan er ook geen overdracht aan Rijswijk Wonen plaatsvinden. In dat scenario komt de gemeente snel op het punt dat het zelf moet investeren in nieuwe woonwagens, bijvoorbeeld omdat een bestaande woonwagen niet meer te herstellen is. Gezien de huidige prijzen van woonwagens, vraagt dat om een investering die een veelvoud bedraagt van de beoogde herstructurering.
Programma	Wonen en Leven
Team	Ruimte

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

15.1 Doorontwikkeling en implementatie participatie(beleid)

Niet begroot 15.1	
Portefeuillehouder	A. Van de Laar
Categorie	Uitgaven / Inkomsten / Investering / Formatie Structureel / Incidenteel / Vanaf wanneer 2e helft 2024
Wat is niet begroot	Doorontwikkeling en implementatie participatie(beleid)
Context – wettelijk kader	Vastgestelde Verordening participatie en uitdaagrecht gemeente Rijswijk 2024; Omgevingswet; Wet versterking participatie op decentraal niveau.
De ambitie past bij de langjarige visie op de stad. De mate waarin de ambitie bijdraagt aan: Groei – verandering - vitalisering	Rijswijk is een groeiende gemeente die zich volop ontwikkelt. Het succes van de stad wordt in hoge mate bepaald door hoe wij samen onze gemeenschap organiseren. Door hen te betrekken bij voor wie een initiatief of beleid bedoeld is, wordt de gemeentelijke dienstverlening beter. Maar participatie dient ook een hoger doel: het vergroot zowel de betrokkenheid bij de eigen fysieke leefomgeving als bij de medebewoners van Rijswijk.
De ambitie versterkt huidige opgaves en gemaakte afspraken richting derden, verplichtingen, toezeggingen, etc.	Uitgangspunten zijn vastgelegd in door de gemeenteraad in maart 2024 vastgestelde verordening participatie en uitdaagrecht gemeente Rijswijk 2024 en in het beleidsplan participatie 2024 dat in juni 2024 aan de gemeenteraad wordt aangeboden.
Draagt breed bij aan verschillende opgaves c.q. beleidsterreinen	De gemeente is ervoor om die dingen te regelen die Rijswijkers niet zelf willen of kunnen regelen. Denk bijvoorbeeld aan veilige straten, hulp voor kwetsbare jongeren of een levendige cultuursector. Participatie helpt ons om met kennis van onze inwoners de kwaliteit van ons beleid en onze projecten te verbeteren. Door participatie zo te doen zoals voorgesteld in het participatiebeleid, draagt het niet alleen bij aan het beste 'product', maar ook aan meer betrokkenheid en verbinding in de Rijswijkse gemeenschap. Het draagt in brede zin bij aan het verbeteren van de relatie inwoner – overheid.
De mate waarin de uitvoering van de ambitie (en de gestelde doelen) kansrijk worden geacht	Met participatie brengen wij eenieder bij elkaar om verbindingen te leggen rondom ons algemeen belang, een mooier en sociaal veilig Rijswijk, en het besef alsook het respect voor het feit dat we samen een gemeenschap vormen. Participatie moet actief bijdragen aan de sociale cohesie in Rijswijk. Daarom zetten wij ons in om huidige én nieuwe Rijswijkers zo goed mogelijk te betrekken bij gemeentelijke initiatieven en beleid. We evalueren regelmatig en sturen bij waar nodig.

Ambtelijke uitwerking niet begrote onderwerpen – bijlage bij kadernota

De mate waarin de innovatieve ambitie zichzelf terugverdient (rendabel is)	Vroegtijdige participatie kan ook bijdragen aan soepelere besluitvorming en betere plannen. Dit kan leiden tot minder (formele) bezwaren al is dat moeilijk meetbaar en niet concreet uit te drukken in terugverdien-opbrengsten. Maar betere planvorming en soepelere besluitvorming leidt voor alle betrokken partijen tot minder kosten.
De mate waarin andere partijen financieel bijdragen aan de ambitie en daarmee investeren in publiek belang van Rijswijk	n.v.t.
De financiële consequenties indien van de ambitie wordt afgezien	Willen we onze ambities op het gebied van participatie waarmaken dan is hiervoor € 200.000,- nodig voor extra capaciteit en tools en middelen zoals voor een burgerberaad (coalitieakkoord) en wijkbudgetten. De ambities zoals opgenomen in het participatiebeleid kunnen alleen slagen als er voldoende capaciteit en budget beschikbaar worden gesteld. Als er geen capaciteit en budget worden gekoppeld aan de implementatie van het beleid dan blijft het grotendeels zoals het was op het gebied van participatie.
Programma	Algemeen bestuur en organisatie
Team	Communicatie en Participatie